

Treball de Fi de Grau

Títol

Seqüeles d'octubre: projecte d'elaboració d'un reportatge audiovisual

Autoria

Pol Ruiz Mañosa

Professorat tutor

Isabel Muntané Rodríguez

Grau

Comunicació Audiovisual	
Periodisme	X
Publicitat i Relacions Públiques	

Tipus de TFG

Projecte	X
Recerca	

Data

18/05/2020

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	<i>Seqüeles d'octubre</i> : projecte per a l'elaboració d'un reportatge audiovisual		
Castellà:	<i>Seqüeles d'octubre</i> : proyecto para la elaboración de un reportaje audiovisual		
Anglès:	<i>Seqüeles d'octubre</i> : project for the elaboration of an audiovisual report		
Autoria:	Pol Ruiz Mañosa		
Professorat tutor:	Isabel Muntané Rodríguez		
Curs:	2019/20	Grau:	Comunicació Audiovisual
			Periodisme
			Publicitat i Relacions Públiques

Paraules clau (mínim 3)

Català:	octubre, reportatge, Catalunya, repressió, protesta, racisme, premsa, presó, detenció, policia
Castellà:	octubre, reportaje, Cataluña, represión, protesta, racismo, prensa, prisión, detención, policía
Anglès:	October, report, Catalonia, repression, demonstration, racism, press, prison, arrest, police

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	Treball amb l'objectiu de documentar i planificar la gravació i edició de <i>Seqüeles d'octubre</i> , un reportatge audiovisual sobre els efectes de la repressió policial i judicial relacionada amb les protestes de l'octubre del 2019 a Catalunya contra la sentència número 459/2019 de la Causa Especial 3/20907/2017 del Tribunal Suprem espanyol. En concret, el projecte se centra a tractar les detencions i els empresonaments, el racisme institucional i les agressions a la premsa, donant veu a testimonis directes i persones expertes.
Castellà:	Trabajo con el objetivo de documentar y planificar la grabación y edición de <i>Seqüeles d'octubre</i> , un reportaje audiovisual sobre los efectos de la represión policial y judicial relacionada con las protestas

	<p>de octubre de 2019 en Cataluña contra la sentencia número 459/2019 de la Causa Especial 3/20907/2017 del Tribunal Supremo español. En concreto, el proyecto se centra en tratar las detenciones y los encarcelamientos, el racismo institucional y las agresiones a la prensa, dando voz a testigos directos y personas expertas.</p>
Anglès:	<p>A project with the aim of document and plan <i>Seqüeles d'octubre</i>, an audiovisual report about the effects of police and judicial repression related to October 2019 demonstrations against judgement number 459/2019 of the Special Case 3/20907/2017 of the Spanish Supreme Court. Specifically, this project is focused on cover arrests and imprisonments, institutional racism and attacks on the press, giving voice to direct witnesses and experts.</p>

Índex:

1. Introducció.....	4
2. Justificació del projecte.....	11
3. Objectius.....	13
4. Context detallat dels àmbits a tractar.....	14
4.1. Detencions i empresonaments.....	14
4.1.1. Detencions.....	14
4.1.1.1. Espais.....	15
4.1.1.2. Moment del procés de detenció.....	20
4.1.2. Empresonaments.....	27
4.2. Agressions a la premsa.....	30
4.3. Racisme institucional.....	35
4.3.1. Persones empresonades.....	35
4.3.2. Persones expulsades de territori espanyol.....	39
5. Preproducció.....	45
5.1. Sinopsi.....	45
5.2. Estructura.....	45
5.3. Estètica.....	46
5.4. Personatges i justificació.....	48
5.4.1. Empresonaments i detencions.....	48
5.4.2. Agressions a la premsa.....	50
5.4.3. Racisme institucional.....	51
5.5. Escenaris de gravació.....	53
5.5.1. Gravació d'entrevistes.....	53
5.5.2. Imatges complementàries.....	55
5.6. Materials de gravació, edició i altres.....	57
5.6.1. Gravació.....	57
5.6.2. Edició.....	60
5.6.3. Altres.....	60
6. Producció.....	62
6.1. Pla de rodatge i edició.....	62
6.2. Imatges d'arxiu.....	64

7. Postproducció.....	68
7.1. Edició d'imatge i àudio.....	68
7.2. Música.....	68
7.3. Grafismes.....	69
7.3.1. Gràfiques.....	69
7.3.2. Càirons.....	71
7.3.3. Fragments de text.....	72
8. Següents passos.....	73
Bibliografia.....	74
Annexos.....	91
A. Transcripcions de les entrevistes.....	91
A.1. Benet Salellas (19 de maig del 2020).....	91
A.2. Eduardo Cáliz (29 de maig del 2020).....	94
A.3. Marta Bolinches (1 de juny del 2020).....	100
A.4. Sheila Marín (2 de juny del 2020).....	105
A.5. Mercè Duch (5 de juny del 2020).....	110
A.6. Laura Fernández (10 de juny del 2020).....	114
B. Escrits de qualificació provisional del cas d'Ibrahim i Charaf.....	119
B.1. Escrit del fiscal.....	119
B.2. Escrit del lletrat de la Generalitat de Catalunya.....	126
C. Preguntes de les entrevistes incloses al reportatge.....	131
C.1. Andrea Peláez.....	131
C.2. Eduardo Cáliz.....	131
C.3. Marta Bolinches.....	132
C.4. Sheila Marín.....	133
C.5. Benet Salellas.....	133
C.6. Laura Fernández.....	134
C.7. Mercè Duch.....	135
C.8. Karlos Castilla.....	136
C.9. Sira Esclasans.....	137
C.10. Àngel García.....	138
C.11. Elisenda Rovira.....	138

C.12. Gabriela Grífol.....	139
D. Estructura temàtica.....	140
E. Proposta de guió.....	141

1. Introducció

El dilluns 14 d'octubre de l'any 2019, el Tribunal Suprem de l'Estat espanyol feia pública la sentència número 459/2019 de la Causa Especial número 3/20907/2017, de la qual s'havia començat la vista oral vuit mesos abans, el 12 de febrer del mateix any. Així, el conegut popularment com el judici del Procés, centrat en l'organització del referèndum d'autodeterminació de Catalunya celebrat l'1 d'octubre del 2017, arribava al final.

Inicialment acusats i acusades de rebel·lió, sedició, malversació i desobediència, la dotzena de líders independentistes jutjats i jutjades (que, amb l'excepció de Carles Mundó, Meritxell Borràs i Santi Vila, ja es trobaven en presó preventiva des de feia almenys dinou mesos) rebien, amb la sentència número 459/2019, les següents condemnes:

- Carme Forcadell, expresidenta del Parlament de Catalunya: 11 anys i 6 mesos de presó i 11 anys i 6 mesos d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició.
- Dolors Bassa, exconsellera de Treball, Afers Socials i Famílies: 12 anys de presó i 12 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició i malversació de cabals públics en concurs medial.
- Meritxell Borràs, exconsellera de Governació, Administracions Públiques i Habitatge: multa de 10 mesos, amb una quota diària de 200 euros, amb responsabilitat personal subsidiària d'un dia per cada dues quotes no executades, i inhabilitació especial d'1 any i 8 mesos per l'exercici de càrrecs públics electes i de funcions de govern.
- Oriol Junqueras, exvicepresident i exconseller d'Economia i Hisenda: 13 anys de presó i 13 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició i malversació de cabals públics en concurs medial,
- Raül Romeva, exconseller d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència: 12 anys de presó i 12 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició i malversació de cabals públics en concurs medial.
- Jordi Turull, exconseller de la Presidència: 12 anys de presó i 12 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició i malversació de cabals públics en concurs medial.
- Josep Rull, exconseller de Territori i Sostenibilitat: 10 anys i 6 mesos de presó i 10 anys i 6 mesos d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició.
- Joaquim Forn, exconseller d'Interior: 10 anys i 6 mesos de presó i 10 anys i 6 mesos d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició.
- Carles Mundó, exconseller de Justícia: multa de 10 mesos, amb una quota diària de 200 euros, amb responsabilitat personal subsidiària d'un dia per cada

dues quotes no executades, i inhabilitació especial d'1 any i 8 mesos per l'exercici de càrrecs públics electes i de funcions de govern.

- Santi Vila, exconseller d'Empresa i Coneixement: multa de 10 mesos, amb una quota diària de 200 euros, amb responsabilitat personal subsidiària d'un dia per cada dues quotes no executades, i inhabilitació especial d'1 any i 8 mesos per l'exercici de càrrecs públics electes i de funcions de govern.
- Jordi Sànchez, expresident de l'Assemblea Nacional Catalana: 9 anys de presó i 9 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició.
- Jordi Cuixart, president d'Òmnium Cultural: 9 anys de presó i 9 anys d'inhabilitació absoluta per un delictes de sedició.

Aquesta sentència judicial que afectava l'independentisme català, que arribava després de la sentència relacionada amb la consulta del 9N del 2014 –amb la que es condemnava, a banda del pagament de diverses penes multa, a dos anys d'inhabilitació a l'expresident de la Generalitat Artur Mas, a 21 mesos d'inhabilitació a l'exvicepresidenta Joana Ortega i a 18 mesos d'inhabilitació a l'exconsellera d'Educació Irene Rigau– i de 1.066 persones ferides el dia del referèndum de l'1 d'octubre del 2017, segons l'*Informe sobre els incidents dels dies 1 al 4 d'octubre de 2017* publicat pel Servei Català de la Salut, va rebre immediatament una resposta popular. El mateix dilluns 14, la plataforma Tsunami Democràtic convocava a la ciutadania per ocupar l'Aeroport de Barcelona - El Prat Josep Tarradellas. A partir d'aquí, les accions de protesta contra la sentència del procés es van convertir en una constant fins a finals d'octubre, amb especial incidència la setmana d'entre el 14 i el 20 del mateix mes –allargant-se més enllà d'aquests períodes amb accions com l'Acampada de la plaça Universitat de Barcelona, desallotjada la matinada del 20 de novembre. Des de les cinc Marxes per la Llibertat organitzades per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) i Òmnium Cultural –a la qual s'hi va sumar una sisena, impulsada pels Comitès de Defensa de la República (CDR)–, que van convergir a Barcelona el divendres 18 d'octubre, passant per la vaga general convocada per la Intersindical-CSC i la Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC) aquell mateix dia, les mobilitzacions estudiantils impulsades pel Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) i el Sindicat d'Estudiants, entre altres accions de protesta, la llista de convocatòries arreu del territori de la comunitat autònoma de Catalunya va acabar sent extensa.

Però, durant aquell octubre –amb la setmana del dia 14 al 20 com l'etapa de més efervescència–, es va fer visible un vessant de les protestes independentistes i en defensa del dret a l'autodeterminació que no havia estat rellevant fins aleshores: els aldarulls van convertir-se en una realitat les capitals de província (Girona, Lleida, Tarragona, Barcelona), amb especial incidència a Barcelona –on la plaça Urquinaona es va convertir en l'epicentre, i també a altres poblacions, com Sabadell o Manresa. Durant les protestes d'aquells dies a Catalunya, les actuacions policials contra manifestants, i també cap a periodistes o persones que van assegurar no haver participat en les mobilitzacions, van passar a ser habituals, i, en més d'una ocasió, aquestes van ser etiquetades com a desproporcionades per actors com Amnistia

Internacional, el centre de defensa de drets humans Irídia o el Síndic de Greuges. Des del 14 d'octubre fins a finals de mes, segons va publicar el diari *Ara* amb l'interactiu *Balanç de les protestes a Catalunya contra la sentència del Procés* –elaborat a partir de dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i dels Mossos d'Esquadra– el Servei d'Emergències Mèdiques va atendre a 639 persones ferides. En el mateix interactiu, s'establia que 367 de les persones ferides haurien estat civils, 116 Mossos d'Esquadra i 110 agents del Cos Nacional de Policia.

Del total de persones ferides, 469 haurien rebut l'alta *in situ*, 164 haurien estat traslladades a l'hospital i 6 haurien estat en estat greu. En concret, els sis casos més greus haurien estat els de 4 persones que haurien perdut la visió d'un ull a causa de l'impacte de projectils policials i els d'una noia i un agent policial, ambdós amb traumatisme cranioencefàlic.

Pel que fa les actuacions policials durant les mobilitzacions de l'octubre, a l'*Informe sobre violència institucional 2019* elaborat pel Servei d'Atenció i Denúncia davant Situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) del centre en defensa dels drets humans Irídia, s'hi denuncien diverses pràctiques.

Una de les situacions que s'assenyalen al document és la utilització per part dels agents de la defensa policial per sobre de la cintura. A la Instrucció 16/2013, de 5 de setembre, sobre la utilització d'armes i eines d'ús policial s'especifica que l'ús de la defensa “ha de limitar-se a un o dos cops, curts i secs” i que aquest s'han de propiciar “amb la defensa en paral·lel al terra i en parts muscularment protegides del tren inferior del cos”, destacant que “en cap cas s'ha de fer servir de dalt a baix ni sobre zones vitals del cos humà, com ara el cap” (Instrucció 16/2013, 2013, 3.1). Tot i això, durant les mobilitzacions de l'octubre del 2019, el centre Irídia hauria registrat 18 persones amb ferides greus al cap causades per aquest tipus d'arma.

Des d'Irídia també es parla de la tècnica del *carrusel*, que consisteix en l'intent de dispersió de manifestants acostant-s'hi a gran velocitat amb els furgons policials, utilitzada a vegades abans de recórrer les càrregues dels agents antidisturbis. Si bé els Mossos d'Esquadra es van comprometre el maig del 2019, després d'una reunió entre el cap de la Brigada Mòbil (unitat encarregada de l'ordre públic coneguda popularment com a BRIMO) i col·lectius com Amnistia Internacional, SOS Racisme i Irídia, a restringir aquesta pràctica, durant les protestes contra la sentència es va tornar a veure a Tarragona el 16 d'octubre (on els Mossos haurien atropellat a un manifestant) i a Barcelona el 18 i el 26 d'octubre, segons va denunciar Irídia a l'*Informe sobre violència institucional 2019*.

Irídia menciona també la utilització de bales de goma per part del Cos Nacional de Policia (CNP), eina prohibida en les qüestions d'ordre públic (concepte que no compta amb una definició concreta a l'ordenament jurídic espanyol, però que està vinculat al “respecte als drets fonamentals i llibertats públiques garantides per la Constitució Espanyola” segons la Sentència 19/1985, del 13 de febrer, del Tribunal Constitucional (SENTENCIA 19/1985, 1985), i que, segons el catedràtic en Dret Administratiu José Luis Carro, només pot operar com a límit en aquells drets que suposin la presència de diverses persones o comportin habitualment la possibilitat de contacte amb altres

subjectes (Carro, 1990)), pel Parlament de Catalunya amb la resolució 476/X del 18 de desembre del 2013.

Tot i això, aquesta mesura afecta només als Mossos d'Esquadra, al CNP i a la Guàrdia Civil en les seves actuacions a Catalunya. I és que, malgrat que, segons l'establert a l'apartat a) de l'article 164.5 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la competència en l'àmbit de l'ordre públic al Principat recau sobre els Mossos, no està especificat què passa quan els cossos de l'Estat passen a assumir part d'aquesta tasca. En declaracions a *Els Matins* de TV3 del 16 d'octubre del 2019, l'aleshores ministre d'Interior en funcions del govern espanyol, Fernando Grande-Marlaska, afirmava que la prohibició de les bales de goma no afectava als cossos de seguretat estatals, assegurant que tant el CNP com la Guàrdia Civil utilitzaven aquell armament “amb la proporcionalitat, la necessitat i la idoneïtat precisa”. Per Marta Bolinches, advocada penalista i membre d'Irídia, utilitzar les bales de goma a Catalunya i obviar la prohibició que afecta als Mossos d'Esquadra, representa, des d'un punt de vista democràtic, “un insult i una falta de respecte per la sobirania del poble català”. “La prohibició de les bales de goma no sorgeix de la nit al dia. Sorgeix després que la ciutadania organitzada exigís aquesta mesura, després de bastants anys de moviments socials i moltes protestes al darrere” (Bolinches, 2020). D'aquesta manera, en situacions com les viscudes l'octubre del 2019, es crea un biaix polèmic en la utilització de les bales de goma.

Ara bé, tot i que des del 30 d'abril del 2014 les bales de goma van ser substituïdes pels projectils de foam, més precisos que les primeres, al cos de Mossos d'Esquadra, la utilització indeguda dels darrers també podria estar fora dels protocols policials. Tot i que el protocol d'utilització dels projectils i les llançadores de foam encara no s'ha fet públic, en un informe presentat el 2009 per la *Commission Nationale de Déontologie de la Sécurité* (CNDS) francesa s'apuntava que els projectils disparats amb l'arma LBD 40x46 –la mateixa feta servir pels Mossos d'Esquadra per llançar els projectils de foam– podien tenir “conseqüències dramàtiques” si impactaven contra parts del cos com la cara o els ulls. A més, especificava que si es disparaven a menys de deu o quinze metres, el risc augmentava “considerablement” (CNDS, 2009).

Des d'Irídia, durant les protestes de l'octubre del 2019, es van detectar casos en que agents dels Mossos d'Esquadra haurien llançat projectils de foam a l'alçada del cap “i a poca distància o a periodistes degudament identificats” (Irídia, 2020). Aquelles setmanes, el SAIDAVI va atendre a 53 persones amb lesions per impactes de projectils –incloent bales de goma i foam–, va registrar 4 persones amb pèrdua de visió d'un ull –presumptament per bala de goma però que en dos casos no es va poder descartar un paper del foam– i també va recollir el cas d'una persona intervinguda d'urgència per un traumatisme cranioencefàlic provocat per l'impacte d'un projectil de foam.

Respecte el fet que els protocols d'utilització de les armes de foam no siguin públics, Marta Bolinches entén que la Generalitat hauria de fer-los accessibles “per poder fer justament aquesta tasca de supervisió, tant per part de la ciutadania com de les entitats de drets humans, de poder avaluar si els cossos policials estan utilitzant l'arma correctament o no”. A l'apartat a) del punt 26 de l'informe de la Comissió d'Estudi dels Models de Seguretat i Ordre Públic i de l'Ús de Material Antiavalots en Esdeveniments

de Masses del 8 de novembre de 2013, s'especifica que la utilització d'armes que disparin projectes ha d'estar "exhaustivament regulada i controlada mitjançant un protocol, de manera que no sigui possible cap dubte sobre aquesta utilització" (Resolució 476/X, 2013). El 12 de novembre del 2019, el Parlament de Catalunya instava al Govern de la Generalitat a "fer pública la instrucció que regula l'ús de projectils viscoelàstics de precisió (FOAM) per part del Cos dels Mossos d'Esquadra" (Parlament de Catalunya, 2019). A 13 de juny del 2020, aquesta acció encara no s'ha dut a terme.

Finalment, la cinquena pràctica mencionada per Irídia és l'incompliment de la normativa pel que fa a la correcta identificació dels agents antidisturbis dels Mossos d'Esquadra. Segons la Instrucció 6/2013, de 14 de març, sobre l'establiment del número operatiu policial a l'Àrea de la Brigada Mòbil (juntament amb la modificació introduïda amb la Instrucció 7/2013), aprovada el 2013 per la Direcció General de la Policia, els agents antidisturbis de la BRIMO tenen l'obligació de portar a la part superior de l'esquena de forma visible el seu Número Operatiu Policial (NOP). Cal dir que aquesta identificació, de 9 xifres, és diferent que la Targeta d'Identitat Professional (TIP), el nombre de placa dels agents. A l'*Informe sobre violència institucional 2019*, el centre Irídia denunciava que, durant les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre, alguns agents dels Mossos d'Esquadra no haurien dut el NOP de forma visible, "especialment els que feien ús de les llançadores de foam" (Irídia, 2020). Un dels fets que facilita aquesta vulneració del reglament és l'existència de dues armilles diferents dins del cos d'antidisturbis de la Generalitat de Catalunya: per una banda, la utilitzada en qüestions d'ordre públic –que sí que porten el codi NOP–, i, per l'altra, les armilles antibales. També pel que fa a la identificació dels agents, Irídia va destacar que molts dels antidisturbis de l'Àrea Regional de Recursos Operatius (l'ARRO, encarregada de donar suport en tasques de seguretat i ordre públic a escala regional) tampoc anaven identificats amb el seu NOP. Si bé a la ja mencionada Instrucció 6/2013 només es marca clarament com a obligatòria la visibilitat del NOP en el cas de la BRIMO, també s'estableix que la mesura es pot estendre a l'ARRO per ordre del director general de la Policia quan des d'aquesta secció s'estiguin assumint tasques d'ordre públic, facilitant així la identificació dels agents. Marta Bolinches, que afirma que la Instrucció 6/2013 s'ha estat aplicant *de facto* tant a la BRIMO com a l'ARRO, explica que des d'Irídia consideren que tots els agents "han d'anar correctament identificats per evitar la impunitat" (Bolinches, 2020).

A més de les qüestions relacionades directament amb els protocols policials, des d'Irídia també s'han denunciat situacions d'especial vexació i humiliació cap a les persones per part dels agents durant les protestes de l'octubre.

Un altre dels elements a destacar durant les mobilitzacions contra la sentència del Procés és l'alt nombre de detencions. Durant les protestes de l'octubre del 2019, van ser detingudes més de 214 persones arreu de Catalunya –xifra que s'ampliaria fins a 240, segons dades de l'organització antirepressiva Alerta Solidària–, i 33 d'aquestes van acabar en presó preventiva, segons l'interactiu *Balanç de les protestes a Catalunya contra la sentència del Procés* del diari Ara, elaborat a partir de dades proporcionades pels Mossos d'Esquadra, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. En diversos d'aquests casos es van acabar denunciant maltractaments físics o psicològics i irregularitats en els

processos judicials. Exemple d'això en són l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019* –elaborat pel Sistema de Registre i Comunicació per la protecció de víctimes de Violència Institucional (SIRECOVI) de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (OSPDH)–, en el qual 22 persones empresonades van denunciar haver patit violència física i /o psicològica durant la detenció, o la querella per un delictes de tortures, contra la integritat moral i delictes lleus de lesions presentada per l'organització antirepressiva Alerta Solidària en el cas d'en Guillem, detingut el 18 d'octubre a Via Laietana de Barcelona.

En el cas de la trentena d'empresonaments, també des d'Alerta Solidària, coordinadora de les defenses de bona part dels processats en el context de les protestes, es va denunciar que veien una justificació política en el que qualificaven d'abús de la presó preventiva, fent referència a detencions “aleatòries”, i a pressions de la Fiscalia General de l'Estat perquè es demanés aquesta mesura per totes les persones detingudes.

Vuit mesos després, a 13 de juny del 2020, tres persones, totes d'origen magrebí, segueixen tancades: després de la sortida de Charles A. Pittman, estatunidenc, del Centre Penitenciari Brians I el març passat, de la més d'una trentena de persones empresonades durant les mobilitzacions de l'octubre, les que encara es troben en presó preventiva són Ibrahim Afqir, Charaf Fadlaoui i en Mouchine. Per altra banda, en Mohammed –qui fou deixat en llibertat provisional el 22 de novembre i detingut de nou immediatament per ser traslladat al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca de Barcelona–, Ayoub i Achraf El Harbouli ja han estat expulsats al Marroc després d'haver estat tancats en Centres d'Internament d'Estrangers (CIE) en el context de les protestes de l'octubre. Entre tots aquests casos, hi ha dos elements en comú: la nacionalitat estrangera i la utilització de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, més coneguda com la llei d'estrangeria. En aquest context, creiem convenient posar sobre la taula la qüestió del racisme institucional, denunciat per col·lectius com la plataforma lleidatana *No en el Nostre Nom*, la campanya *Tanquem els CIE* o Alerta Solidària, i com aquest pot agreujar la situació judicial i personal de les persones detingudes i empresonades, àmbit que tractarem amb més profunditat a l'apartat 4.3.

El món del periodisme també va veure's afectat durant les setmanes posteriors a la publicació de la sentència del Procés, com detallarem en profunditat a l'apartat 4.2. Fent una breu pinzellada sobre la qüestió, durant la cobertura informativa de les protestes –concretament entre el 14 i el 27 d'octubre–, 2 periodistes van ser detinguts i 70 van patir agressions, segons les dades recollides per *Mèdia.cat* a partir del contacte directe amb testimonis i víctimes i del contrast de publicacions a les xarxes socials i informacions publicades als mitjans de comunicació. D'aquesta setantena d'agressions, un 69% haurien estat causades pels cossos policials, de forma deliberada o durant càrregues genèriques contra manifestants. En relació amb les agressions a periodistes, a l'*Informe sobre violència institucional 2019* d'Iridia, es tracta la vulneració del dret a la llibertat d'informació.

És en el context presentat fins ara on ubiquem el nostre projecte, el reportatge audiovisual titulat *Seqüeles d'octubre*. Amb aquest, volem visibilitzar els tres últims

àmbits mencionats: les detencions i empresonaments, el racisme institucional i les agressions a la premsa. Així, a través de testimonis directes d'aquestes realitats i també comptant amb la veu de persones expertes, busquem elaborar un producte que mostri tres cares diferents d'una mateixa problemàtica: la repressió policial i judicial viscuda durant les protestes contra la sentència del Procés.

2. Justificació del projecte

Els motius que ens porten a elaborar un projecte com el reportatge audiovisual *Seqüeles d'octubre* són diversos. En primer lloc, en una societat de la immediatesa com en la que vivim, els casos als quals donarem veu han acabat invisibilitzant-se per la majoria de la societat, si bé en un primer moment van tenir una certa incidència en l'entorn independentista i mediàtic. Per aquest motiu, creiem convenient parlar de l'impacte d'uns fets que, tot i ocórrer en el passat –durant la segona meitat del mes d'octubre del 2019– encara tenen conseqüències. Visibilitzant aquesta realitat, busquem afegir el nostre granet de sorra en el que pensem que hauria de ser un complex procés d'hegemonització, entre l'opinió pública, d'una idea d'oposició ferma a les pràctiques policials i judicials que exposarem.

A *Seqüeles d'octubre*, a causa de la multiplicitat d'aspectes i casos que es podrien analitzar pel que fa a la vulneració de drets durant les protestes contra la sentència del Procés, hem considerat adequat limitar l'àmbit d'estudi. Com ja hem mencionat a l'apartat 1, ens centrarem en casos de detencions i empresonaments, d'agressions a la premsa i de racisme institucional, després de valorar que eren les realitats que podien ser més representatives del context repressiu general vinculat a les protestes de l'octubre del 2019, a més també de ser les que podien tenir més contingut a tractar.

Tractant les detencions i empresonaments, podem parlar de la violència física i psicològica patida per les persones represaliades, així com també de les irregularitats en els processos de detenció i judicials. En canvi, centrar-nos en els casos de possible racisme institucional ens permet conèixer l'impacte de la repressió policial i judicial sobre la població racialitzada, més vulnerable a certes violències.

En el cas de les agressions a la premsa, a banda de parlar dels efectes directes sobre les i els professionals durant les protestes de l'octubre, volem mostrar també l'impacte indirecte de la repressió. I és que les agressions cap a periodistes durant la cobertura informativa de les mobilitzacions de l'octubre van poder influir en la recollida i difusió dels materials, textuais o visuals. Així, s'estava vulnerant el dret a la llibertat d'expressió –que, en la legislació espanyola, es troba reconegut a l'apartat a) de l'article 20 de la Constitució Espanyola–, ja que s'impedia que certes dades arribessin a la ciutadania.

I és que, si bé el nostre projecte se centra a explicar casos concrets i limitats, busquem anar més enllà d'aquests. Considerem important assenyalar unes vulneracions de drets exercides per unes estructures policials i judicials a les quals el conjunt de la societat està subjecte. En conseqüència, mentre pràctiques com les narrades a *Seqüeles d'octubre* segueixin produint-se, una bona part de la població serà susceptible de ser-ne víctima.

Més enllà dels òrgans institucionals, que han jugat el seu paper en els casos exposats al reportatge, l'estructura social que regeix les relacions a la societat catalana pot haver condicionat també les detencions, empresonaments i agressions físiques i psicològiques. Així, considerem important analitzar la possible existència de diferències entre casos per motius de classe, l'ètnia o gènere. Visibilitzar aquests biaixos en situacions de repressió és especialment important en el cas de

l'independentisme català i el seu entorn, ja que, mediàticament, l'òptica s'ha centrat principalment en càrrecs polítics concrets –amb especial incidència pel que fa als homes– i responsables de grans organitzacions com l'Assemblea Nacional Catalana o Òmnium Cultural, donant més espai mediàtic als casos dels homes represaliats. Per aquest últim element, hem prioritzat tant com fos possible el nombre de veus femenines a *Seqüeles d'octubre*.

Pel que fa a la tria de veus, desenvoluparem els noms i els motius de la seva selecció a l'apartat 5.4.

3. Objectius

Després d'exposar el context i els motius que ens han portat a creure convenient elaborar un reportatge audiovisual com *Seqüeles d'octubre*, plantejem l'assoliment dels següents objectius:

- Exposar les conseqüències, immediates i a mitjà termini, de les actuacions exercides per autoritats policials i judicials en el context de les protestes contra la sentència del Procés:
 - Analitzant les possibles vulneracions de drets i llibertats per part d'autoritats policials i judicials durant els processos oberts l'octubre del 2019.
 - Mostrant les dimensions de la violència física i/o psicològica exercida pels cossos policials i el poder judicial contra manifestants, persones acusades de participar, presumptament, en els aldarulls, i periodistes.
 - Visibilitzant la falta de seguretat laboral dels professionals de la comunicació durant la cobertura informativa d'accions de protesta.
 - Donant veu a les persones protagonistes dels casos exposats al reportatge.
- Socialitzar la idea de l'existència d'una mateixa estructura institucional i social causant de la totalitat dels casos exposats al reportatge:
 - Elaborant un reportatge audiovisual fluid i amb un eix clar, encara que es busqui explorar tres àmbits amb certa diferenciació entre si.
 - Visibilitzant l'accentuació per motius d'origen i/o situació administrativa de la violència institucional exercida pel poder judicial i els cossos policials.
 - Mostrant les diferències entre els casos repressius viscuts per homes i els viscuts per dones.

4. Context detallat dels àmbits a tractar

Com ja hem comentat anteriorment, el projecte *Seqüeles d'octubre* se centrarà a exposar casos originats durant les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre del 2019 pel que fa a tres àmbits concrets: el de les detencions i empresonaments, el de les agressions a la premsa i el del racisme institucional. A continuació, desplegarem en profunditat el context concret de cadascun d'aquests aspectes.

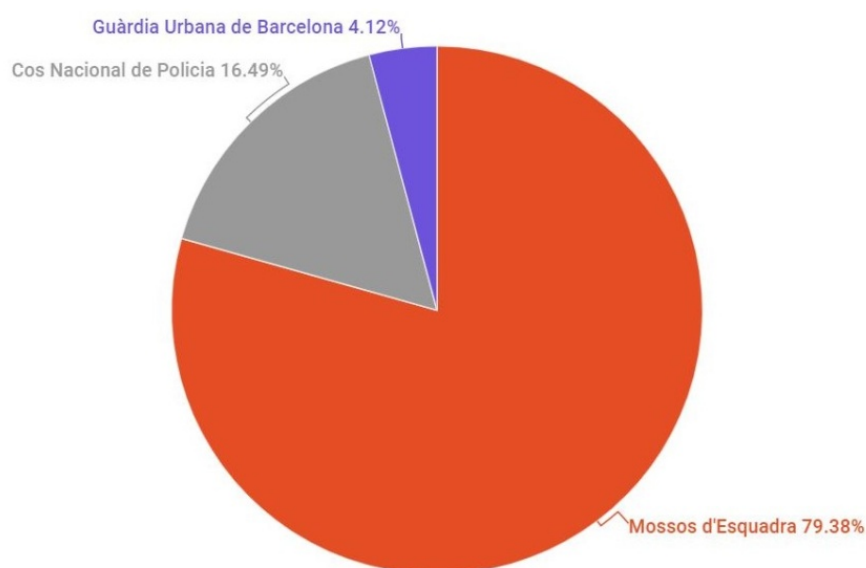
4.1. Detencions i empresonaments

El primer dels tres àmbits en els quals ens centrarem en aquest reportatge és el relacionat amb les detencions i empresonaments de manifestants durant les protestes contra la sentència del Procés. Tractem conjuntament aquestes dues realitats perquè una –les detencions– precedeix necessàriament a l'altra –els empresonaments–, de manera que l'anàlisi d'ambdues permet conèixer més fidelment les experiències de les persones afectades per aquests procediments de privació de llibertat.

4.1.1. Detencions

Pel que fa a les detencions en el context de les accions de protesta contra la sentència (en el transcurs d'aquestes o posteriorment), segons el diari *Ara*, van ser 214 les persones detingudes, mentre que, segons dades de l'organització antirepressiva Alerta Solidària, aquesta xifra superaria les 240 persones. Segons dades aportades pel ministre d'Interior en funcions, Fernando Grande-Marlaska, 194 detencions –un 90,65% del total– van concentrar-se entre el 14 el 19 d'octubre, i van ser practicades pels següents cossos de seguretat:

Gràfica 1: Cos policial que va efectuar la detenció

Elaboració pròpia. Font: Ministeri de l'Interior d'Espanya

Entre el 14 i el 31 d'octubre, segons dades del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), la xifra de detinguts que havien passat a disposició judicial era de 154, acusats de delictes com el de desordres públics, atemptat contra agents de l'autoritat, lesions, danys, contra els drets fonamentals, resistència als agents de l'autoritat, conducció temerària o robatori amb força. Per a 32 d'aquestes persones, es va acordar la presó provisional, comunicada i sense fiança, i les 123 restants van quedar en llibertat amb mesures cautelars com prohibir la participació en protestes i/o acostar-s'hi a menys d'un quilòmetre i mig, retirar el passaport, les compareixences obligatòries al jutjat o la llibertat vigilada.

Un altre element a tenir en compte de les detencions relacionades les mobilitzacions contra la sentència és l'existència de violència física i psicològica en la seva execució. Si bé no hem trobat un informe exhaustiu del total de detencions, l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*, publicat pel Sistema de Registre i Comunicació de la Violència Institucional, ens ajuda a fer-nos una idea de la presència de violència durant els processos de detenció. I és que el total de les 22 persones entrevistades durant l'elaboració de l'informe van assegurar haver patit violència física i/o psicològica en algun moment de la seva detenció.

A l'informe presentat pel SIRECOVI, s'exposen situacions viscudes en espais diversos i en moments diferents del procés de detenció. Seguint aquesta línia, en aquest treball hem recollit les dades del document que hem considerat més rellevants en 7 seccions: 3 referents als espais (via pública, trasllats en vehicles policials, dependències policials) i 4 referents al moment del procés de detenció (informació de drets, contacte amb familiars, reconeixements mèdics, declaracions als jutjats de guàrdia).

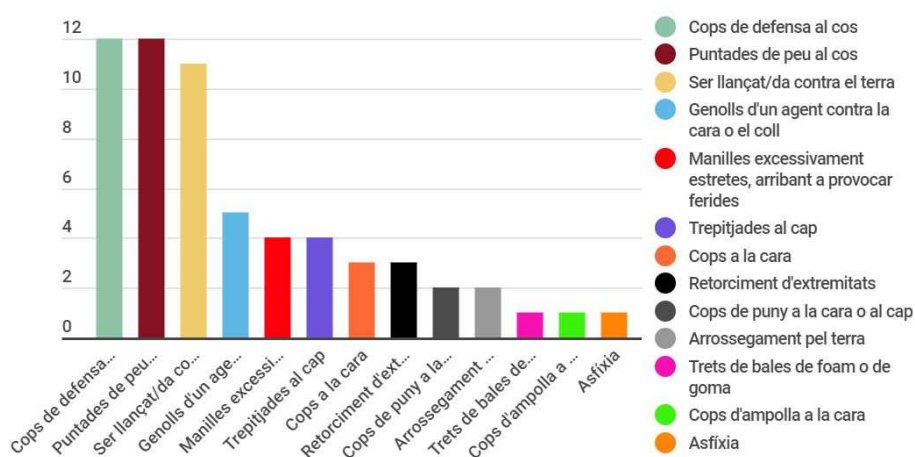
A continuació, desenvolupem tots aquests apartats.

4.1.1.1. Espais

Via pública:

És a la via pública on les persones entrevistades denuncien el nombre més alt de casos de violència física (20 de les 22 ho fa). A més, els testimonis asseguren que la violència més directa –com cops de puny o puntades de peu– havia estat emprada per agents que no anaven uniformats i que portaven la cara oculta, fet que dificultava la seva identificació i, per tant, també la denúncia d'aquelles pràctiques. En concret, la violència física s'hauria reproduït a la via pública de la següent manera:

Gràfica 2: Casos de violència física a la via pública

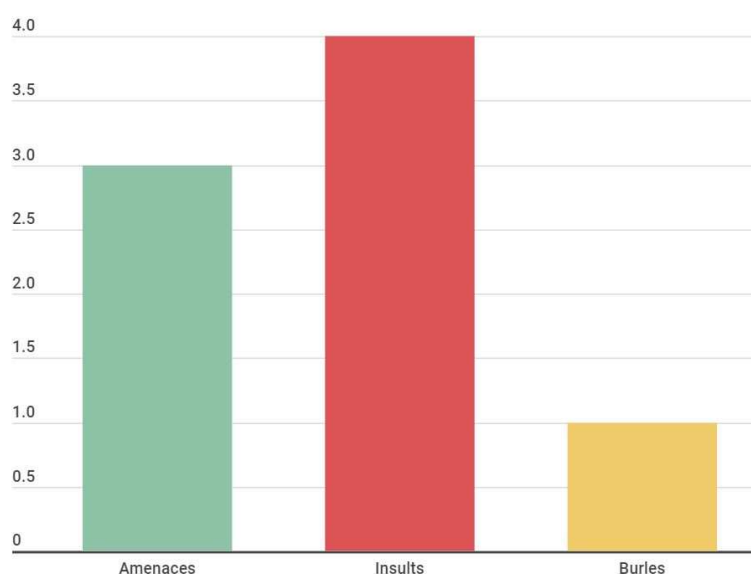

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Cal dir que no podem parlar de la violència física deslligant-la de la violència psicològica. Un exemple clar d'aquest lligam és un dels relats recollits, en el qual, després que la víctima rebés un cop d'ampolla a la cara, els agents van amenaçar de matar-la.

En concret, a la via pública, els casos de violència psicològica denunciats pels 22 testimonis inclouen expressions com “que el matis”, “et ficarem la porra pel cul”, “fill de puta”, “quina cara de fill de puta que tens”, “roig”, “marieta”, “quan vagis a la presó, el millor és que sortiràs amb l'atur” o fiquem-lo al furgó ja, que així no se'l veu” (SIRECOVI, 2019). Així, les xifres d'amenaques, insults i burles recollits van ser les següents:

Gràfica 3: Casos de violència psicològica a la via pública

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

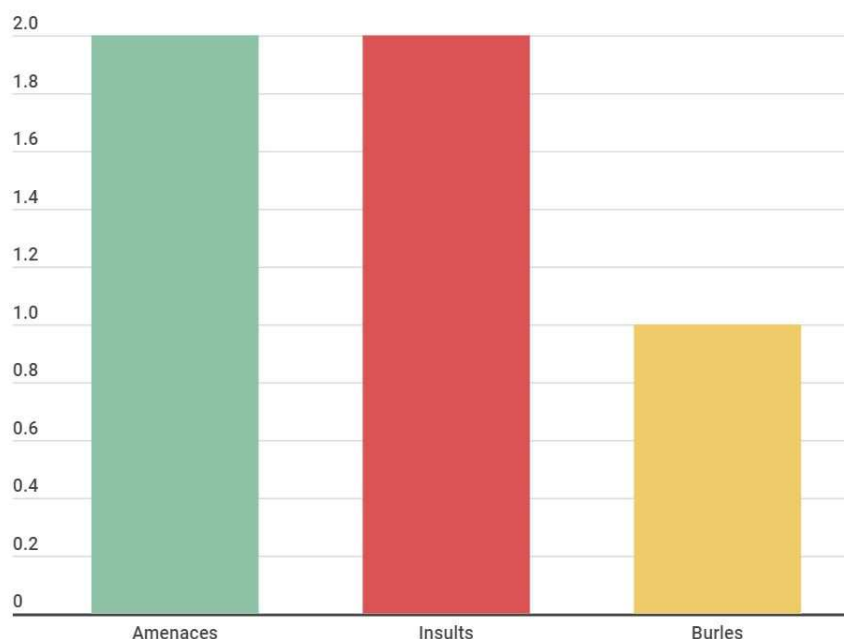
Traslats en vehicles policials:

Si passem a parlar dels trasllats de les persones entrevistades cap a les dependències policials, 21 dels 22 es van executar mitjançant furgons o cotxes patrulla, mentre que 1 va ser caminant. Durant aquests desplaçaments, la violència física i psicològica no va desaparèixer. Amenaces com “ja te n'assabentaràs, per independentista” o “ets un gos, com t'atreveixes?” (SIRECOVI, 2019), i situacions com les d'anar sense cinturó de seguretat i emmanillat per darrere (pràctica denunciada fins a 10 vegades), a la vegada que els furgons anaven frenant i accelerant, se sumen a les pràctiques denunciades a la via pública, com les puntades de peu al cos, les manilles excessivament estretes o el llançament de les persones detingudes contra el terra –en aquest cas, del furgó.

A més dels relats referents als trasllats com a tal, a l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019* també s'hi recull el testimoni d'algunes de les persones detingudes que asseguraven haver restat dins dels furgons policials entre mitja hora i una hora després d'arribar a dependències policials o centres mèdics. Durant aquest període, denunciaren passar “una calor insuportable que quasi impedia respirar” (SIRECOVI, 2019), fet que s'afegia al dolor previ a causa dels cops rebuts.

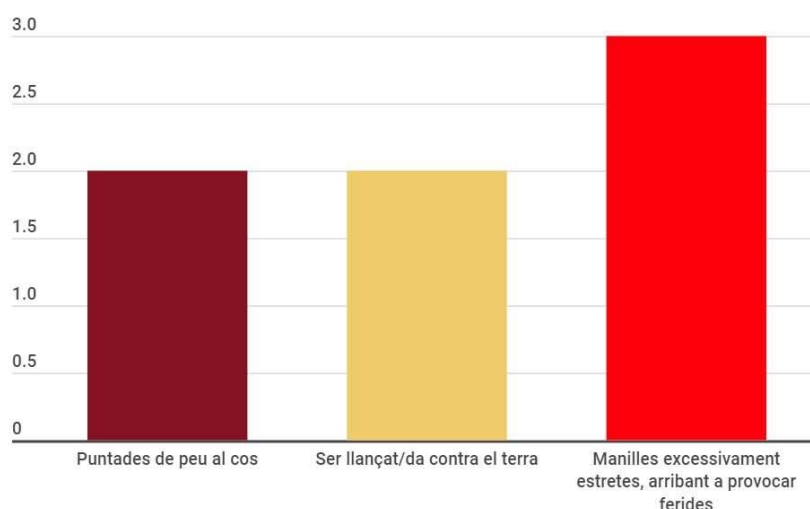
A continuació, en les següents gràfiques, representem el total de casos de violència física i psicològica denunciada per les persones entrevistades pel SIRECOVI:

Gràfica 4: Casos de violència psicològica durant els trasllats

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Gràfica 5: Casos de violència física durant els trasllats

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

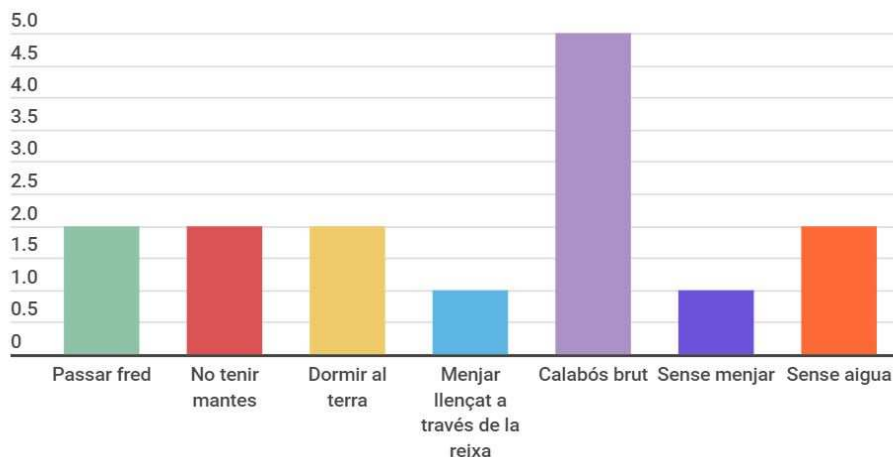
Dependències policials:

Després de l'arribada a les dependències policials, segueix sent habitual la denúncia de maltractaments per part de les persones entrevistades pel SIRECOVI. El fred, la falta de mantes i matalassos, cel·les brutes i l'olor d'orina són alguns dels elements als quals van fer referència els testimonis de l'informe respecte la seva estada als calabossos.

Mereixen especial menció dues situacions denunciades a l'informe del SIRECOVI. Primer, la relatada per un dels testimonis, que explicava que li havien llançat el menjar a través de la reixa "com a gossos" (SIRECOVI, 2019). En segon lloc, dues de les persones entrevistades van assegurar que no se'ls havia donat aigua al mateix temps que els agents havien col·locat una ampolla davant sense que hi poguessin accedir.

A continuació, representem gràficament els maltractaments als calabossos denunciats a l'informe del SIRECOVI:

Gràfica 6: Maltractaments als calabossos

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

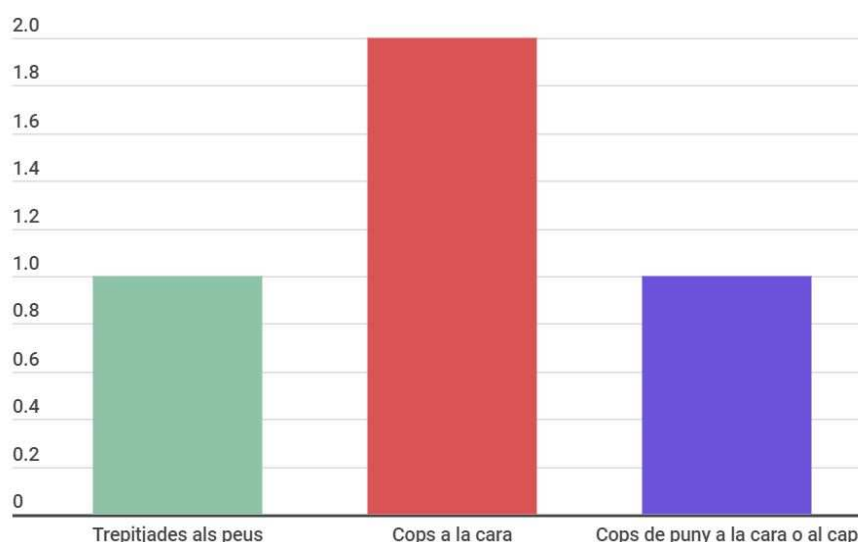
Pel que fa a la violència psicològica a les dependències policials, són diverses les situacions relatades pels testimonis recollits. En referència a les amenaces, tres de les persones entrevistades haurien estat amenaçades amb el fet que les durien a Madrid, i una altra, després de protestar pels maltractaments que s'estarien exercint cap a una altra persona detinguda, va denunciar que un dels agents li hauria dit “vosaltres busqueu un mort, i aquest mort no serà del nostre bàndol” (SIRECOVI, 2019), mentre obria i tancava un cúter.

Si ens centrem en les burles, a l'informe del SIRECOVI s'hi recullen els riures dels agents mentre miraven el vídeo de la detenció d'una de les persones entrevistades davant seu, o l'obligació, després que un dels agents s'hi adrecés amb un “castigat, com un nen petit” (SIRECOVI, 2019), d'estar agenollat mirant a la paret durant aproximadament mitja hora. Per altra banda, dues persones retingudes en dependències policials de Tarragona van assegurar que se'ls havia despertat de matinada amb l'himne d'Espanya; un testimoni va denunciar que, després d'avisar que patia ansietat, se li va contestar “mor aquí dins” (SIRECOVI, 2019) –tot i que se li va acabar proporcionant medicació–; i una altra de les persones detingudes va manifestar que li haurien perdut les ulleres, impedit-li tenir una visió adequada.

A més de la psicològica, la violència física cap als testimonis recollits a l'informe no va desaparèixer durant l'estada a dependències policials, tot i ser menys habitual que en la resta d'etapes de la detenció.

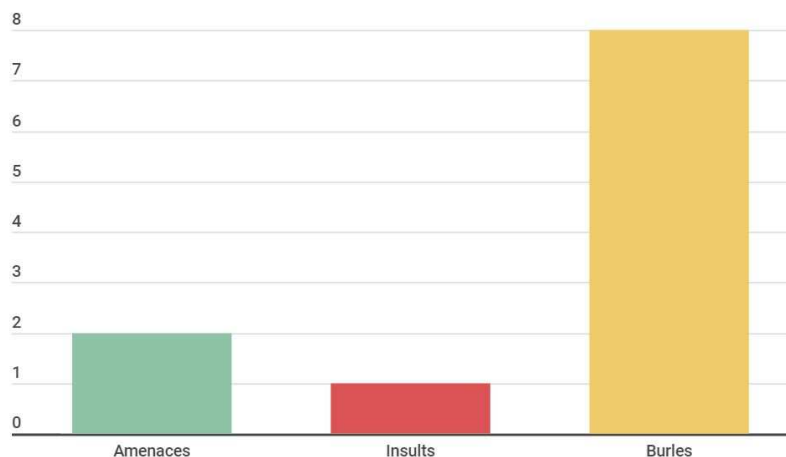
A les següents gràfiques, representem els casos de violència física i psicològica a dependències policials registrats a l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*:

Gràfica 7: Violència física en dependències policials

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Gràfica 8: Violència psicològica en dependències policials

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Per últim, volem mencionar una darrera situació denunciada per alguns dels testimonis consultats pel SIRECOVI, la qual s'hauria donat a la Direcció Superior de la Policia Nacional de via Laietana de Barcelona. Segons el relatat per les persones entrevistades, després que s'informés de la mort d'un policia, diversos agents haurien començat a colpejar fortament a altres persones que havien estat detingudes, deixant rastres de sang a les parets. Aquests fets, si bé no serien un cas de violència directa contra les persones entrevistades pel SIRECOVI, sí que podrien haver produït un impacte psicològic en aquestes, i, a més, serien un exemple de violència policial arbitrària.

4.1.1.2. Moment del procés de detenció

Informació de drets:

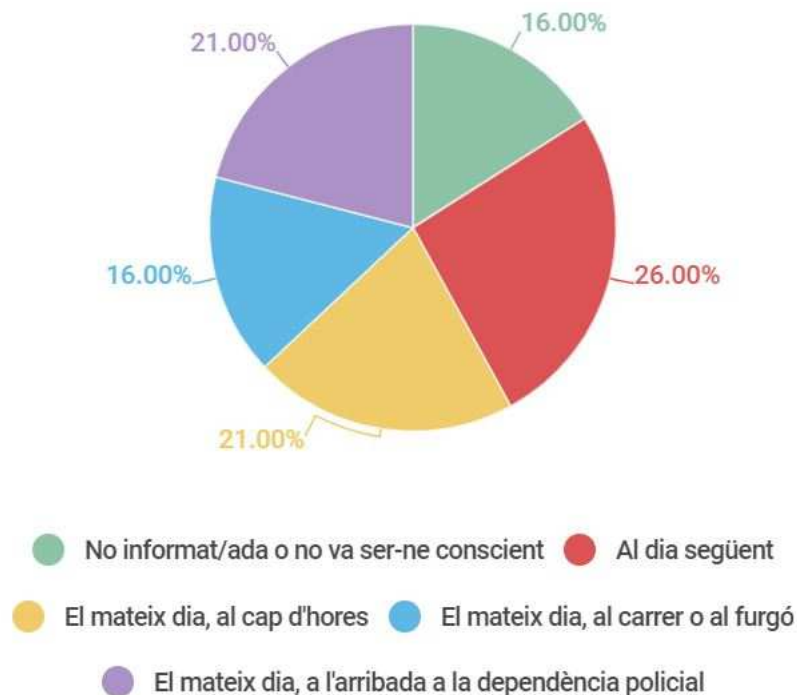
Pel que fa al tràmit d'informació de drets a les persones detingudes l'octubre del 2019, ens tornem a fixar en l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*. Segons l'article 520.2 de la Llei d'enjudiciament criminal, qualsevol persona detinguda ha de ser informada "per escrit, en un llenguatge senzill i accessible, en una llengua que comprengui i de manera immediata, dels fets que se li atribueixin i les raons motivadores de la seva privació de llibertat, així com dels drets que li assisteixen" (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 520.2). A la Constitució Espanyola, concretament a l'article 17.3, s'estableix que "tota persona detinguda ha de ser informada immediatament i de manera que li sigui comprensible, dels seus drets i de les raons de la detenció" (Constitución Española, 1978, 17.3).

Segons les dades recollides pel SIRECOVI, només en un 58% dels casos es va informar dels seus drets a les persones entrevistades el dia de la detenció, i el tràmit no sempre es va dur a terme en un primer moment. En aquest sentit, més de la meitat

de les entrevistes recullen que aquest trasllat d'informació va ser realitzat hores més tard del moment de la detenció. Cal destacar també que un 16% dels testimonis van assenyalar no haver estat informats dels seus drets en cap moment, o, si més no, no n'eren conscients.

A la següent gràfica, exposem les dades referents al moment en què les 22 persones entrevistades pel SIRECOVI van declarar haver rebut la informació de drets:

Gràfica 9: Moment del tràmit d'informació de drets a les persones detingudes

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

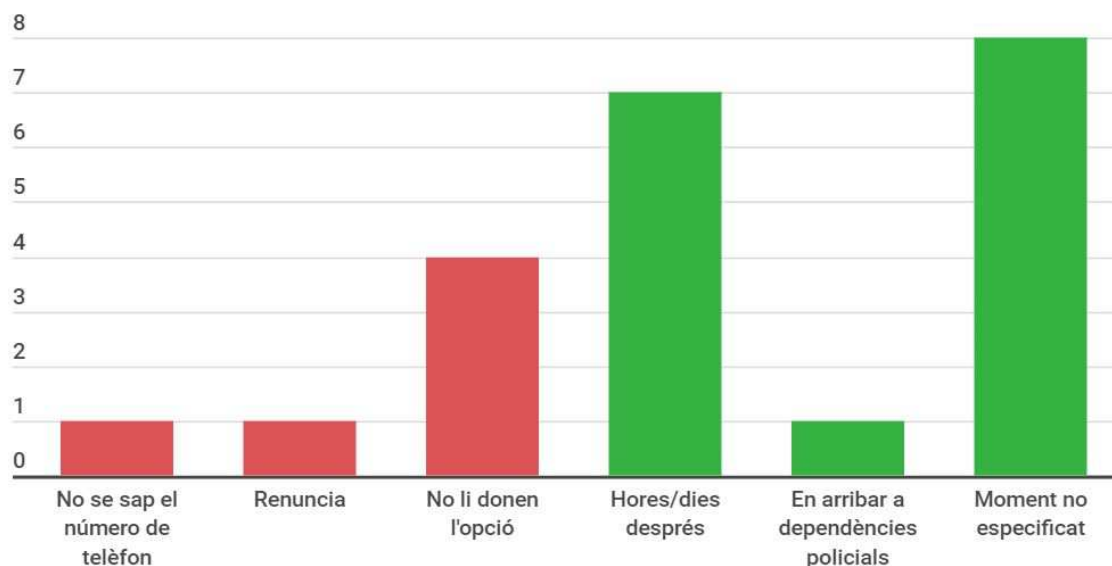
Contacte amb familiars:

D'acord amb l'establert a l'article 520.2 de la Llei d'enjudiciament criminal de la legislació espanyola, concretament a l'apartat e), les persones detingudes tenen dret "a que s'assabenti el familiar o la persona que vulgui, sense demora injustificada, de la seva privació de llibertat i el lloc de custòdia en què estigui en cada moment" (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 520.2.e). A l'apartat f), s'estableix el dret de la persona detinguda de comunicar-se telefònicament, sense demora injustificada, amb un tercer de la seva elecció" (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 520.2.f), en presència d'un funcionari policial o designat per instàncies judicials.

Exposat aquest reglament, cal dir que el seu incompliment va ser habitual en els casos de les persones detingudes entrevistades pel SIRECOVI. 4 dels testimonis van manifestar que no se'ls havia donat l'opció de contactar amb els seus familiars, un declarà que va renunciar a fer-ho i un altre no va poder fer-ho perquè no sabia el número de telèfon de memòria.

D'una banda, de les persones entrevistades que van afirmar haver pogut contactar amb els familiars, una ho hauria fet en arribar a dependències policials, set van assegurar que havien passat hores fins a poder-ho fer, i vuit més no van especificar el moment en què els va ser possible comunicar-se amb algun familiar.

Gràfica 10: Comunicació amb la família de les persones detingudes

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Per altra banda, dues de les persones detingudes van al·legar que no es va especificar als familiars el lloc on estaven retingudes, mentre que una altra va assenyalar que aquesta especificació es va fer informalment.

Mereix menció especial també la qüestió de la llengua utilitzada en les comunicacions amb les famílies. Algunes de les persones entrevistades durant l'elaboració de l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019* van assegurar que, amb especial incidència en el moment de comunicar-se amb els seus familiars, se les havia obligat a expressar-se en castellà en lloc d'en català. Sheila Marín, criminòloga del SIRECOVI, denuncia com una discriminació aquesta obligació, afirmant que “no hi ha cap mena de motiu que pugui justificar el fet que una persona no es pugui expressar en la seva llengua parlant per telèfon amb els seus pares o amb la seva parella” (Marín, 2020). Marín remarca també que el fet de forçar a algú a expressar-se en castellà en els contextos registrats des del SIRECOVI xocaria amb l'establert a la Constitució Espanyola. A l'article 3.2 del text, es marca que, a banda del castellà, “les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts” (Constitución Española, 1978, 3.2). Si anem a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, concretament al seu article 32, s'hi estipula que “totes les persones tenen dret a no ésser discriminades per raons lingüístiques” i que “els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials tenen, pel que fa a la llengua, validesa i eficàcia plenes” (DECRET 306/2006, 2006, 32). A més, a l'apartat 1 del mateix article, s'especifica que “en les relacions amb

les institucions, les organitzacions i les administracions públiques a Catalunya, totes les persones tenen dret a utilitzar la llengua oficial que elegeixin” (DECRET 306/2006, 2006, 32.1).

Reconeixements mèdics:

Pel que fa a la qüestió dels reconeixements mèdics, 9 de les 22 persones entrevistades pel SIRECOVI van declarar no haver rebut cap mena atenció mèdica abans d'ingressar a presó. Dels 13 testimonis que sí que ho haurien fet, 11 van manifestar haver estat reconeguts a Centres d'Atenció Primària durant la detenció policial, 7 per metges mentre estaven detinguts a disposició judicial, i 3 van assegurar que havien estat ateses amb les manilles posades –2 en fase de detenció policial i 1 detinguda a disposició judicial–.

Un element rellevant a destacar és que, tant les persones que van rebre atenció mèdica durant la detenció policial o en disposició judicial, van ser assistides amb presència policial dins de les dependències mèdiques. Aquesta pràctica estaria vulnerant els drets de les persones detingudes, segons l'establert a tres documents – tots no vinculants– als quals volem fer referència.

El primer text a mencionar és la *Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària*, elaborada i aprovada el 2015 pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Al punt 4.1.3 d'aquest document, s'estableix que “la persona té dret a ser informada de la possible presència de professionals no directament relacionats amb l'acte assistencial (investigadors, estudiants o altres professionals) i pot acceptar, o no, aquesta presència” (Departament de Salut, 2015). Així, s'estableix que la presència d'agents policials hauria d'haver estat consentida expressament per les persones que estaven sent reconegudes pel personal mèdic.

Aquest paràmetre no hauria de dependre de la situació legal del pacient, si ens remetem a les *Regles Mímines pel tractament dels reclusos “Nelson Mandela”*, adoptades per l'Organització de les Nacions Unides (ONU) el 2015. Al punt 24.1 d'aquest text, es marca que “els reclusos gaudiran dels mateixos estàndards d'atenció sanitària que estiguin disponibles a la comunitat exterior i tindran accés gratuït als serveis de salut necessaris sense discriminació per raó de la seva situació jurídica” (Naciones Unidas, 2015).

La presència d'agents en el moment del reconeixement mèdic de les persones detingudes tampoc respectaria l'establert al Protocol d'Istanbul. Aprovat per l'ONU el 1999, aquest manual per a la investigació i documentació de la tortura i altres tractes o penes cruels se centra especialment en el tracte mèdic cap a les persones privades de llibertat. Així, al punt 82 del document s'especifica que els reconeixements mèdics cap als detinguts “es duren a terme en privat sota el control de l'expert mèdic i mai en presència de cossos de seguretat o altres funcionaris del govern” i que el personal mèdic haurà d'elaborar un informe “precís” sobre la visita. En relació amb aquest informe, al punt 83 del Protocol d'Istanbul s'estableix que “ha de ser confidencial i se n'ha de comunicar el contingut al pacient o a qui el representi” (Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans, 1999). Ara bé, segons

l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*, la totalitat de les persones entrevistades que van rebre atenció mèdica van afirmar que no se'ls hi va entregar cap mena de documentació després de ser reconegudes.

La sèrie de vulneracions de drets exposades hauria impedit, segons s'afirma a l'informe elaborat pel SIRECOVI, “relatar als i les metgesses l'etiologia de les lesions”, on es posa també sobre la taula la possibilitat que el biaix en la documentació de possibles violències aprofundís “en una possible impunitat de la mateixa” (SIRECOVI, 2019). Sheila Marín destaca l'especial importància dels reconeixements mèdics “en els casos en els que hi ha pogut haver, o la persona detinguda relata, episodis de violència policial”, ja que “si no queden acreditades en un primer moment les lesions que es puguin haver patit i passen els dies”, aquestes ja no es podran presentar com a prova d'haver patit violència policial (Marín, 2020).

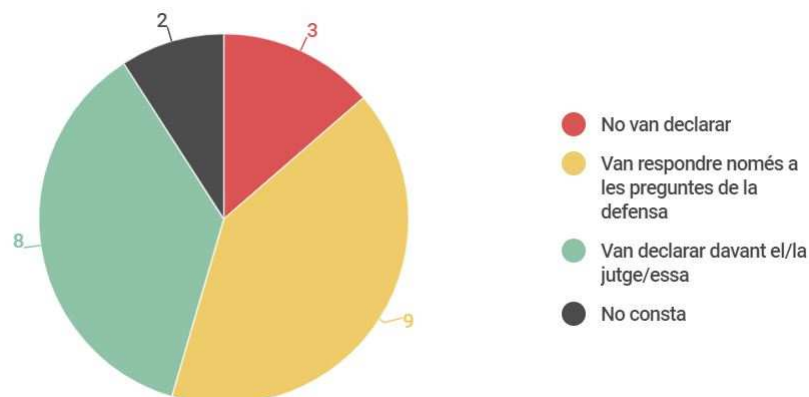
Declaracions als jutjats de guàrdia:

Segons les informacions recollides a l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*, 6 de les persones entrevistades van declarar haver estat transportades emmanillades fins als jutjats de les diverses demarcacions territorials, i una d'aquestes també va sumar al relat el fet d'haver anat sense cinturó de seguretat durant el recorregut.

A més, 3 de les 22 persones detingudes van especificar que, un cop en dependències judicials, se les va fer esperar durant tot el dia abans de declarar. Altres testimonis van fer referència a esperes de 6, 5, 4 i 3 hores, i només una de les persones entrevistades va afirmar haver pogut menjar i beure durant el temps previ a la declaració al jutjat de guàrdia.

Si anem al moment de la declaració, 3 persones van exercir el dret a no declarar, 8 van declarar davant l'autoritat judicial contestant les preguntes que aquesta va realitzar, i 9 van declarar només responent les preguntes de la defensa.

Gràfica 11: Declaracions als jutjats de guàrdia de les persones entrevistades

Elaboració pròpia. Font: SIRECOVI

Pel que fa al segon grup, una de les persones entrevistades va assegurar no haver pogut explicar-se adequadament i una altra va afirmar haver sentit una actitud burlesca cap a ella (sense especificar per part de qui). Una tercera persona va explicar que la jutgessa portava al pit, en el moment de la declaració, un penjoll amb cintes dels colors de la bandera espanyola, element que podia arribar a posar en qüestió la seva imparcialitat pel que fa al cas. Més enllà de l'informe publicat pel SIRECOVI, val la pena mencionar també la frase “Vamos a limpiar las calles”, que, segons declaracions a *El Matí de Catalunya Ràdio* del 21 d'octubre del 2019 del portaveu d'Alerta Solidària, Xavier Pellicer, haurien utilitzat les autoritats judicials en algun cas.

Si fem referència a les persones que van declarar només responent les preguntes de la seva defensa, el SIRECOVI n'ha recollit tres afirmacions. Un dels testimonis va mencionar que la jutgessa no li va fer cap pregunta en relació amb les lesions que presentava, un altre que la jutgessa se'n reia del que deia, i el darrer va afirmar que el seu advocat d'ofici no li hauria formulat cap pregunta relacionada amb els cops que hauria rebut, no declarant-los en seu judicial.

A l'informe publicat pel SIRECOVI, s'hi exposen encara més pràctiques irregulars. En primer lloc, 4 de les persones entrevistades van assegurar haver declarat emmanillades, situació que va allargar-se fins al moment de firmar la declaració, i una altra va afirmar que va poder evitar les manilles després que la seva defensa demanés explícitament que se li retiessin.

En segons lloc, 8 persones van referir-se a la presència d'agents dels cossos policials durant les seves compareixences al jutjat de guàrdia. Especialment destacat és el cas de dos testimonis interrogats als jutjats de Girona, durant les declaracions dels quals van ser-hi presents dos agents del CNP amb el rostre ocult per una caputxa, segons va denunciar el seu advocat, Benet Salellas, via xarxes socials.

La presència de membres dels cossos de seguretat, i més amb l'element intimidatori afegit d'anar encaputxat, en el moment de la declaració de les persones detingudes davant del jutjat de guàrdia estaria vulnerant la Llei d'enjudiciament criminal. Concretament, no es respectaria l'establert a l'article 389, on s'estableix que “no es pot utilitzar amb el processat cap mena de coacció o d'amenaça” (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 389) que pugui condicionar la seva declaració.

Cal mencionar també una altra vulneració de la Llei d'enjudiciament criminal, aquest cop de l'article 440. En aquest, es marca que, si “el testimoni no entén o no parla l'idioma espanyol, s'ha de nomenar un intèrpret” (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 440), cosa que no es va fer en el cas d'una de les persones que va declarar als jutjats de Girona. Durant la compareixença davant el jutge, tot i tenir uns coneixements de català i castellà molt escassos, la persona detinguda en qüestió no va disposar d'intèrpret.

Posteriorment a les declaracions, les persones entrevistades pel SIRECOVI van ingressar als calabossos dels jutjats de guàrdia corresponents. Aquests, van ser descrits amb expressions com “un niu de merda” (Lleida), “bruts, precaris i petits” (Lleida), “un banc de pedra” (Tarragona) o “espai petit amb presència d'agents dels Mossos i altres persones” (Tarragona). A més, una de les persones retingudes als calabossos dels jutjats de Barcelona va fer constar que no va ser atesa malgrat tenir

“atacs d'ansietat amb molta falta de respiració” (SIRECOVI, 2019), i una altra retinguda a Lleida va relatar no haver pogut menjar ni beure durant tot un dia.

Sexisme:

Durant els processos de detenció en el context de les protestes contra la sentència del Procés, el sistema patriarcal que regeix el conjunt de la societat també es va manifestar. Els relats que van oferir al SIRECOVI algunes de les dones detingudes durant l'octubre del 2019 així ho confirmen, assenyalant alguns aspectes diferencials pel que fa al tracte cap a elles respecte als homes retinguts pels cossos policials. Segons explica la criminòloga del SIRECOVI Sheila Marín, aquestes diferències s'haurien registrat principalment a Barcelona (Marín, 2020).

La criminòloga destaca les diferències existents entre la violència física i psicològica rebuda per les persones detingudes. Segons Marín, el maltractament cap a les dones fou molt més psicològic que no físic, mentre que, en el cas dels homes, la relació es va invertir, sent major l'impacte de la violència física. La criminòloga destacava situacions en les quals s'havia obligat a dones empresonades a visualitzar els cops rebuts pels homes per part dels agents com a “advertència del que els podia passar” (Marín, 2020). Segons relata Sheila Marín, aquesta diferència entre l'ús de la violència física i psicològica depenent del gènere no és nova sinó que “es veu moltes vegades en l'àmbit penitenciari, quan hi ha interns que refereixen haver estat víctimes de maltractaments (Marín, 2020).

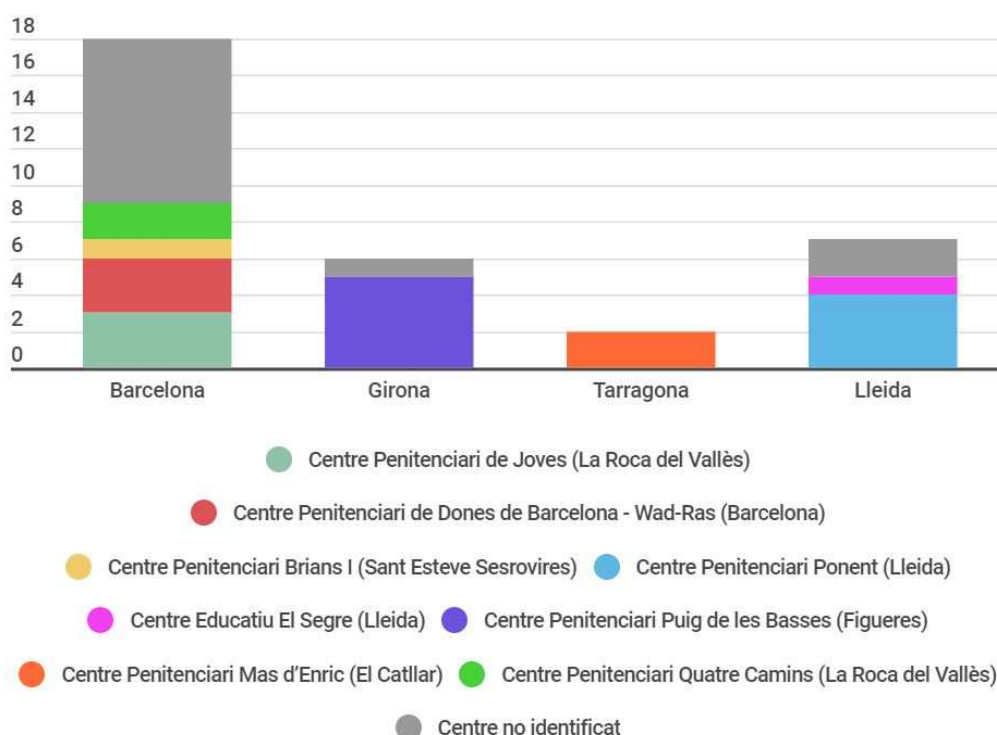
Marín també destaca l'existència d'un tracte “molt paternalista per part dels policies” cap a les persones detingudes, i explica que aquest hauria estat més evident en el cas de les dones, degut en part a la menor existència de violència física i major presència de violència psicològica i verbal (Marín, 2020).

A més, a l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019* ja es fa referència a tocaments de pits a la via pública per part dels agents, especificant que les entrevistades que ho denunciaren no van donar-hi una interpretació sexual al moment dels fets, quan, segons van declarar, “no estaven en condicions de pensar-hi” (SIRECOVI, 2019).

4.1.2. Empresonaments

Si ens centrem en els empresonaments durant les protestes de l'octubre del 2019, les setmanes posteriors a la publicació de la sentència del Procés van passar per centres penitenciaris, segons el diari *Ara* i a partir de dades proporcionades pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, un total de 33 persones. El 21 d'octubre, quan ja s'havien produït –com hem assenyalat a l'apartat 4.1.1– més d'un 90% del total de detencions, 28 persones havien estat ja empresonades –és a dir, un 84,84% de les que passarien per centres penitenciaris–. D'aquelles gairebé una trentena d'empresonats, la gran majoria tenien entre 18 i 25 anys, i haurien estat detinguts a les quatre capitals de província catalanes (Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida), segons dades publicades per la *Directa*. De les 33 persones empresonades totals, més de la meitat, 18, van ser detingudes a la província de Barcelona. A la següent gràfica, a partir de dades proporcionades per *La Directa*, el diari *Ara*, el diari *El Punt Avui* i el diari digital *VilaWeb*, hi ha representat el nombre de persones empresonades a cadascuna de les províncies i els centres penitenciaris en els quals van ser internades aquestes (sempre i quan s'hagin pogut identificar):

Gràfica 12: Empresonats per província i centre penitenciar

Elaboració pròpia. Font: Directa, Ara, El Punt Avui, VilaWeb

Un fet rellevant a destacar si parlem dels empresonaments és una de les conclusions que s'extreuen a l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019* del SIRECOVI: en termes generals, el moment d'entrar a presó va ser viscut com un alleujament per part de les persones entrevistades, en contraposició als "processos de victimització" (SIRECOVI, 2019) experimentats durant la fase de

detenció a la via pública, durant els trasllats, a dependències policials, als calabossos i als jutjats.

Més enllà de com van viure la seva arribada i estada a la presó les persones empresonades –realitat que pretenem explorar més profundament a través de les entrevistes que realitzarem a testimonis directes–, des d'Alerta Solidària –organització antirepressiva de l'Esquerra Independentista encarregada de la defensa d'almenys quatre dels empresonats durant les protestes contra la sentència i coordinadora de bona part dels casos d'aquells dies– es va posar en dubte la justificació dels empresonaments preventius des d'un inici. En declaracions a *El Matí de Catalunya Ràdio* del 21 d'octubre del 2019, l'advocat i portaveu de l'organització, Xavier Pellicer, assegurava que la presó preventiva en els casos dels detinguts en el context de les mobilitzacions contra la sentència no estaria justificada “en cap cas” des d'un punt de vista jurídic”. Segons Pellicer, la presó preventiva seria una mesura utilitzada “de forma excepcional” i judicialment molt pautada, requerint unes condicions molt concretes per a ser aplicada, les quals no s'haurien complert en els casos dels empresonaments de l'octubre. L'advocat també va remarcar que el mecanisme de la presó preventiva no s'hauria utilitzat “en moltes altres situacions amb penes molt més altes” que les de les persones detingudes durant les protestes contra la sentència.

Concretament, els requisits necessaris per a l'aplicació de la presó provisional, recollits a l'article 503 de la Llei d'enjuiciament criminal, inclouen diversos aspectes. En primer lloc, que en la causa consti l'existència de delictes sancionats amb una pena màxima de dos anys de presó o superior, o bé que l'investigat o encausat tingui “antecedents penals no cancel·lats ni susceptibles de cancel·lació” (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 503). A més, han d'existir indicis suficients a la causa per “creure responsable criminalment del delictes” (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 503) a l'acusat.

La presó provisional també pot perseguir tres finalitats constitucionalment legals: per una banda, assegurar la presència de l'investigat quan “se'n pugui inferir racionalment un risc de fugida”, tenint en compte “la naturalesa del fet”, “la gravetat de la pena que es pugui imposar”, “la situació familiar, laboral i econòmica” (sinònim del concepte d'arrelament) de l'investigat o encausat i la proximitat en el temps de “la celebració del judici oral”. Per l'altra, evitar la destrucció de proves “en els casos en què hi hagi un perill fundat i concret”. La tercera finalitat seria la d'evitar “que l'investigat o encausat pugui actuar contra béns jurídics de la víctima”.

Un dels casos de l'octubre del 2019 en el qual, segons la defensa, s'hauria aplicat la presó provisional sense complir els anteriors requisits, seria el d'Álvaro Alierta i David Pérez. Eduardo Cáliz, advocat d'Alerta Solidària i encarregat del cas dels dos joves, al·legava que la possibilitat real que hi hagués condemna era remota, ja que en els darrers deu o vint anys, per delictes similars als que s'imputen als nois –acusats de desordres públics, atemptat contra l'autoritat i danys– només s'hauria ordenat l'ingrés a presó en una ocasió (Cáliz, 2020). Cáliz també feia referència a uns indicis de delictes dèbils i al fort arrelament social, laboral i familiar a la població de Parets del Vallès per part d'Alierta i Pérez.

Així, segons Xavier Pellicer, les persones internades en centres penitenciaris l'octubre del 2019 ho haurien estat a través de detencions sovint “aleatòries i sense cap tipus d'intencionalitat de combatre algun tipus de delictes, sinó més amb la intenció d'aturar mobilitzacions”.

Amb aquests elements sobre la taula, Pellicer va apuntar que, des d'Alerta Solidària, només veien “una justificació política” als empresonaments en l'àmbit de les mobilitzacions contra la sentència del Procés. Aquesta interpretació es veuria reforçada per les declaracions de l'advocat Benet Salellas a *El Matí de Catalunya Ràdio* del 21 d'octubre del 2019, segons les quals la Fiscalia General de l'Estat hauria “donat instruccions de demanar presó a totes les persones detingudes pels desordres” d'aquells dies. Salellas, en la mateixa entrevista, afegia que aquesta informació hauria estat confirmada per alguns dels fiscals que havien intervingut en els casos relacionats amb les mobilitzacions contra la sentència.

Pel que fa als atestats policials de les persones empresonades en el context de les protestes, Alerta Solidària va denunciar que aquests haurien estat manipulats. Segons declaracions de l'advocat Xavier Pellicer a *El Matí de Catalunya Ràdio*, existirien proves “exactament iguals” en els atestats policials de diferents persones empresonades.

Un dels casos en els quals s'hauria observat aquesta situació seria el de la Xènia, detinguda el 18 d'octubre i acusada d'atemptat contra l'autoritat, desordres públics i danys. Segons les informacions publicades pel mitjà *Público*, l'endemà de la detenció i durant el trajecte cap a la Ciutat de la Justícia –on la Xènia havia d'anar a declarar–, els agents del Cos Nacional de Policia van dirigir-se a la detinguda amb un “quines boles que hi dus, a la bossa”. A la llista del material presumptament requisat a la Xènia en el moment de la seva detenció, recollida a la documentació policial i judicial a la qual hauria tingut accés el mitjà *Crític*, s'hi inclourien “dues boles de billar, una bola de golf, un tros de cadena de grans dimensions, dues peces de caragolam, dues ‘caniques’ de grans dimensions i dues ulleres de protecció ocular transparents”. Segons Benet Salellas, advocat de la Xènia, aquest inventari inclouria presumptament tant els objectes que ella hauria llençat a la policia com els que li haurien requisat els agents en el moment de la detenció, i suposaria una contradicció: el CNP només hauria deixat constància de la intervenció d'una petita bossa de mà, on sembla difícil que hi poguessin cabre tots els objectes mencionats.

Per altra banda, Salellas va demanar als advocats d'Alerta Solidària encarregats de la defensa d'altres persones detingudes durant les protestes que li facilitessin imatges dels materials presumptament requisats als seus clients, encausats pels mateixos fets. Segons el lletrat, molts dels objectes s'assemblaven, i fins i tot n'hi hauria que coincidien. Al diari *Público*, Sara Riera, tieta de la Xènia, hauria concretat, pel que fa a la bola de petanca, que aquesta era idèntica a la requisada a sis altres persones detingudes.

Cal mencionar també que els únics objectes reconeguts per la Xènia, les “ulleres de protecció ocular transparents”, també haurien generat polèmica. Segons *Crític*, serien els únics elements que no apareixerien a l'acta de compareixença on es recullen els objectes personals intervinguts per la policia. És en un paràgraf titulat “Diligència de

gestions”, afegit posteriorment, on s’aclariria que les ulleres s’haurien trobat més tard i que “es remetien juntament amb els altres instruments en tractar-se d’elements de protecció específica susceptibles de ser emprats durant la comissió dels delictes”. La diferència entre ambdós escrits, segons afirmà Salellas, “genera molta sospita”.

Les incoherències als atestats policials de les persones empresonades en el context de les protestes contra la sentència del Procés segueixen també en el cas de Francesc Colomines, detingut també el 18 d’octubre. Jordi Colomines, pare i advocat del jove, va assegurar a *Betevé* que a l’atestat del seu client hi constava que s’havien intervingut dues motxilles, una amb droga. Tot i això, en el mateix document, la policia mencionava que les bosses eren d’altres manifestants.

Més enllà dels aspectes confusos dins dels atestats presentats pel CNP, segons declaracions de l’advocat Benet Salellas –que, a més de la defensa de la Xènia, també va assumir la d’altres persones encausades com Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui, entre d’altres– a *El Matí de Catalunya Ràdio*, aquests haurien estat “d’una qualitat molt i molt baixa”. Concretament, Salellas feia referència a que els atestats es basaven únicament en la informació aportada pels agents, i no inclourien gravacions, actes d’inspecció ni testimonis.

A banda de les informacions referents als atestats policials, les defenses de les empresonades durant les protestes també van denunciar irregularitats als jutjats. A més dels comportaments d’alguns jutges i jutgesses que podrien posar en dubte la seva imparcialitat (mencionats a l’apartat 4.1.1, concretament a la secció *Declaracions als jutjats de guàrdia*), alguns lletrats van alertar que podria no haver-se respectat l’assignació aleatòria dels jutges d’instrucció, creant sospites pel que fa a la tria de l’autoritat judicial per motius ideològics, segons va publicar *Betevé*. Norma Pedemonte, advocada de la Paula –una altra de les noies empresonades l’octubre del 2019– explicava a *Público* que “cada dia hi ha uns jutjats de guàrdia que vénen fixats durant tot l’any. Segons van arribant els detinguts, s’assignen per ordre numèric. D’aquesta manera l’assignació és aleatòria i es garanteix la imparcialitat”. Tot i això, la Paula i la Xènia van ser assignades al Jutjat d’Instrucció 31, malgrat que fos el torn d’entrar al 30.

4.2. Agressions a la premsa

Durant les protestes contra la sentència del Procés, els professionals de la informació van comptar amb traves per a exercir les seves tasques. En concret, al nostre reportatge volem centrar-nos en la violència física i les intimidacions patides pels periodistes durant la cobertura informativa de les mobilitzacions, donant especial rellevància a les situacions protagonitzades pels cossos de seguretat. A més, també creiem convenient mencionar els casos de detencions que van afectar dos professionals de la informació.

L’observatori crític dels mitjans *Mèdia.cat* impulsat pel Grup de Periodistes Ramon Barnils, que des del 2015 recull casos d’agressions a periodistes durant l’exercici de la seva tasca laboral arreu dels territoris “de parla catalana” al Mapa de la Censura, va realitzar una recerca exhaustiva dels casos de violència física l’octubre del 2019,

afegint també entre les seves dades les intimidacions i les dues detencions. Són les dades recollides per aquest organisme durant el període mencionat les que farem servir com a recurs base per parlar de les agressions, intimidacions i privacions de llibertat que van afectar la premsa en el transcurs de les protestes contra la sentència.

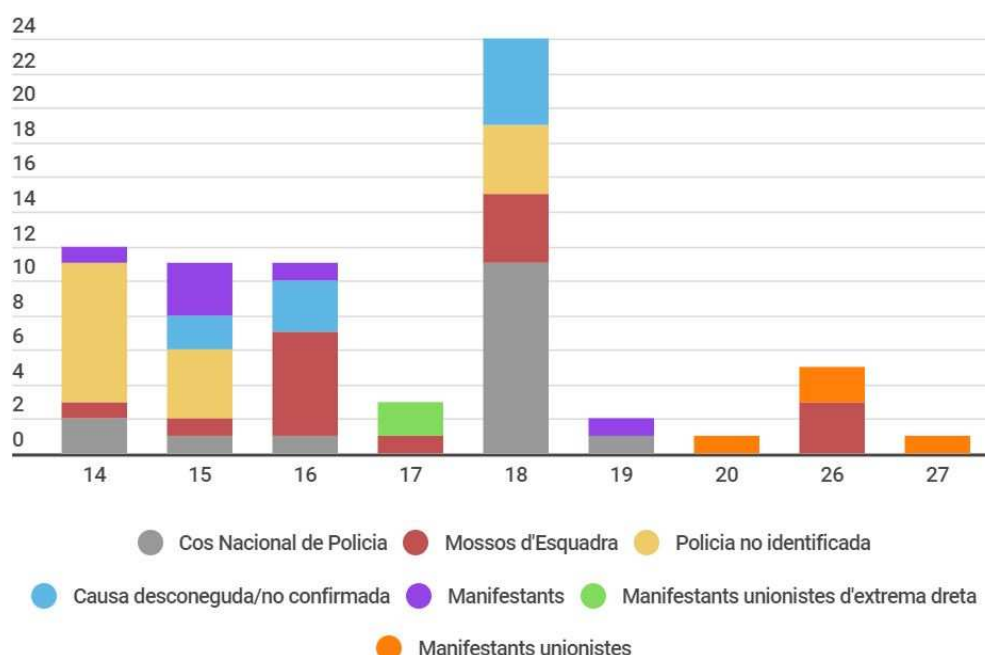
Les xifres recollides al Mapa de la Censura, a més, van servir per fonamentar una denúncia presentada el 18 d'octubre i actualitzada el dia 23 del mateix mes per la Federació Europea de Periodistes i la Federació Internacional de Periodistes a la Plataforma de Protecció del Periodisme i Seguretat dels Periodistes del Consell d'Europa. Tres dies després de la presentació inicial de la denúncia, el 21 d'octubre, la Comissionada de Drets Humans del Consell d'Europa, Dunja Mijatović, va mostrar-se preocupada pels casos d'ús desproporcionat de la força per part de la policia durant les protestes i va fer una crida a les autoritats espanyoles "perquè investiguin tots els casos denunciats d'atacs contra periodistes" sense importar si havien estat realitzades per "agents de policia o manifestants" (Council of Europe, 2019). Davant de la denúncia presentada a la Plataforma de Protecció del Periodisme i Seguretat dels Periodistes, la representació permanent de l'Estat espanyol al Consell va assegurar en dues ocasions –el 21 d'octubre i el 8 de novembre– que el govern espanyol estava completament compromès amb "la protecció dels drets humans i l'estat de dret" i que "seguiria fent tots els esforços per garantir la protecció dels periodistes en l'exercici de les seves tasques".

Des d'un altre organisme, l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE), també es van pronunciar en contra de les agressions a professionals de la informació. El seu representant sobre Llibertat d'expressió en els Mitjans, Harlem Désir, va expressar el 22 d'octubre la seva preocupació pel "nombre d'incidents i atacs contra periodistes" durant la cobertura de les mobilitzacions contra la sentència. Així, va exigir a les autoritats que asseguressin "la protecció dels periodistes i dels professionals dels mitjans" (OSCE, 2019). A diferència d'en el cas de la denúncia per part del Consell d'Europa, no hem aconseguit trobar una resposta pública de les autoritats espanyoles al pronunciament de l'OSCE.

Tornant a les informacions recollides per *Mèdia.cat*, una de les primeres dades reflectides és la xifra concreta d'agressions físiques, que va arribar a les 70 entre el 14 i el 27 d'octubre. Cal dir que des de l'observatori s'especifica que aquest nombre correspon als periodistes ferits que van poder identificar, destacant que "en episodis especialment confusos pot haver-hi més afectats que es facin difícils de comptabilitzar.

Segons les dades proporcionades per *Mèdia.cat*, tot i que 7 de les agressions recollides van ser per part de manifestants i de 10 no se n'han aclarit les causes, 48 agressions (almenys un 69% del total) les haurien dut a terme els cossos policials. Durant aquesta gairebé cinquantena d'agressions, s'haurien donat cops de defensa (13 casos) i empentes (4 casos), s'haurien disparat projectils de foam (11 casos) i bales de goma (7 casos) i s'haurien utilitzat gasos lacrimògens (3 casos).

Gràfica 13: Agressions físiques a la premsa entre el 14 i el 27 d'octubre del 2019

Elaboració pròpia. Font: Mèdia.cat

En referència a les agressions, al manifest *Sense periodisme no hi ha democràcia*–difós pel Col·legi de Periodistes de Catalunya el 21 d'octubre del 2019 i que va comptar amb l'adhesió de més de 120 entitats–, es rebutjaven totes les accions violentes patides per professionals de la informació durant les protestes de la setmana anterior, però es remarcava que aquestes eren “especialment greus quan provenen de servidors públics” (Col·legi de Periodistes de Catalunya, 2019).

Entre les agressions policials recollides dins del recompte de *Mèdia.cat*, se n'inclouen tant de deliberades com aquelles conseqüència de càrregues o altres actuacions contra manifestants. Si bé no es presenten dades concretes en relació amb quin percentatge representarien ambdues situacions, l'observatori crític dels mitjans menciona que els afectats haurien constatat en diversos casos que “els agents van atacar-los directament per impedir que documentessin l'actuació policial o que van agredir-los tot i identificar-se com a periodistes” (*Mèdia.cat*, 2019). De fet, segons les informacions aportades per *Mèdia.cat*, com a mínim 24 de les 48 persones agredides anaven correctament acreditades, mentre que al manifest *Sense periodisme no hi ha democràcia* s'afirma que “la majoria dels i les informador/es agredits/des anaven perfectament identificats/des com a tals amb la corresponent armilla i/o el braçallet taronja” (Col·legi de Periodistes de Catalunya, 2019).

Continuant amb l'exposat al manifest impulsat pel Col·legi de Periodistes, en el text també es parla de “l'arbitrarietat de moltes accions policials”, la qual fa pensar a l'organització que certes agressions haurien tingut com a objectiu “intimidat els i les periodistes per allunyar-los dels llocs on es produïen els fets i evitar testimonis dels abusos” que poguessin cometre (Col·legi de Periodistes de Catalunya, 2019).

A més, gràcies a les informacions recollides per *Mèdia.cat*, podem saber també detalls d'alguns dels casos que ens poden ajudar a conèixer més bé el context en què es van produir. Si ens centrem en les 48 agressions exercides pels cossos de seguretat sobre periodistes entre el 14 i el 27 d'octubre del 2019, almenys 14 d'aquestes (un 29,16% del total) inclouen característiques que encaixarien amb actes premeditats.

Per posar-ne alguns exemples concrets, podem anar a l'acció convocada per Tsunami Democràtic el dia 14 a l'Aeroport de Barcelona - El Prat Josep Tarradellas. Aquella data, el periodista del diari *Ara* Jordi Mumbrú, va denunciar al seu compte de Twitter que agents dels Mossos d'Esquadra li haurien disparat mentre intentava gravar una càrrega. Mumbrú aclaria que l'agressió s'hauria produït en un moment en què estava sol, afirmant que aquesta hauria tingut l'objectiu que "deixés de gravar" (*Mèdia.cat*, 2019).

El 18 d'octubre, el periodista Quico Sallés, del mitjà digital *El Món*, va explicar haver rebut tres impactes de projectils policials a la cama dreta, haver estat retingut i pegat per cinc policies amb les defenses i les mans. El mateix dia, el periodista de Catalunya Ràdio Arnau Maymó va relatar a l'emissora haver estat empentat i llançat a terra per dos agents del CNP al crit de "no saps qui som", tot i anar correctament identificat (*Mèdia.cat*, 2019).

De fet, l'adequada identificació és un element comú entre diverses de les agressions possiblement premeditades. Per posar-ne un altre exemple, fem referència al cas de Xavi Tedó, redactor de l'*Ara*, qui, el 16 d'octubre, va rebre cops de defensa davant la conselleria d'Interior anant identificat amb braçalet i armilla. Tedó va titllar l'agressió de "gratuïta" (*Mèdia.cat*, 2019).

Cal mencionar que el fet que, durant les mobilitzacions de l'octubre, agents dels cossos policials agredissin a professionals de la informació identificats amb el braçal de color taronja butà reglamentari, estaria posant en dubte l'acord de col·laboració firmat l'1 d'abril de 2009 entre el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i el Col·legi de Periodistes de Catalunya.

En el primer punt d'aquest acord, supervisat i desenvolupat a partir de la seva entrada en vigor per una comissió formada per quatre membres del Departament d'Interior i quatre del Col·legi, s'estableix que, en escenaris on es donin situacions de conflicte, els professionals de la informació disposaran "d'un element visual identificatiu, que consistirà en un braçal, que els acrediti i els permeti exercir amb llibertat el dret a la informació del que són dipositaris davant la ciutadania, perquè puguin exercir la seva tasca professional amb les necessàries garanties i facilitats" (Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i Col·legi de Periodistes de Catalunya, 2009). Més endavant, en el quart punt de l'acord, el Departament d'Interior es comprometia a reforçar "la formació específicament sobre el dret constitucional a la Informació i la tasca que en aquest sentit realitzen els professionals de la informació, en els actuals programes dels cursos que s'imparteixen en l'Institut de Seguretat Pública, adreçats als membres de la policia", així com a fer arribar "informació sobre el present acord i sobre els elements visuals d'identificació professional" als alumnes de l'Institut de Seguretat Pública (Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i Col·legi de

Periodistes de Catalunya, 2009). D'aquesta manera, els membres del cos de Mossos d'Esquadra coneixerien l'existència i les implicacions del braçal identificatiu proporcionat pel Col·legi de Periodistes.

A més de les agressions físiques exercides per agents policials sobre professionals de la informació, volem destacar també la detenció de dos periodistes en el context de les protestes contra la sentència. La primera va afectar el fotoperiodista del diari *El País* Albert Garcia, i va tenir lloc el 18 d'octubre a la Ronda Sant Pere cantonada Pau Claris, a Barcelona. Mentre fotografiava una altra detenció correctament identificat amb braçalet de premsa, agents del CNP el va retenir i emmanillar, acusant-lo d'haver empentat a un membre del cos. Posteriorment durant una concentració en suport a Garcia davant la seu del Cos Nacional de Policia a La Verneda, agents haurien fet fora als periodistes que hi participaven. Albert Garcia fou deixat en llibertat amb càrrecs pels delictes de desobediència i resistència a l'autoritat la matinada entre el 18 i el 19 d'octubre.

El segon periodista detingut durant les protestes contra la sentència va ser Joan Viso, redactor de la revista *El Replà* de Vinyols i els Arcs, municipi de la comarca del Baix Camp on també exerceix com a regidor del grup municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya. Detingut mentre cobria les mobilitzacions del 18 d'octubre a Tarragona, Viso va quedar en llibertat amb càrrecs (no hem aconseguit conèixer de quins delictes se l'acusava) el matí del dia 20, després de passar a disposició judicial, segons el publicat pel *Diari de Tarragona*.

A banda de les agressions físiques i les detencions, al Mapa de la Censura 2019 de *Mèdia.cat* també s'hi recullen quatre altres actuacions intimidatòries contra professionals de la informació a partir del 14 d'octubre del 2019 i fins a finals de mes. Tres d'aquestes s'haurien registrat a Barcelona i la quarta a Tarragona.

Pel que fa als casos de Barcelona, agents dels Mossos d'Esquadra i del CNP haurien escorcollat, el 16 i el 26 d'octubre respectivament, a periodistes degudament identificats, i, el 18 d'octubre, un agent del CNP hauria obligat a una periodista d'*Europa Press* (també correctament acreditada) a mostrar-li les imatges del seu telèfon mòbil amb l'objectiu d'assegurar-se que no apareixia en aquestes.

Si parlem de l'actuació registrada a Tarragona el 18 d'octubre, antiavalots dels Mossos d'Esquadra haurien obligat el fotoperiodista Lluç Queralt a pujar a uns dels furgons, on se l'hauria pressionat perquè esborrés imatges de la seva càmera. Queralt també anava perfectament identificat, segons *Mèdia.cat*.

Les agressions, detencions i intimidacions exposades, doncs, van condicionar l'activitat laboral dels professionals de la informació afectats, i haurien vulnerat de retruc l'article 20 de la Constitució Espanyola. Concretament, el marcat als seus apartats a) i d), on, respectivament, s'estableixen els drets a "expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escriptura o qualsevol altre mitjà de reproducció" (Constitución Española, 1978, 20.a). i a "comunicar o a rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió" (Constitución Española, 1978, 20.d).

Amb la violència física i les accions de privació de llibertat exercides cap als periodistes durant les protestes de l'octubre del 2019, tampoc s'hauria respectat l'article 19 de la Declaració Universal de Drets Humans, aprovada per l'ONU el 1948. En aquest, s'hi reflecteix el dret a la llibertat d'opinió i expressió, el qual inclou el dret a “no ser molestat a causa de les pròpies opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres” (Nacions Unides, 1948).

4.3. Racisme institucional

Entre les més de 200 persones detingudes i les 33 empresonades durant les protestes contra la sentència del Procés, hi ha alguns casos que mereixen una menció especial: aquests són els viscuts per persones migrades, moltes en situació administrativa irregular. I és que, si bé ja hem exposat les experiències d'algunes de les persones represaliades en els apartats 4.1 i 4.2, quan l'element del racisme institucional entra en joc en els processos de privació de llibertat, el càstig al qual es veuen sotmeses les persones afectades passa a ser major.

Mercè Duch, una de les portaveus de la campanya *Tanquem els CIE*, defineix el racisme institucional com “qualsevol mesura, qualsevol llei, qualsevol situació de racisme en què les mateixes institucions de l'Estat tracten a persones de manera diferent per raó del seu origen o dels seus trets” (Duch, 2020).

Per oferir una visió més àmplia d'alguns dels casos sorgits a partir de les mobilitzacions de l'octubre en els quals ha estat present el racisme institucional, els detalletem a continuació, dividint-los en dos apartats: el primer centrat en les situacions persones empresonades en el moment de finalització d'aquest treball, i el segon en els casos de les persones expulsades de territori espanyol.

4.3.1. Persones empresonades

Un dels fets que reflecteix aquesta tendència a un major càstig per motius de nacionalitat és que, a 3 de juny del 2020, les tres persones que segueixen empresonades a Catalunya per les mobilitzacions de l'octubre són Ibrahim Afquir, Charaf Fadlaoui i en Mouchine, els tres d'origen marroquí.

Això des del 20 de març, quan el que fins aleshores havia estat el quart pres que quedava a Catalunya, Charles A. Pittman, d'origen estatunidenc i detingut el 18 d'octubre a Barcelona, va sortir del Centre Penitenciari Brians I amb càrrecs i amb la mesura cautelar de comparèixer quinzenalment als jutjats. Un mes abans de l'alliberament del jove, el 20 de febrer, s'hauria d'haver dut a terme el judici en relació amb la seva causa, amb la demanda de la Fiscalia d'una pena de 6 anys de presó pels delictes de danys i desordres públics sobre la taula. Tot i això, el dia 19 de febrer, Alerta Solidària –encarregada de la defensa de Pittman– comunicava l'anul·lació del judici per part de l'Audiència Provincial de Barcelona, després que aquesta institució hagués donat la raó a un recurs presentat per la defensa demanant “la nul·litat de la

interlocutòria que tancava la instrucció” (Alerta Solidària, 2020) al·legant la vulneració de garanties processals.

Tornant als casos d'Afquir i Fadlaoui, els dos joves van ser detinguts a Girona la matinada d'entre el 16 i el 17 d'octubre, i, a 13 de juny del 2020, es troben internats al Centre Penitenciari Puig de les Basses, on també es troba en Mouchine. Respecte a aquest darrer, no hem aconseguit conèixer massa detalls pel que fa al seu procés de privació de llibertat, però sí que creiem convenient destacar que, el 9 de maig del 2020, en Mouchine va denunciar al seu grup de suport –que és el mateix que el d'Afquir i Fadlaoui– haver patit presumptes maltractaments per part de funcionaris del centre penitenciari i trobar-se en aïllament al Departament Especial de Règim Tancat (DERT). Al reportatge *Aïllament: opacitat i impunitat a la presó*, edició especial de l'*Anuari dels Silencis Mediàtics* per l'observatori *Mèdia.cat*, s'especifica que les persones internades als DERT estan tancades a les cel·les durant 21 hores diàries i només poden sortir al pati una vegada al dia. A més, al reportatge també s'hi menciona que, segons els especialistes, a partir del catorzè dia, aquest tipus d'internament pot provocar “danys psicològics irreversibles”. Tot i això, i malgrat que l'ONU prohibeix aplicar-lo “de manera perllongada”, hi ha hagut casos en els quals els reclusos han passat mesos o anys als DERT, on, en el cas de Catalunya, la taxa de suïcidis és “3 vegades més alta que al règim ordinari i 12 vegades més que fora de la presó” (Calvó, S. i Franch, 2017).

Pel que fa als dos nois detinguts a Girona, aquests han estat acusats dels delictes de desordres públics, atemptat contra l'autoritat, danys i lesions lleus. Segons declaracions de Miquel Toll, membre del grup de suport d'Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui i col·laborador d'Alerta Solidària, al programa *Preguntes Freqüents* de TV3, els dos joves haurien estat detinguts aproximadament una hora després que un grup de persones es concentrés davant la comissaria del Cos Nacional de Policia al carrer Sant Pau. Segons l'escrit de qualificació provisional presentat pel fiscal Juan Francisco García –al qual hem tingut accés a través de la defensa d'Afquir i Fadlaoui i que podeu trobar a l'annex B.1–, els dos joves haurien llançat dues pedres contra un furgó policial, “colpejant una d'elles la finestra davantera esquerra”, trencant el vidre i ferint a dos dels agents. Aquests fets, negats per Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui i la seva defensa, xoquen amb certes contradiccions presents en els testimonis dels tres agents policials i exposades per *Crític*. La primera incoherència estaria relacionada directament amb el presumpte llançament de pedres a la furgoneta policial. Si bé els agents van declarar que no podien assegurar que les dues roques llançades pels acusats des del lateral impactessin finalment contra el vehicle, si que afirmaven que almenys una d'aquesta hauria impactat contra la finestra esquerra, la del conductor. Però, en l'acta de comprovació de danys del vehicle, a la qual va poder accedir *Crític*, només s'acreditava que s'havia trobat una pedra dins de la furgoneta i es notificava el següent: “S'observa la finestra davantera de la furgoneta trencada i el vidre davanter completament fissurat, ja que la pedra ha travessat la part del davant, impactant al vidre”. Davant d'això, els agents que haurien identificat a Fadlaoui i a Afquir no van aclarir com aquests dos joves podien haver provocat un impacte similar llançant les pedres des del costat lateral esquerre, tal com afirmaven als seus testimonis.

La segona contradicció es trobaria entre el testimoni d'un dels policies, que va fer referència a “un risc greu per a la vida dels agents” que es trobaven al vehicle policial, i les lesions patides pels agents de la Brigada Mòbil presumptament afectats pel llançament de les pedres. Segons l'advocat Benet Salellas, encarregat de la defensa d'Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui, les ferides als agents acreditades pel metge haurien estat “mínimes”. A l'escrit de qualificació provisional del fiscal, s'especifiquen les lesions patides pels agents, que inclourien una “excoriació a l'alçada del bíceps del braç dret” i un “dolor hemifacial dret” i que no haurien inhabilitat als policies “per a les seves tasques habituals”. També s'especifica que els agents haurien necessitat una “primera i única assistència facultativa”.

L'última de les contradiccions reflectides per *Crític* estaria relacionada amb la pertinença o no al grup de manifestants dels dos acusats. Un dels agents no es va mullar, dient que “els va veure sols”, mentre que un segon va assegurar que aquests anaven amb “unes 200 persones” que es van acabar dirigint a la comissaria del CNP. Per contra, el tercer agent va declarar haver vist per primer cop a Afquir i Fadlaoui a la plaça de Sant Pere de Girona, on semblava que anaven sols, i que aquests s'haurien afegit a la protesta posteriorment. A més, també considerava que els dos joves no haurien format part del grup degut a “la seva ètnia o raça i el motiu polític pel qual s'estaven efectuant les protestes”. Això no quadraria amb la resposta a la pregunta de si va veure que els nois es manifestessin o anessin sols, ja que el mateix agent hauria afirmat que Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui “anaven junts amb els del grup que provocava aldarulls”.

Més enllà dels testimonis oferts pels tres agents que van detenir a Afquir i Fadlaoui, l'entrada al Centre Penitenciari Puig de les Basses dels dos joves es va produir després que, des del Jutjat d'Instrucció 2 de Girona i l'Audiència Provincial de Girona, s'acceptés la sol·licitud del Ministeri Fiscal, el qual demanava la presó preventiva sense fiança per “assegurar la presència” dels acusats i “evitar el risc de reiteració delictiva”. En la interlocutòria emesa pel Jutjat d'Instrucció, es compartien els arguments de la Fiscalia, justificant el risc de fuga dels acusats al·legant una falta d'arrelament. En referència a aquesta, el Ministeri Fiscal posava sobre la taula la nacionalitat marroquina dels dos joves, la situació irregular d'Ibrahim Afquir (argument demostrat fals posteriorment per la defensa del cas) i el permís de residència a prop de caducar de Charaf Fadlaoui, i el fet que els nois haguessin arribat a l'Estat espanyol “com a polissó, sota un autobús” (en el cas d'Ibrahim Afquir) i “amb pastera fa dos anys” (en el cas de Fadlaoui). A més, la Fiscalia també vinculava la presumpta falta d'arrelament amb el fet que els dos joves haguessin viscut en centres de menors tutelats i que, en el moment de la detenció, Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui residissin, respectivament, en un pis tutelat i en una casa ocupada.

Segons el publicat per *Crític*, doncs, aquestes conclusions respecte a la falta d'arrelament social, familiar i laboral per a justificar la presó preventiva no haurien tingut en compte altres aspectes de la vida dels dos joves. Afquir faria dos anys que viu a l'Estat espanyol, hauria treballat “fent pràctiques de pintura” i estaria estudiant “un curs de cambrer”, mentre que Fadlaoui, a més de portar també dos anys vivint en territori espanyol, estaria estudiant un curs de pastisser.

En l'entrevista realitzada durant l'elaboració d'aquest projecte, Benet Salellas afegia elements que, des del seu punt de vista, convertien l'arrelament d'Afquir i Charaf en suficient per a justificar la llibertat provisional (Salellas, 2020). L'advocat argumentava que, des de la seva arribada a l'Estat espanyol, els dos joves havien acabat formant part d'una xarxa amb el seu entorn, havent estat en contacte amb diverses entitats i administracions públiques, sent tutelats durant un temps i participant en diferents programes formatius. Salellas considerava també contradictori pensar que “algú que s'ha jugat la vida, anant en pastera o sota un camió, per venir fins aquí” marxaria si se'l deixés en llibertat (Salellas, 2020).

En els casos de Fadlaoui i Afquir, segons van reconèixer els mateixos agents, les detencions van ser aproximadament una hora i mitja després dels fets que se'ls hi imputen, i a uns 800 metres del lloc en que s'haurien produït els presumptes llançaments, concretament a la zona del Pont de Pedra de Girona.

El dimarts 7 d'abril del 2020, les parts acusadores del cas –el Ministeri Fiscal i la Generalitat de Catalunya– feien arribar a la defensa d'Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui els escrits de qualificació provisional, que podeu trobar als annexos B.1 i B.2, respectivament. Pels delictes de desordres públics, atemptat contra l'autoritat, danys i lesions lleus, el fiscal demana per Fadlaoui i Afquir 9 anys de presó, 7.200 euros de pena multa i una indemnització conjunta en concepte de responsabilitat civil de 895,74 euros. A més, també exigeix que els dos joves siguin expulsats de l'Estat espanyol un cop hagin complert dues terceres parts de la condemna.

En canvi, des de la Generalitat de Catalunya, personada en el cas com a acusació particular, es demana, pels mateixos delictes, 3 anys i 6 mesos de presó pels acusats, i una indemnització 187,92 euros en concepte de responsabilitat civil. Tot i tractar-se d'una condemna menor a la sol·licitada per la Fiscalia, al ser superior a 2 anys, tampoc podria ser susceptible de l'aplicació d'una suspensió de la pena de presó, segons l'establert a l'article 80 del Codi Penal.

El fet que la Generalitat es presenti com a acusació particular en el cas ha estat denunciat per la defensa dels dos joves empresonats. La possibilitat que l'administració es personi en les causes en què han resultat perjudicats membres del seu personal està regulada tant a escala estatal com autonòmica, a la Llei d'enjudiciament criminal i a la Llei 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, respectivament. A l'apartat 3 de l'article 109 bis del primer text, s'estableix que l'acció penal “pot ser exercitada per les associacions de víctimes i per les persones jurídiques a les quals la llei reconeix legitimació per defensar els drets de les víctimes” (Ley de Enjuiciamiento Criminal, 1882, 109 bis.3), mentre que a l'apartat 2 de l'article 9 de la segona norma es marca que “l'advocat de la Generalitat pot assumir la representació i la defensa dels membres del Govern, dels alts càrrecs i dels funcionaris i empleats públics de l'Administració de la Generalitat i dels seus organismes, sigui quina sigui llur posició processal, quan els procediments se segueixin per actes o omissions relacionats amb l'exercici del càrrec” (Llei 7/1996, 1996, 9.2).

D'aquesta manera, no existeix un reglament que obligui a l'administració a personar-se com a acusació particular en les causes en què membres del seu personal hagin

resultat presumptament afectats. És per això que la defensa es queixa de la diferència entre el paper de la Generalitat de Catalunya i l'administració de l'Estat en casos d'agents de policia lesionats. I és que, mentre la primera acaba formant part de l'acusació de forma habitual, la segona no segueix la mateixa dinàmica. Segons Benet Salellas, un dels possibles arguments que justificarien aquest fet seria l'existència d'un acord entre la Generalitat i els sindicats de Mossos d'Esquadra, el qual garantiria la compareixença de l'administració autonòmica en les causes en què agents del cos resultessin perjudicats (Salellas, 2020). L'advocat basa aquesta afirmació en les informacions que hauria rebut durant la seva etapa com a diputat de la CUP al Parlament de Catalunya durant la XI legislatura.

El 6 de maig del 2020, el grup de suport de Charaf Fadlaoui i Ibrahim Afquir comunicava a través del seu compte de Twitter que la secció quarta de l'Audiència Provincial de Girona havia fixat el 30 de juny i l'1 de juliol del 2020 com les dates en què es duria a terme el judici oral dels dos joves. Segons destacava el 5 de maig el mitjà *NacióDigital*, que ja feia pública la data del judici el dia abans que el grup de suport, Fadlaoui i Afquir serien els primers empresonats per les protestes contra la sentència en asseure's al banc dels acusats.

4.3.2. Persones expulsades de territori espanyol

Una altra de les formes en què es va visibilitzar el racisme institucional en el context de les protestes contra la sentència del procés van ser els casos d'expulsió de l'Estat espanyol. En concret, tres de les persones detingudes durant les mobilitzacions de l'octubre van acabar sent expulsades de territori estatal, havent passat anteriorment pel CIE de la Zona Franca de Barcelona i, en el cas d'un dels tres, també per un centre penitenciari. Aquestes tres persones són l'Ayoub, Achraf El Harbouli i Mohamed Zaaïm, que van ser detinguts a Lleida el 18 d'octubre, juntament amb quatre joves marroquins més, segons va publicar *VilaWeb* el 14 de novembre del 2019. Aquella data, segons dades dels Mossos d'Esquadra van ser detingudes 18 persones.

A més, també hem recollit informació sobre el cas de l'Eric, d'origen estatunidenc, a qui es va obrir també un procediment d'expulsió tot i trobar-se en situació administrativa regular. L'Eric, de qui, a 13 de juny del 2020, no coneixem l'estat del cas, va ser sotmès a un procés legal diferent del la resta de persones expulsades que considerem important destacar.

Cas de l'Ayoub:

La primera de les persones expulsades va ser l'Ayoub. Detingut el 18 d'octubre a Lleida pels Mossos d'Esquadra, acusat dels delictes de desordres públics i danys, va ser posat a disposició del CNP i va ingressar posteriorment al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca, on va estar tancat fins al 13 de novembre. Mercè Duch, portaveu de *Tanquem els CIE*, explica que “un Centre d'Internament d'Estrangers, sobre el paper, és un centre de caràcter administratiu” on es té retingudes aquelles persones “que tenen una ordre d'expulsió del país” fins a un

màxim de 60 dies (Duch, 2020). Per Duch, existeix una vulneració de drets en el fet que “es retingui a les persones” per estar en situació administrativa irregular en unes instal·lacions que, tot i no ser oficialment un centre penitenciari, tenen “una estructura carcerària”, quan, en realitat, la raó per la qual estan allà a dins “no és un delictes”, afirma la portaveu (Duch, 2020).

Tornant al cas de l'Ayoub, el 13 de novembre, el jove va ser traslladat a Madrid, i, segons informacions publicades per *VilaWeb*, el 16 de novembre ja es trobava a Casablanca. Segons declaracions de Laura Fernández –advocada de la Comissió de Migracions de IACTA i encarregada del cas de l'Ayoub– al programa *Catalunya al dia* de Catalunya Ràdio del 18 de novembre del 2019, des del moment en què se'ls va comunicar el trasllat a Madrid, la defensa no hauria tingut constància de la localització del jove fins al moment de la seva arribada al Marroc. La situació hauria estat similar en el cas de la parella de l'Ayoub, que, en una entrevista al programa *Tot es mou* de TV3 del dia 15 de novembre, confirmava que feia dos dies que no tenia notícies del noi. “No sabem des d'on sortia, no sabem com sortia ni a quina hora se l'havien endut”, ens ha explicat Fernández. “Vam estar tres dies intentant trobar informació i no en vam saber res” (Fernández, 2020).

Segons l'advocada, l'Ayoub va ser expulsat sense la seva documentació oficial, fet que, en arribar al Marroc, va allargar el tràmit d'expulsió. “Quan existeix una expulsió i el nacional arriba al seu país sense documentació identificativa, el que fan és portar-lo a comissaria a efectes identificatius. Això el que fa és que l'expulsió, que és espanyola, s'acabi traslladant a jurisdicció marroquina perquè, una vegada s'està en aquell territori, ha de seguir a efectes identificatius” (Fernández, 2020).

Si anem al moment de la detenció de l'Ayoub, segons IACTA, cooperativa d'assessorament jurídic encarregada de la defensa de l'Ayoub, el noi hauria estat detingut mentre esperava a la seva parella, sense que estigués participant en les protestes. A partir de la detenció, es van obrir paral·lelament una causa penal i un procediment d'expulsió preferent.

Per posar en marxa un procediment d'expulsió, és necessari que s'hagi comès alguna de les infraccions greus o infraccions molt greus establertes, respectivament, a l'article 53 i 54 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social. A l'apartat a) de l'article 53, s'estableix com a infracció greu “trobar-se irregularment en territori espanyol” (Llei Orgànica 4/2000, 2000, 53.a). Segons Laura Fernández, l'Ayoub hauria estat expulsat per aquest motiu (Fernández, 2020). Tot i això, aquesta infracció només obriria la porta a un procediment d'expulsió ordinari.

A l'article 63.1 de la Llei Orgànica 4/2000, es marquen diverses circumstàncies en les qual estaria justificada l'obertura d'un procediment d'expulsió preferent. Segons Fernández, en el cas de l'Ayoub, no s'hauria argumentat “cap dels motius que estan contemplats a la llei per incoar aquest tipus de procediment” (Fernández, 2020). Des de la defensa, es va demanar la nul·litat del procediment, però aquesta va ser desestimada. “Quan existeix un procediment preferent, els terminis són molt curts. Només tenim 48 hores per presentar al·legacions, i això fa que la recopilació de

proves, la recopilació documental, sigui molt difícil” (Fernández, 2020), explica l'advocada de IACTA.

Segons va publicar la *Directa*, davant l'obertura del procediment d'expulsió preferent, Som Defensores –xarxa encarregada de monitorar i assistir a víctimes de vulneració de drets en context de protesta–, IACTA i l'equip jurídic d'Advocacia per la Democràcia de Lleida van començar a treballar conjuntament per intentar aturar el procés que afectava l'Ayoub. Tot i això, el recurs interposat al jutjat contenciós de Lleida que tramitava el procediment d'expulsió va ser desestimat, com també ho va ser la mesura cautelaríssima que hauria evitat l'expulsió. La segona hauria estat denegada argumentant una manca d'arrelament.

Laura Fernández explica que, per tal que sigui acceptada una mesura cautelaríssima en casos d'expulsió, s'ha d'aconseguir justificar que expulsar a la persona afecta pot produir un perjudici a aquesta i al seu entorn. Això s'ha de fer demostrant l'existència d'un arrelament laboral, social i familiar de la persona a qui s'hagi obert el procediment. “En el recurs i en la mesura cautelaríssima, el que fem és argumentar que aquesta persona [l'Ayoub] té vincles: tenia família, tenia una parella, portava tres anys de permanència a Espanya, hi havia cursos de català i castellà que provaven els seus esforços d'integració” (Fernández, 2020).

Cas d'Achraf El Harbouli:

El 19 de desembre del 2019, el col·lectiu IACTA feia pública l'expulsió de territori espanyol d'una segona persona detinguda durant les protestes contra la sentència: Achraf El Harbouli.

Aquest jove de nacionalitat marroquina va ser detingut el 18 d'octubre a Lleida, també acusat dels delictes de desordres públics i danys. Segons declaracions d'El Harbouli al programa *Planta Baixa* de TV3 del 19 de febrer del 2020, no estava participant en les protestes en el moment de la seva detenció, sinó que estava assegut en un banc amb un amic i la parella d'aquest quan els Mossos d'Esquadra van dirigir-se cap ell.

Posteriorment a la seva detenció, el jove va quedar en llibertat, però, a causa de la seva situació administrativa irregular, va ingressar al CIE de la Zona Franca de Barcelona. Achraf El Harbouli va ser retingut allà fins al 2 de desembre del 2019, moment en què es va resoldre el procés d'expulsió obert a partir de la seva detenció. A 19 de febrer del 2020, es trobava a Tànger.

Amb l'objectiu de frenar l'expulsió, des de la defensa d'El Harbouli, es van presentar una demanda i unes mesures cautelaríssimes, accions que, com en el cas de l'Ayoub, van ser denegades per “manca d'arrelament”. Tot i això, segons les informacions exposades al programa *Planta Baixa* de TV3 del 19 de febrer del 2020, Achraf El Harbouli, amb 20 anys en el moment de l'emissió, va arribar a Catalunya quan en tenia 17, de manera que portava com a mínim tres anys residint-hi. A més, dos dels seus germans també estarien vivint en territori català, un a Lleida i l'altre a Barcelona. Pel què fa l'activitat laboral, el jove hauria treballat de temporer recollint fruita.

Un altre punt a destacar del cas d'El Harbouli són les irregularitats denunciades per IACTA a través del seu compte de Twitter en relació amb el dret de defensa. Segons la defensa del jove, exercida –com en el cas de l'Ayoub– per Laura Fernández, el jutjat de Lleida hauria trencat amb una pràctica habitual pel que fa al tràmit d'apoderament –és a dir, el consistent en conferir poders de representació a un professional jurídic en procediments judicials– en els casos de persones privades de llibertat.

Segons Laura Fernández, l'apoderament es pot fer a través d'un poder notarial o via *apud acta*, opció gratuïta i en què la persona que vol ser representada es desplaça fins al jutjat per donar conformitat a l'apoderament (Fernández, 2020). En el cas de persones privades de llibertat en un Centre d'Internament d'Estrangers, Fernández afirma que el més habitual és que el jutjat ofici el tràmit d'apoderament *apud acta* al mateix CIE (Fernández, 2020).

Tot i això, des de l'autoritat judicial s'hauria exigint que la representació d'Achraf El Harbouli fos acreditada amb un poder notarial en un termini de dos dies. Fernández ens ha explicat que, després de contactar amb tots els notaris de Barcelona, hauria aconseguit que un es comprometés a desplaçar-se fins al CIE de la Zona Franca.

El dia 2 de desembre, el notari anul·lava la cita per mal temps, i l'autoritat judicial comunicava a la defensa l'execució de l'ordre d'expulsió. “Just quan vaig arribar al CIE em van comunicar que s'havien endut a l'Achraf. Jo no constava com a representant perquè no havíem pogut fer l'*apud acta* ni el poder notarial. Tota la situació generava una indefensió absoluta”, explica Fernández (Fernández, 2020).

Cal destacar que, per la impossibilitat d'acreditar la representació d'El Harbouli, la defensa no ha pogut accedir al total de l'expedient administratiu del jove.

Cas de Mohamed Zaaïm:

La tercera persona expulsada de territori espanyol després de ser detinguda durant les protestes contra la sentència del mes d'octubre va ser Mohamed Zaaïm. Igual que l'Ayoub i Achraf El Harbouli, aquest jove de nacionalitat marroquina va ser detingut el 18 d'octubre a Lleida, durant les mobilitzacions coincidint amb la vaga general convocada aquell dia.

En el moment de la seva detenció, els Mossos d'Esquadra van acusar Zaaïm d'haver llançat pedres cap als cossos policials, fets que ell ha negat. En declaracions al programa *Planta Baixa* de TV3 del 19 de febrer del 2020, el noi assegurava que ell estava observant les protestes des de fora, i, quan va veure que la policia començava a intervenir, va allunyar-se'n, moment en què hauria estat detingut.

Després de passar tres dies a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de Lleida, Mohamed Zaaïm va ingressar al Centre Penitenciari Ponent el 20 d'octubre, acusat dels delictes de desordres públics i danys, segons les informacions exposades al programa *Catalunya al dia* de Catalunya Ràdio del 22 de novembre del 2019. El jove va romandre tancat allà fins al 22 de novembre del 2019, dia en què l'Audiència de Lleida va deixar-lo en llibertat provisional sense fiança i amb la mesura cautelar de comparèixer als jutjats quinzenalment. El tribunal es va pronunciar després que la

defensa de Zaaïm presentés un recurs demanant la fi de la presó preventiva, al·legant a l'arrelament del jove al territori, fet que debilitaria l'argument del risc de fuga per a mantenir l'empresonament. Segons informacions publicades pel mitjà *NacióDigital* el 26 de gener del 2020, a l'ordre d'alliberament dictada per l'Audiència de Lleida s'acreditaria que Mohamed Zaaïm hauria arribat a Catalunya el 2016 i no mantindria “cap lligam amb el seu país d'origen”. Pel que fa a l'arrelament en l'àmbit laboral, segons les dades exposades al programa *Planta Baixa* de TV3 del 19 de febrer del 2020, el noi hauria treballat de temporer i també rentava plats en un restaurant els caps de setmana.

El mateix 22 de novembre, i just en el moment que Zaaïm sortia del Centre Penitenciari Ponent, agents del Cos Nacional de Policia van detenir-lo de nou, aquest cop per internar-lo al CIE de la Zona Franca de Barcelona. Marta Mas, advocada del jove, explicava al programa *Catalunya al dia* de Catalunya Ràdio del 22 de novembre del 2019 que, des que van presentar el recurs demanant l'alliberament, des de la defensa contemplaven la possibilitat que el noi fos detingut novament degut a la seva situació administrativa irregular.

Si bé no hem aconseguit conèixer la data exacta de l'expulsió de Mohamed Zaaïm, si fem cas a les dades aportades al programa *Planta Baixa* de TV3 del 19 de febrer del 2020, el jove hauria estat 25 dies retingut al CIE. Sumant aquesta xifra a la data del 22 de novembre del 2019 –dia en què fou detingut pel CNP després de la sortida del Centre Penitenciari Ponent–, Zaaïm hauria estat expulsat de l'Estat espanyol al voltant del 16 de desembre.

A 19 de febrer del 2020, en Mohamed Zaaïm es trobava a la ciutat de Tetuan, al Marroc.

Cas de l'Eric:

L'Eric, de nacionalitat estatunidenca, va ser detingut el 18 d'octubre durant les protestes contra la sentència del Procés a Barcelona. Després de participar en la manifestació unitària dins de la vaga general convocada pels sindicats Intersindical-CSC i Intersindical Alternativa de Catalunya –en la qual participaren 525.000 persones segons la Guàrdia Urbana de Barcelona i 750.000 segons les entitats organitzadores–, l'Eric va desplaçar-se des del passeig de Gràcia fins a Via Laietana. Un cop allà, havent-se separat dels amics amb qui havia anat a la manifestació i amb l'objectiu de protegir-se de les càrregues policials, l'home resident al Masnou va refugiar-se a l'hotel Montblanc, on, juntament amb el director de l'establiment, va oferir suport a les persones que volien entrar-hi, també per evitar la violència policial.

Va ser quan va sortir de l'hotel, a les 20:15 hores –segons el relat de l'Eric publicat per *VilaWeb* el 20 d'octubre del 2019–, que agents del CNP van aturar-lo, el van escorcollar i van retirar-li una estelada que portava a la butxaca. Després que l'Eric demanés que li tornessin la bandera independentista, els agents l'haurien empenyat, i, en caure, ell s'hauria agafat al braç d'un dels policies, que també hauria caigut.

A partir d'aquell moment, l'Eric va ser detingut i portat a la Direcció Superior de la Policia Nacional de via Laietana, on va assegurar haver presenciat maltractaments a diverses persones detingudes, entre elles un fotoperiodista. A mitjanit, l'Eric va ser traslladat al Complex Policial de la Verneda, on va ser fins a la tarda del dia 19 d'octubre, moment en què va ser portat a declarar a la Ciutat de la Justícia. L'endemà, IACTA, encarregada de la defensa del cas, comunicava a través del seu compte de Twitter que l'Eric quedava en llibertat amb càrrecs pel delicte de desordres públics i amb mesures cautelars que li impediien apropar-se a les manifestacions i l'obligaven a comparèixer quinzenalment al jutjat.

El 19 d'octubre, des de IACTA ja s'havia fet pública l'obertura d'un procediment d'expulsió a l'Eric. En aquest cas, però, no es recorria a la Llei Orgànica 4/2000, sinó a l'establert al Reial Decret 240/2007, de 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans dels Estats membres de la Unió Europea i d'altres Estats part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu. Per sol·licitar l'expulsió de l'Eric, la Delegació del Govern espanyol a Barcelona es va centrar en l'apartat c) de l'article 15.1 del decret, on es planteja la possibilitat, per "raons d'ordre públic, de seguretat pública o de salut pública", d'expulsar de territori espanyol a ciutadans d'un "Estat membre de la Unió Europea o d'un altre Estat part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu" (Real Decreto 240/2007, 2007, 15.1). L'Eric s'inclouria dins d'aquest sector de població, ja que, a diferència de les altres tres persones expulsades, comptava en el moment de la seva detenció amb una situació administrativa regularitzada i amb un permís de residència permanent comunitari.

Més enllà de la seva situació legal, l'Eric, el mes d'octubre del 2019, feia 14 anys que vivia a l'Estat espanyol, i estava casat amb una dona de nacionalitat espanyola, amb qui té un fill.

En el moment de finalització d'aquest treball, no hem aconseguit conèixer l'estat del cas de l'Eric, però estem en procés de contactar amb Marc Pairó, encarregat del cas.

5. Preproducció

Després de recollir informació sobre els tres àmbits principals que volem tractar al reportatge audiovisual i abans d'arribar a l'etapa de producció —en la qual s'hi inclourà el rodatge de gravacions pròpies i l'obtenció d'imatges d'arxiu d'altres fonts—, és necessari establir prèviament l'estructura del documental, els escenaris on voldrem gravar, les veus que voldrem incloure al projecte i el material que utilitzarem, a més també d'una sinopsi de *Seqüeles d'octubre*. En els següents apartats, detallem tots aquests aspectes.

5.1. Sinopsi

“L'1 d'octubre del 2017, se celebrava el referèndum d'autodeterminació de Catalunya. Dos anys més tard, el 14 d'octubre del 2019, el Tribunal Suprem espanyol condemnava a un total de 99 anys i 6 mesos de presó a 6 membres del Govern de Catalunya, a la presidenta del Parlament, Carme Forcadell, i als líders de l'Assemblea Nacional Catalana i Òmnium Cultural, Jordi Sànchez i Jordi Cuixart. Aquell dia, s'iniciava un nou cicle de protestes que va transcendir l'independentisme català i el caràcter poc conflictiu de la majoria de les seves mobilitzacions, i el qual va ser fortament reprimat pels cossos policials i el poder judicial. A *Seqüeles d'octubre*, aprofundim en els efectes d'aquesta repressió en casos d'empresonaments i detencions, agressions a la premsa i dedicant especial atenció al racisme institucional”.

5.2. Estructura

El reportatge *Seqüeles d'octubre* comptarà amb una estructura que permeti marcar una diferenciació entre els diferents àmbits que tractarà i que, a la vegada, faciliti observar un lligam entre les diverses qüestions assenyalades.

D'aquesta manera, després d'una introducció del context en què es van produir les protestes de l'octubre del 2019, es parlarà de les agressions a la premsa i de les detencions que haurien afectat dos professionals, element que lligarem amb els casos globals de detencions de l'octubre.

La qüestió de les persones detingudes, per altra banda, acabarà desembocant en els casos de persones empresonades, per centrar-nos posteriorment en la situació de les tres persones d'origen estranger que, en el moment de finalització d'aquest treball, encara segueixen en presó provisional.

A continuació, el reportatge passarà a tractar els casos de les persones que van acabar expulsades de territori espanyol després de ser detingudes durant les protestes, les quals haurien passat pel Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca de Barcelona. Així, parlarem també de la realitat al voltant dels CIE i del concepte de racisme institucional.

Posteriorment, inclourem unes reflexions finals dels testimonis directes (Andrea Peláez, Sira Esclasans i Àngel García) i de les persones encarregades de la defensa de víctimes de les problemàtiques exposades (Benet Salellas, Laura Fernández, Eduardo Cáliz). Amb aquest tancament, busquem plantejar l'existència d'elements comuns entre els casos d'agressions, detencions, empresonaments i expulsions tractats al reportatge.

Com a tancament del reportatge, presentarem les actualitzacions en el moment de la publicació dels casos tractats al reportatge i afegirem els crèdits.

Als annexos D i E podeu consultar, respectivament, un esquema més desenvolupat de l'estructura temàtica de *Seqüeles d'octubre* i una proposta inicial de guió, en el qual s'evidencia aquesta estructura.

5.3. Estètica

Seqüeles d'octubre comptarà amb una estètica determinada, de la qual considerem necessari valorar dos aspectes: els plans que utilitzarem i els colors que hi predominaran.

Pel que fa a la qüestió dels plans, ens centrarem només en els utilitzats en les gravacions pròpies, ja que són els que tindrem més possibilitats de controlar. En les entrevistes, utilitzarem tres tipus de plans:

- **Pla mitjà:** permet centrar la vista en la persona entrevistada però també observar el seu entorn.

Elaboració pròpia

- **Pla mitjà curt:** separa a la persona entrevistada del seu entorn de forma més clara que el pla mitjà, centrant més l'atenció en aquesta.

Elaboració pròpia

- **Primer pla:** apropa més la persona entrevistada a l'espectador, permetent una escena més íntima.

Elaboració pròpia

En canvi, en les imatges complementàries predominaran els plans generals.

Pel que fa als colors, el reportatge comptarà principalment amb tons de blau, un color que evoca, entre d'altres, la reflexió, la lògica, la calma i la fredor. En canvi, en els grafismes –gràfiques, càirons i fragments de text, principalment–, farem servir principalment un color groc ataronjat. El color blau i el groc són colors complementaris, fet que permet que existeixi un major contrast entre els grafismes utilitzats i la resta del pla en les imatges de *Seqüeles d'octubre*.

5.4. Personatges i justificació

Per l'elaboració del reportatge audiovisuals *Seqüeles d'octubre*, en concret per l'etapa de gravació de les entrevistes, hem escollit testimonis directes, persones encarregades de la defensa d'alguns dels casos i veus expertes que ens puguin ajudar a aprofundir en les detencions i empresonaments, el racisme institucional i la violència contra professionals de la comunicació en el context de les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre del 2019. Del conjunt de veus, per a l'elaboració d'aquest treball, hem entrevistat a Sheila Marín (criminòloga i membre del SIRECOVI), Marta Bolinches (advocada penalista i membre d'Irídia), Eduardo Cáliz (advocat de dos dels joves empresonats durant les protestes i membre d'Alerta Solidària), Benet Salellas (advocat de l'Ibrahim i en Charaf, dos dels nois que, a 13 de juny del 2020, encara es troben en presó preventiva), Mercè Duch (portaveu de *Tanquem els CIE*) i Laura Fernández (advocada de IACTA especialitzada en Dret d'estrangeria i encarregada de la defensa de l'Ayoub i l'Achraf, dos dels joves expulsats de territori espanyol després de les protestes). Podeu trobar les transcripcions d'aquestes entrevistes a l'annex A.

Pel que fa al conjunt d'entrevistes que tenim previst enregistrar i incloure al producte final, podeu consultar les preguntes planificades en cada cas a l'annex C.

A continuació, separats en els apartats de *Detencions i empresonaments*, *Agressions a la premsa* i *Racisme institucional*, presentem els perfils de totes les persones que tenim previst entrevistar abans de completar *Seqüeles d'octubre* i justifiquem el perquè de la seva tria.

5.4.1. Empresonaments i detencions

- Andrea Peláez:

Estudiant d'enginyeria química a la Universitat Politècnica de Catalunya, ha treballat de cambrera i està vinculada al centre social de Sabadell l'Obrera, col·laborant a l'escola d'idiomes La Madrasseta, entre altres iniciatives.

El 15 d'octubre, durant les protestes als voltants de la Delegació del Govern espanyol a Barcelona, l'Andrea va ser detinguda pels Mossos d'Esquadra, i, després de passar a disposició judicial, va ingressar al Centre Penitenciari de Dones de Barcelona - Wad-Ras. Acusada dels delictes d'atemptat contra l'autoritat, desordres públics i danys, després de presumptament llançar una pedra contra el cordó policial, va estar en presó provisional fins al 15 de novembre, data en què el Jutjat d'Instrucció número 20 de Barcelona va deixar l'Andrea en llibertat amb càrrecs. El 9 de març, la justícia retirava les mesures cautelars que s'havien imposat a la sabadellenca a partir de la sortida de la presó, que l'obligaven a comparèixer setmanalment al jutjat i li prohibien sortir de l'Estat espanyol.

Amb el seu testimoni, volem donar veu a una de les persones que va viure de primera mà la violència policial, una detenció i un empresonament en el context de les protestes contra la sentència del Procés.

Ens hem posat en contacte amb l'Andrea via WhatsApp després de conèixer el seu número de telèfon mòbil a través d'una persona en comú.

- **Eduardo Cáliz:**

Advocat penalista, forma part del despatx multidisciplinari Arrels Advocats i de l'organització Alerta Solidària. Treballa en l'àmbit antirepressiu i en la defensa dels drets humans, amb especial importància pel que fa al dret a l'habitatge. Cáliz ha format part de l'esquerra sobiranista andalusa i, en el moment de la publicació d'aquest treball, participa de l'Esquerra Independentista catalana.

Eduardo Cáliz s'ha encarregat de la defensa de cinc de les persones detingudes durant les protestes contra la sentència de l'octubre del 2019, dues de les quals, Álvaro Alierta i David Pérez, van acabar ingressant el 19 d'octubre al Centre Penitenciari de Joves (La Roca del Vallès). Els dos joves van ser detinguts la matinada entre el 17 i el 18 d'octubre al carrer Aragó de Barcelona, acusats de desordres públics, atemptat contra l'autoritat i danys després de, presumptament, llançar pedres contra un furgó policial. Per part de la família d'Alierta, es van denunciar maltractaments en el moment de la detenció. Els dos nois de Parets del Vallès van estar en presó provisional fins al 4 de novembre, data en què la justícia els va deixar en llibertat provisional, amb la prohibició d'acudir a les manifestacions com a mesura cautelar.

Entrevistant a Cáliz busquem conèixer amb més profunditat els casos d'Álvaro Alierta i David Pérez, centrant-nos en els processos judicials iniciats des de la seva detenció i en la seva situació vital. A més, volem també fixar-nos en les dades i experiències recollides per Alerta Solidària en el context de les protestes de l'octubre del 2019, per oferir una perspectiva general de l'impacte repressiu d'aquells dies.

Vam posar-nos en contacte amb Eduardo Cáliz via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@ECaliz_). Posteriorment, després que ens proporcionés el seu número de mòbil, hem mantingut el contacte via WhatsApp i trucades telefòniques.

- **Sheila Marín:**

Criminòloga, forma part del Sistema de Registre i Comunicació per la protecció de víctimes de Violència Institucional (SIRECOVI) de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (OSPDH) de la Universitat de Barcelona.

Amb el seu testimoni, volem aconseguir una visió experta que ens pugui ajudar a interpretar les dades de l'informe *Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019*, a més també de tractar en profunditat el biaix de gènere en els casos de privació de llibertat en el context de les protestes de l'octubre del 2019.

Hem contactat amb Marín a través del seu compte d'Instagram (@sheilamarin5).

- **Marta Bolinches:**

Advocada penalista, és membre de la direcció del Servei d'Atenció i Denúncia davant Situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) del centre Irídia, associació per a la defensa dels drets humans, centrant-se en els drets civils i polítics.

Com a membre d'aquest organisme, ens pot aportar dades i reflexions sobre la violència institucional exercida pels cossos policials i el poder judicial durant els empresonaments i detencions en el context de les protestes contra la sentència.

Inicialment, vam contactar amb Marta Bolinches via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@Marta_Bolinches), i, després que ens proporcionés el seu número de telèfon mòbil, hem mantingut el contacte via WhatsApp i trucades telefòniques.

5.4.2. Agressions a la premsa

- **Àngel García:**

Fotoperiodista, ha publicat les seves fotografies a mitjans com *Bloomberg*, *PRI's*, *Getty Images*, *Sipa Press*, *UPI Agency*, *Der Spiegel*, *Washington Post*, *Wall Street Journal*, *Financial Times*, *The Telegraph*, *Newsweek*, *CNBC*, *La Vanguardia*, *El Periódico*, *El País*, *Huffington Post* o la *Directa*, entre d'altres. A partir del 2007, va treballar a Cambodja elaborant documentals fotogràfics d'interès humà, i, des que va tornar a Barcelona el 2013, s'ha centrat principalment en la cobertura dels drames humans relacionats amb la immigració i la crisi dels refugiats al mar Mediterrani. També ha exposat en diverses galeries nacionals i internacionals, i ha participat en mostres col·lectives com el Festival de Fotoperiodisme TRAFIC08 o el PhotoPhomPenh Festival.

El 18 d'octubre del 2019, mentre cobria els aldarulls als voltants de la plaça d'Urquinaona durant les protestes contra la sentència del Procés, va ser colpejat per un agent antidisturbis del Cos Nacional de Policia. L'agressió es va produir al carrer Fontanella i malgrat que García s'hagués identificat com a premsa. Amb el seu testimoni, busquem reflectir la veu d'un professional de la informació que va viure en primera persona una agressió policial presumptament premeditada. Aquesta possible premeditació es desprèn del relat d'Àngel García, on s'assenyala que el membre del CNP hauria ignorat el fet que s'acredités com a fotoperiodista, responant a aquest "me da igual" durant l'agressió.

Hem contactat amb García via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@angelgarciafoto).

- **Sira Esclasans:**

Fotoperiodista, ha col·laborat amb mitjans com la *Directa*, *El Nacional* o *LA MIRA*, i ha participat en exposicions col·lectives com *Canviarem la història* (abril del 2018) o *La consciència és indomable* (juny del 2018).

El 16 d'octubre, mentre cobria les protestes contra la sentència del Procés davant de la seu del Departament d'Interior a Barcelona, va ser ferida al bessó de la cama esquerra per un projectil de foam dels Mossos d'Esquadra, tot i anar correctament acreditada. Amb el seu testimoni, volem mostrar un dels casos de violència contra periodistes per part dels cossos policials durant l'octubre del 2019, en aquest cas sense poder aclarir un possible caràcter premeditat de l'agressió, més probable en el cas d'Àngel García.

Ens hem posat en contacte amb Sira Esclasans via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@siraesca).

- **Elisenda Rovira:**

Periodista, actualment és editora de l'observatori *Mèdia.cat* i coordinadora de la publicació impulsada per la mateixa entitat, *Anuari dels Silencis Mediàtics*. Col·labora també amb altres mitjans de comunicació, i ha treballat en premsa, ràdio, televisió i en la comunicació d'organitzacions sense ànim de lucre i institucions. El 2018, va publicar el llibre *Orgull xirucaire*.

Des del seu càrrec en el moment de la publicació d'aquest treball, al capdavant de *Mèdia.cat*, ens pot aportar una mirada experta pel que fa a l'impacte de les agressions a periodistes durant les protestes contra la sentència, donant-nos més detalls sobre la recerca de casos feta des de l'observatori i relacionant les xifres de l'octubre del 2019 amb les recollides en altres períodes.

El contacte inicial amb Elisenda Rovira el vam fer via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@elisendarovira), i vam mantenir el contacte via correu electrònic.

- **Gabriela Grífol:**

Periodista, és professional de la cadena *Betevé*, i ha treballat també a *TVE*, al *Diari de Barcelona*, *Ràdio Ciutat de Badalona* i *Com Ràdio*, entre d'altres. Durant les protestes contra la sentència de l'octubre del 2019, Gabriela Grífol era també la secretària de comunicació del Sindicat de Periodistes de Catalunya.

Tenint en compte la seva anterior posició sindical, creiem que ens pot aportar una visió experta sobre la relació entre la situació laboral dels professionals de la informació i les agressions patides per aquests durant les protestes contra la sentència del Procés.

Vam contactar amb Grífol via missatge directe a través del seu compte de Twitter (@GabrielaGrifol).

5.4.3. Racisme institucional

- **Laura Fernández:**

Advocada especialitzada en Dret d'estrangeria, forma part de la Comissió de Migracions de la cooperativa d'assessorament jurídic i transformació social IACTA.

Fernández va ser l'encarregada de la defensa de l'Ayoub i de l'Achraf, dos dels joves expulsats de territori espanyol després de ser detinguts a Lleida el 18 d'octubre del 2019, durant les protestes contra la sentència. Sumant la seva veu al reportatge, busquem aprofundir en el cas de l'Ayoub i de l'Achraf, tant pel que fa al procés judicial, el seu pas pel CIE de la Zona Franca de Barcelona com a nivell de la seva situació vital. També volem tractar l'ús de la Llei Orgànica 4/2000 en els casos de privació de llibertat i expulsió en el context de les protestes contra la sentència.

Inicialment, vam contactar amb Laura Fernández via correu electrònic després que l'advocada Solange Hilbert –també de IACTA i amb qui havíem contactat prèviament també via correu electrònic– li fes arribar la petició d'entrevista. Posteriorment, hem mantingut el contacte via trucades telefòniques després que Fernández em fes arribar el seu número de telèfon mòbil.

- **Benet Salellas:**

Advocat penalista, forma part del despatx Salellas Advocats i és professor de litigació penal en el màster d'advocacia de la UdG. Ha publicat articles en diversos mitjans de premsa, és coordinador i coautor dels llibres *Antígona emmordassada, deu anys de repressió política als Països Catalans (2017)* i *Referèndum 2017. La clau que obre el pany (2017)*, i autor del llibre *Jo acuso. La defensa en judicis polítics (2018)* i de capítols d'altres obres. Salellas ha intervingut també en formacions organitzades pel col·legi d'advocats de Girona i Barcelona, universitats com la Universitat Pompeu Fabra o la Universitat de Girona (UdG), entre altres entitats, com a ponent sobre els límits del dret penal, la tutela internacional dels drets humans i els delictes de terrorisme. Va ser diputat de la CUP al Parlament de Catalunya en la XI legislatura.

Benet Salellas és l'encarregat de la defensa d'Ibrahim Afqir i Charaf Fadlaoui, dues de les tres persones que, a la data de publicació d'aquest treball, segueixen en presó preventiva per les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre del 2019. A més, l'advocat també és l'encarregat de la defensa de la Xènia, una de les joves empresonades. Amb l'entrevista a Salellas, volem aprofundir més en els casos d'Ibrahim Afqir i Fadlaoui, parlant també de l'ús de la Llei Orgànica 4/2000 en els casos de privació de llibertat en el context de les mobilitzacions de l'octubre del 2019, i volem aprofundir en la qüestió de la inclusió de proves similars en atestats policials de persones diferents.

Hem contactat amb Benet Salellas via WhatsApp després d'aconseguir el seu número de telèfon a través d'una persona en comú

- **Mercè Duch:**

Portaveu de la campanya *Tanquem els CIE*, ens pot aportar una visió experta sobre les situacions que es viuen en centres com en el que van ser interns l'Ayoub, Mohamed Zaaïm i Achraf El Harbouli, i les diferències entre els CIE i els centres penitenciaris comuns. Amb el testimoni de Duch també podem aprofundir en la qüestió del racisme institucional.

Hem contactat amb Mercè Duch via WhatsApp després d'obtenir el seu telèfon mòbil a partir de materials publicats a la xarxa per *Tanquem els CIE*.

- **Karlos Castilla:**

Membre del Consell de SOS Racisme, és investigador a l'Institut de Drets Humans de Catalunya. Especialitzat en el Dret Internacional de Drets Humans, Dret Constitucional i Migracions, ha estat cap del Departament de Litigi davant el Sistema Interamericà de Drets Humans, sotsdirector de Litigi Internacional de Drets Humans de la Secretaria de Relacions Exteriors a Mèxic, entre d'altres.

Castilla ens pot oferir informacions rellevants sobre l'ús de la llei d'estrangeria en els processos d'expulsió de persones i sobre la qüestió del racisme institucional.

Ens hem posat en contacte amb Karlos Castilla via correu electrònic després que des de SOS Racisme –amb qui també havíem contactat via correu electrònic– ens fes arribar la seva adreça.

5.5. Escenaris de gravació

Per tal d'obtenir les imatges pròpies que inclourem al reportatge *Seqüeles d'octubre* – les quals combinarem amb les imatges d'arxiu especificades a l'apartat 6.2–, hem hagut d'estipular els escenaris en els quals durem a terme la gravació de les entrevistes, així com la resta de localitzacions on volem obtenir nou material audiovisual que permeti complementar les informacions exposades pels testimonis o per la veu en off.

D'aquesta manera, als apartats 5.5.1 i 5.5.2, respectivament, enumerem els llocs on tenim previst realitzar les entrevistes i enregistrar la resta d'imatges pròpies, i justifiquem el perquè de la seva tria.

5.5.1. Gravació d'entrevistes

En el cas de les localitzacions de les entrevistes, fem una diferenciació clara entre els testimonis directes de les situacions exposades al reportatge (Àngel García, Sira Esclasans i Andrea Peláez) i les defenses i veus expertes. Pel que fa al primer grup, traslladem les gravacions al lloc dels fets, mentre que en els altres casos tenim previst enregistrar les entrevistes als despatxos de les lletrades i lletrats i a les seus de les organitzacions. Existeixen dues excepcions dins d'aquesta tendència, i són les entrevistes a Gabriela Grífol, que gravarem a la plaça Catalunya de Barcelona, i a Mercè Duch, que enregistrarem davant del CIE de la Zona Franca de Barcelona. Així, les localitzacions planejades per realitzar les entrevistes són les següents:

- **Carrer Fontanella (Barcelona):** En aquesta ubicació gravarem l'entrevista al fotoperiodista Àngel García, ja que va ser el lloc on va ser agredit per agents antidisturbis del CNP el 18 d'octubre del 2019.

- **Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca (carrer E, 40, Barcelona):** Davant d'aquestes instal·lacions, on van ser internats l'Ayoub, Mohamed Zaaïm i Achraf El Harbouli, és on entrevistarem a Mercè Duch, portaveu de la campanya *Tanquem els CIE*.
- **Centre Penitenciari de Dones de Barcelona - Wad-Ras (carrer Doctor Trueta, 76-78, Barcelona):** A les proximitats de Wad-Ras és on entrevistarem a Andrea Peláez, qui va ser internada en aquest centre penitenciari després de la seva detenció el 15 d'octubre del 2019, en el context de les protestes contra la sentència del Procés.
- **Departament d'Interior (carrer de la Diputació, 355, Barcelona):** Davant de l'edifici del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya va ser on, el 16 d'octubre del 2019, Sira Esclasans va ser ferida per un projectil de foam disparat pels Mossos d'Esquadra. Per aquest motiu, és allà on enregistrem l'entrevista a la fotoperiodista.
- **Despatx d'Arrels Advocats (carrer de les Jonqueres, 18, 6è, Barcelona):** Eduardo Cáliz forma part d'Arrels Advocats, i és per això que l'entrevistarem en aquesta localització.
- **Despatx de IACTA (carrer de la Diputació, 320, 4t C, Barcelona):** És on entrevistarem a Laura Fernández, ja que l'advocada és membre de la cooperativa IACTA.
- **Despatx de Salellas Advocats (plaça Marquès de Camps, 9, 6è 2a, Girona):** D'aquest despatx en forma part Benet Salellas, i és per això que enregistrem l'entrevista a l'advocat en la localització marcada.
- **Oficina de SOS Racisme Catalunya (rambla de Santa Mònica, 10, 1a planta, Barcelona):** En aquesta localització entrevistarem a l'investigador Karlos Castilla, membre del Consell de SOS Racisme.
- **Plaça Catalunya (Barcelona):** El 22 d'octubre del 2019, uns 200 professionals de la informació es van concentrar en aquesta ubicació per protestar contra la violència que estaven patint durant la cobertura de les protestes d'aquells dies contra la sentència del Procés. Aquest fet és el que ens porta a escollir la plaça Catalunya com a escenari de l'entrevista a Gabriela Grífols, secretària de comunicació del Sindicat de Periodistes de Catalunya i, per tant, membre d'una organització en defensa dels drets dels professionals de la informació.
- **Seu d'Irídia (Riera d'Escuder, 38, Nau 1, Barcelona):** Marta Bolinches forma part de la direcció del Servei d'Atenció i Denúncia davant Situacions de Violència Institucional (SAIDAVI) d'Irídia, fet que ens ha portat a escollir la seu del col·lectiu com a ubicació per gravar l'entrevista a l'advocada.
- **Seu del Grup de Periodistes Ramon Barnils (carrer de la Perla, 31, Barcelona):** El Grup de Periodistes Ramon Barnils és l'organització impulsora de l'observatori crític dels mitjans *Mèdia.cat*, del qual Elisenda Rovira és

coordinadora i editora. És per això que realitzarem l'entrevista a Rovira en aquesta localització.

- **Universitat de Barcelona (avinguda Diagonal, 684, Barcelona):** Les instal·lacions de la Universitat de Barcelona al número 684 de l'avinguda Diagonal acullen la seu de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, que és qui gestiona el Sistema de Registre i Comunicació per la protecció de víctimes de Violència Institucional (SIRECOVI). La criminòloga Sheila Marín forma part del darrer organisme, motiu pel qual creiem convenient fer l'entrevista en la localització especificada.

5.5.2. Imatges complementàries

Per a seleccionar les altres imatges pròpies que, més enllà de les entrevistes, volem incloure a *Seqüeles d'octubre*, hem tingut en compte els escenaris on s'han donat les principals situacions que tractarem al reportatge, a més d'altres ubicacions que ens serviran per a ubicar geogràficament a l'espectador.

Les localitzacions on tenim previst gravar imatges complementàries són les següents:

- **Aeroport de Barcelona - El Prat Josep Tarradellas (El Prat de Llobregat):** Va ser l'escenari de la primera gran protesta contra la sentència del Procés.
- **Avinguda de Blondel (Lleida):** En aquesta avinguda acabava la manifestació convocada el 18 d'octubre a Lleida en protesta contra la sentència del Procés.
- **Carrer Aragó (Barcelona):** A la matinada entre el 17 i el 18 d'octubre, Álvaro Alierta i David Pérez van ser detinguts a aquesta zona de Barcelona.
- **Carrer Fontanella (Barcelona):** Lloc on el fotoperiodista Àngel García va ser agredit per agents del CNP.
- **Catedral de Girona (plaça de la Catedral, s/n, Girona):** Punt emblemàtic de la ciutat de Girona, l'utilitzarem com a element per ubicar geogràficament a l'espectador.
- **Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca (Carrer E, 40, Barcelona):** L'Ayoub, Mohamed Zaaïm i Achraf El Harbouli van ser retinguts en aquest CIE abans de ser expulsats de l'Estat espanyol.
- **Centre Penitenciari de Dones de Barcelona - Wad-Ras (carrer Doctor Trueta, 76-78, Barcelona):** Centre on va estar complint la presó preventiva Andrea Peláez.
- **Centre Penitenciari de Joves (carretera del Masnou a Granollers, km 13,425, La Roca del Vallès):** Centre on van estar empresonats preventivament Álvaro Alierta i David Pérez.

- **Centre Penitenciari Ponent (carrer Victòria Kent, s/n, Lleida):** Centre on va estar reclòs Mohamed Zaaïm abans de ser traslladat al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca de Barcelona.
- **Centre Penitenciari Puig de les Basses (Raval Disseminat, 53, Figueres):** Centre on, a la data de publicació d'aquest treball, resten tancats Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui.
- **Comissaria Provincial del Cos Nacional de Policia (carrer de Sant Pau, 2, Girona):** Durant les protestes contra la sentència del Procés a Girona del dia 16 d'octubre del 2019, un grup de persones va concentrar-se davant d'aquest edifici. És en el transcurs d'aquells fets que s'acusa a Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui d'haver llançat pedres contra un furgó policial.
- **Delegació del Govern espanyol (carrer de Mallorca, 278, Barcelona):** Andrea Peláez va ser detinguda el 16 d'octubre mentre es manifestava als voltants d'aquesta localització.
- **Departament d'Interior (carrer de la Diputació, 355, Barcelona):** Ubicació on la fotoperiodista Sira Esclasans va rebre l'impacte d'un projectil de foam dels Mossos d'Esquadra.
- **Direcció Superior de la Policia Nacional (Via Laietana, 43, Barcelona):** Diverses de les persones detingudes a Barcelona durant les protestes contra la sentència de l'octubre del 2019 van estar retingudes en aquestes instal·lacions.
- **Plaça Catalunya (Barcelona):** Escenari, el 22 d'octubre del 2019, de la concentració d'uns 200 professionals de la informació en contra de les agressions de les quals estaven sent víctimes aquells dies.
- **Plaça d'Urquinaona (Barcelona):** Va ser l'epicentre dels aldarulls a Barcelona durant les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre del 2019.
- **Pont de les Peixateries Velles (carrer del Riu Onyar, Girona):** Punt emblemàtic de la ciutat de Girona, l'utilitzarem com a element per ubicar geogràficament a l'espectador.
- **Pont de Pedra (Girona):** A les proximitats d'aquesta ubicació van ser detinguts Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui.
- **Seu Vella (Lleida):** Punt emblemàtic de la ciutat de Lleida, l'utilitzarem com a element per ubicar geogràficament a l'espectador.
- **Subdelegació del Govern espanyol (plaça de la Pau, 1, Lleida):** Un cop desconvocada la manifestació del 18 d'octubre a Lleida en protesta contra la sentència del Procés, diverses persones es van concentrar davant d'aquesta localització.

- **Via Laietana (Barcelona):** amb un dels extrems a la plaça d'Urquinaona i amb Direcció Superior de la Policia Nacional ubicada al número 43, va ser un altre dels punts calents de les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre del 2019.

**Aquesta llista pot estar subjecte a modificacions, en el cas que es cregui convenient a partir de la informació obtinguda amb les entrevistes al total de testimonis inclosos al reportatge.*

5.6. Material de gravació, edició i altres

Per tal de dur a terme la gravació d'imatges i arxius d'àudio propis que inclourem al reportatge *Seqüeles d'octubre*, i també per a realitzar l'edició d'aquest, necessitarem diverses eines materials. A continuació, exposem les que utilitzarem, classificades pel seu ús.

5.6.1. Gravació:

Imatge:

- **Càmera Canon EOS 200D:** utilitzada per a l'enregistrament de les entrevistes i de la resta d'imatges pròpies.

Elaboració pròpia

- **Objectiu Canon EF-S 18-55mm f/4-5.6 IS STM:** juntament amb la càmera Canon EOS 200D, utilitzat per a l'enregistrament de les entrevistes i de la resta d'imatges pròpies.

Elaboració pròpia

- **Trípode per càmera rèflex PAZZiMO:** utilitzat per a la col·locació adequada de la càmera Canon EOS 200D durant les gravacions estàtiques.

Elaboració pròpia

Àudio:

- **Micròfon lavalier BOYA BY-M1:** element de gravació d'àudio utilitzat per a l'enregistrament de les entrevistes als testimonis directes i veus expertes incloses al reportatge. També l'utilitzarem per a gravar la veu en off.

Elaboració pròpia

- **Micròfon de canó Rode VideoMic GO:** element de gravació d'àudio utilitzat per a l'enregistrament de les imatges complementàries pròpies.

Elaboració pròpia

5.6.2. Edició

- **Lenovo V130-14IKB:** ordinador portàtil amb processador *Intel(R) CORE i5-7200U*, 8 GB de RAM, targeta gràfica *Intel(R) HD Graphics 620* i pantalla de 14 polzades i una resolució de 1920x1080 FullHD. Serà l'eina de maquinari bàsica pel que fa a l'edició del documental.

Elaboració pròpia

5.6.3. Altres

- **Targeta de memòria SanDisk Ultra SDXC de 64 GB i fins a 80 MB/s, Classe 10:** dispositiu d'emmagatzematge de les imatges i arxius d'àudio enregistrats amb la càmera Canon EOS 200D i els micròfons BOYA BY-M1 i Rode VideoMic GO.

Elaboració pròpia

- **Cadira Plegable Càmping Quechua Basic Negre Posavasos:** seient que proporcionarem a les persones entrevistades en espais exteriors.

Elaboració pròpia

6. Producció

Després de seleccionar les persones que entrevistarem i els escenaris on recollirem les imatges pròpies, d'estructurar el reportatge audiovisual i d'enumerar els materials que necessitem per a dur a terme les gravacions, cal programar els rodatges, l'enregistrament de la veu en off i l'edició. A més, cal cercar també les imatges d'arxiu que puguin complementar les veus que entrevistarem.

A continuació, recollim tots aquests procediments.

6.1. Pla de rodatge i edició

Prèviament a la gravació de les entrevistes, de les imatges complementàries pròpies i de la veu en off, a més de l'obtenció de la resta de recursos que inclourem a *Seqüeles d'octubre* i de l'edició del producte final, hem establert una programació d'aquests processos. Amb aquesta, volem fer possible la publicació del reportatge audiovisual el 14 d'octubre del 2020. Aquella data es complirà un any de la publicació per part del Tribunal Suprem de la sentència número 459/2019 de la Causa Especial número 3/20907/2017, així com també de l'inici de les protestes en contra d'aquesta.

Cal dir que, abans de la situació d'emergència sanitària relacionada amb la COVID-19, havíem realitzat ja tres de les entrevistes –concretament a Sira Esclasans (4 de febrer), Àngel García (12 de febrer) i Elisenda Rovira (25 de febrer)–, seguint uns tempos d'enregistraments i edició que ens hem vist obligats a modificar. És per aquest motiu que a la programació exposada a la pàgina següent no s'hi preveuen les gravacions d'aquestes tres entrevistes.

Pel que fa a les gravacions d'imatges complementàries pròpies, les durem a terme dins dels períodes en què tenim previst enregistrar les entrevistes.

<u>JULIOL</u>						
Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

<u>AGOST</u>						
Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

<u>SETEMBRE</u>						
Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

<u>OCTUBRE</u>						
Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ENTREVISTES + IMATGES COMPLEMENT.:

Racisme institucional (Benet Salellas, Laura Fernández, Mercè Duch, Karlos Castilla)

Agressions a la premsa (Gabriela Grífol)

Detencions i empresonaments (Andrea Peláez, Eduardo Cáliz, Marta Bolinches, Sheila Marín)

ALTRES:

Edició

Data de publicació

Gravació de veu en off + Edició

6.2. Imatges d'arxiu

Amb l'objectiu de contextualitzar i il·lustrar les situacions que s'exposin durant *Seqüeles d'octubre*, complementarem les imatges enregistrades durant l'elaboració del reportatge amb materials audiovisuals provinents de diverses fonts externes.

Per tal de fer la tria d'aquestes fonts, hem consultat els materials que s'havien publicat anteriorment en relació amb les situacions que volem tractar al reportatge, i, en el cas de trobar imatges coincidents amb el què buscàvem –o pròximes als escenaris i moments que buscàvem il·lustrar–, ens hem dirigit a les fonts a través de diverses vies.

Si bé, en el moment de la publicació d'aquest treball, encara no hem rebut resposta de tots els actors a qui hem consultat amb l'objectiu que ens cedeixin imatges, exposem a continuació la llista d'arxius sol·licitats i les fonts a les quals hem recorregut en cada cas.

Imatges	Motiu de selecció	Font consultada
Barcelona (14/10/2019)	El dia de la publicació de la sentència 459/2019 per part del Tribunal Suprem, va haver-hi protestes a la ciutat durant bona part del dia.	- <i>Directa</i>
Aeroport de Barcelona - El Prat Josep Tarradellas (14/10/2019)	La primera gran mobilització en contra de la sentència 459/2019 va tenir lloc en aquesta ubicació, on van presenciar-se també les primeres actuacions policials rellevants.	- <i>Directa</i> - Mikel Alors (Instagram: @mikelalors) - <i>NacióDigital</i>
Plaça d'Urquinaona (Barcelona) (18/10/2019)	La plaça d'Urquinaona va ser l'epicentre dels aldarulls durant les protestes contra la sentència del Procés a Barcelona, especialment el dia 18, que va ser el de major tensió. Allà va ser també on van detenir al fotoperiodista Albert García.	- <i>Directa</i> - Mikel Alors (Instagram: @mikelalors) - Anna Punsí (Twitter: @punisx)
Barcelona (18/10/2019)	Els aldarulls a Barcelona del 18 d'octubre, data en què va haver-hi més tensió, es van estendre més enllà de la plaça Urquinaona. Aquell dia, el CNP va agredir al fotoperiodista Sergi Alcazar.	- <i>ElNacional.cat</i>

Barcelona (17/10/2019)	<p>Dià en què van ser detinguts Àlvaro Alierta i David Pérez i en què grups espanyolistes i d'extrema dreta es van concentrar a la plaça d'Artós abans de baixar cap al centre de Barcelona.</p>	<p>- <i>Directa</i></p> <p>- Mikel Alors (Instagram: @mikelalors)</p> <p>- Anna Punsí (Twitter: @punsix)</p> <p>- <i>ElNacional.cat</i></p> <p>- <i>NacióDigital</i></p> <p>- Jordi (Twitter: @jordirooca)</p>
Departament d'Interior (Barcelona) (16/10/2019)	<p>El dia 16, davant del Departament d'Interior, els Mossos d'Esquadra van disparar un projectil de foam cap a la ubicació on es trobava la fotoperiodista Sira Esclasans.</p>	<p>- <i>Directa</i></p> <p>- Mikel Alors (Instagram: @mikelalors)</p>
Carrer Fontanella (Barcelona) (18/10/2019)	<p>El dia 18, al carrer Fontanella, el fotoperiodista Àngel García va ser agredit per un agent del CNP.</p>	<p>- <i>Directa</i></p> <p>- Mikel Alors (Instagram: @mikelalors)</p>
Delegació del Govern espanyol (Barcelona) (15/10/2019)	<p>El 15 d'octubre, durant les protestes davant d'aquest edifici, Andrea Peláez va ser detinguda pels Mossos d'Esquadra.</p>	<p>- <i>Directa</i></p> <p>- Mikel Alors (Instagram: @mikelalors)</p>
Eixample (Barcelona) (16/10/2019)	<p>Agents dels Mossos d'Esquadra haurien agredit a un càmera en aquesta ubicació.</p>	<p>- <i>NacióDigital</i></p>
Via Laietana (Barcelona) (18/10/2019)	<p>En aquesta ubicació, el 18 d'octubre, els Mossos d'Esquadra van utilitzar la tècnica del carrusel.</p>	<p>- <i>ElNacional.cat</i></p> <p>- 324</p>
Plaça Catalunya (Barcelona) (22/10/2019)	<p>Una de les concentracions de professionals de la informació en contra de les agressions que estaven patint durant les protestes es va convocar a la plaça Catalunya el 22 d'octubre.</p>	<p>- <i>Directa</i></p>
Comissaria del Cos Nacional de Policia (Girona) (16/10/2019)	<p>Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui estan acusats d'haver llançat pedres contra un furgó policial situat als entorns d'aquestes instal·lacions durant les protestes a Girona.</p>	<p>- <i>Diari de Girona</i></p>

Tarragona (18/10/2019)	Aquella data, durant les protestes, el redactor de la revista <i>El Replà</i> Joan Viso va ser detingut.	- <i>NacióDigital</i>
Tarragona (16/10/2019)	El 16 d'octubre, a Tarragona, els Mossos d'Esquadra van fer servir la tècnica del carrusel.	- <i>NacióDigital</i> - Ester Aixalà (Twitter:@rehtse_alaxia)
Lleida (18/10/2019)	Aquella data, durant les protestes contra la sentència a Lleida, van ser detinguts l'Ayoub, Mohamed Zaaim i Achraf El Harbouli.	- <i>SEGRE.com</i>
Sabadell (16/10/2019)	Els aldarulls van ser presents a Sabadell el 16 d'octubre.	- <i>iSabadell</i>
Manresa (16/10/2019)	En aquella data, va haver-hi aldarulls a la capital de la comarca del Bages.	- <i>NacióManresa</i> - <i>Regió7</i>

Els contactes per a l'obtenció de les imatges els hem fet a través de la xarxa social Twitter, via correu electrònic i també mitjançant el número de telèfon mòbil (el qual no especificarem per una qüestió de privacitat) en el cas de Mikel Alors. Les vies de contacte en cada cas han estat les següents:

- *NacióDigital* – Correu electrònic: naciodigital@naciodigital.cat
- *NacióManresa* – Correu electrònic: manresainfo@manresainfo.cat
- *Regió7* – Correu electrònic: regio7@regio7.cat
- *iSabadell* – Correu electrònic: redaccio@isabadell.cat
- *SEGRE.com* – Correu electrònic: redaccio@segre.com
- *Diari de Girona* – Correu electrònic: diaridegirona@ddg.cat
- *Directa* – Correu electrònic: directa@directa.cat
- *324* – Correu electrònic: editors324@ccma.cat
- *ElNacional.cat* – Correu electrònic: redaccio@elnacional.cat
- Anna Punsí – Twitter: [@punsix](https://twitter.com/punsix)
- Ester Aixalà – Twitter: [@rehtse_alaxia](https://twitter.com/rehtse_alaxia)

- Jordi – Twitter: @jordirooca

A banda de les imatges que hem demanat amb ubicacions i dates concretes, també hem sol·licitat altres documents que acreditin situacions de violència policial –incloent usos inadequats de les defenses policials, llançaments de projectils de goma i de foam, entre d'altres– a la *Directa*, *NacióDigital*, 324, *ElNacional.cat* i Mikel Alors.

A l'apartat titulat *Imatges d'arxiu* de la bibliografia d'aquest treball podeu trobar les fonts a partir de les quals hem fet la selecció prèvia a sol·licitar les imatges d'arxiu externes.

**Aquesta llista pot estar subjecte a modificacions, en el cas que es cregui convenient a partir de la informació obtinguda amb les entrevistes al total de testimonis inclosos al reportatge o de la resposta de les fonts consultades.*

7. Postproducció

Un cop enregistrades les imatges pròpies i obtingudes les imatges d'arxiu a partir de fonts externes, cal editar el material i complementar-lo amb els recursos que es considerin adients.

En els següents apartats, detallem les eines que utilitzarem per a l'edició de *Seqüeles d'octubre* i les peces musicals i elements gràfics que hi inclourem.

7.1. Edició d'imatge i àudio

Si ens referim a l'edició d'imatge i àudio, l'eina que utilitzarem principalment serà el programa *Adobe Premiere PRO CC 2018*. Tot i que aquest programa permet tant editar arxius de vídeo com arxius d'àudio, pel que fa a la segona qüestió, també farem servir com a complement el programa *Audacity*, centrat exclusivament en el tractament d'àudio.

7.2. Música

Pel que fa a la inclusió de música al reportatge audiovisual *Seqüeles d'octubre* cal mencionar dos aspectes: les vies a través de les quals l'hem obtingut i els objectius que busquem complir utilitzant material sonor.

En primer lloc, si ens centrem en les vies d'obtenció de la música, aquestes han estat dues. La primera, seria l'elecció de peces musicals sense *copyright* directament des de *YouTube Music Library*, les quals es poden utilitzar lliurement en qualsevol projecte sempre que s'afegeixi l'atribució especificada en cada cas.

La segona via ha estat el contacte directe via WhatsApp amb Litus Tenesa, membre de la discogràfica Propaganda pel Fet!, amb l'objectiu d'aconseguir els drets per utilitzar la cançó *Metralleta i cafè*, del grup Smoking Souls.

Si passem a parlar dels objectius que perseguim utilitzant música, n'hi ha tres de diferents. Per una banda, hi hauria el de reforçar la sensació de tensió en les imatges d'aldarulls i actuacions policials, especialment quan aquestes no estiguin complementades amb les declaracions de les persones entrevistades o la veu en off. Les peces escollides a través de *YouTube Music Library* amb aquest propòsit són les següents:

- Bird Creek. *Paintball Theme*. Sense atribució obligatòria:
- Ethan Meixsell. *Battleground*. Sense atribució obligatòria.

Per altra banda, hem fet també un recull de peces calmades que ens permetin complementar la resta d'imatges utilitzades a *Seqüeles d'octubre*, des de les entrevistes fins a les imatges complementàries pròpies i les imatges d'arxiu. Les

músiques obtingudes amb aquest objectiu a través de *YouTube Music Library* són les següents:

- Kevin MacLeod. *Measured Paces*. És necessari incloure la següent atribució:
 - La cançó *Measured Paces* de l'artista Kevin MacLeod té la llicència Creative Commons Attribution (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)
 - Font: <http://incompetech.com/music/royalty-free/index.html?isrc=USUAN1100164>
 - Artista: <http://incompetech.com/>
- Asher Fulero. *Eternal Structures*. Sense atribució obligatòria.
- Jesse Gallagher. *Monumental Journey*. Sense atribució obligatòria.

Per últim, la cançó *Metralleta i cafè* l'inclourem a la conclusió i als crèdits del reportatge. Aquesta peça compta amb una temàtica que pot relacionar-se amb el dret a la protesta, la llibertat d'expressió i la solidaritat, qüestions vinculades amb el contingut de *Seqüeles d'octubre*, fet que la converteix en una manera de resumir el reportatge en el seu conjunt.

7.3. Grafismes

Durant el transcurs del reportatge audiovisual *Seqüeles d'octubre*, utilitzarem diversos tipus de grafismes. Principalment, els separarem en tres classes: les gràfiques –amb les quals representarem estadístiques–, els càirons –emprats per ubicar geogràficament a l'espectador i per identificar a les persones entrevistades– i els fragments de textos –que serviran per il·lustrar la legislació i les normatives a les quals faci referència la veu en off–. A més, a l'inici i al final del reportatge, respectivament, inclourem el títol del projecte i els crèdits corresponents, escrits amb la tipografia Lemon Milk en les seves variants “regular” i “light”. Aquesta tipografia serà utilitzada també en la resta de grafismes.

7.3.1. Gràfiques

Dins de les gràfiques, les quals elaborarem utilitzant el programa *Adobe Photoshop CC 2019* i el recurs web *Infogram*, inclourem les infografies, les gràfiques de barres i les gràfiques de formatge..

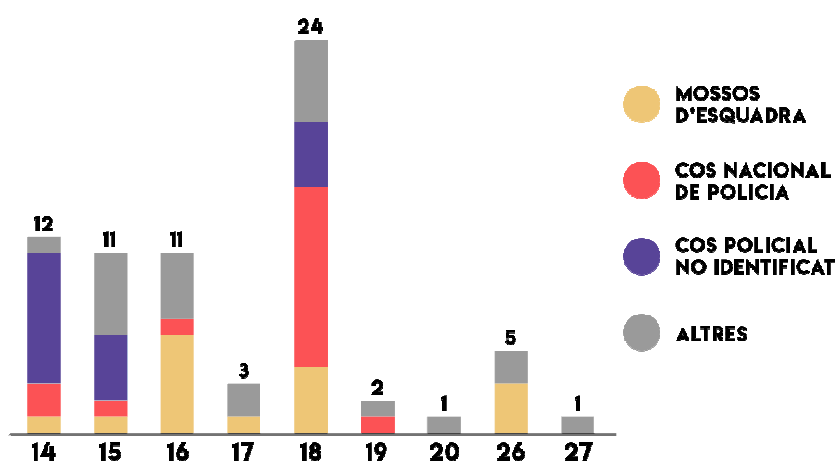
A continuació, adjuntem un exemple de cadascun dels tipus:

Gràfica 14. Infografia (persones empresonades per províncies i centres penitenciaris)

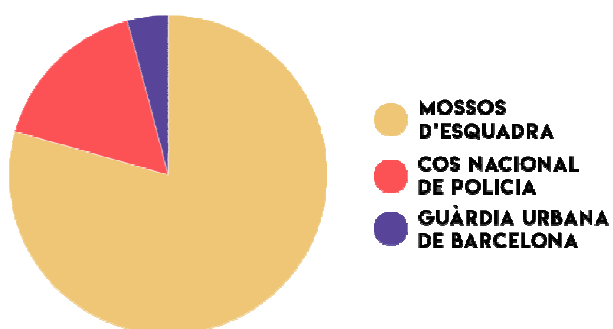
Elaboració pròpia

Gràfica 15. Gràfica de barres (agressions físiques a la premsa)

Elaboració pròpia

Gràfica 16. Gràfica de formatge (percentatge de detencions per cos policial)

Elaboració pròpia

7.3.2. Càirons

Pel que fa als càirons, que elaborarem amb els programes *Adobe Photoshop CC 2019* i *Adobe Premiere PRO CC 2018*, els dividirem en dues classes: els geogràfics –que utilitzarem per ubicar geogràficament a l'espectador– i els de personatge –que inclouran el nom de la persona entrevistada i el seu càrrec o rellevància–.

A continuació, adjuntem un exemple de cadascun:

Gràfica 17. Càiron de personatge (Sira Esclasans)

Elaboració pròpia

Gràfica 18. Càiron geogràfic (Via Laietana, Barcelona)

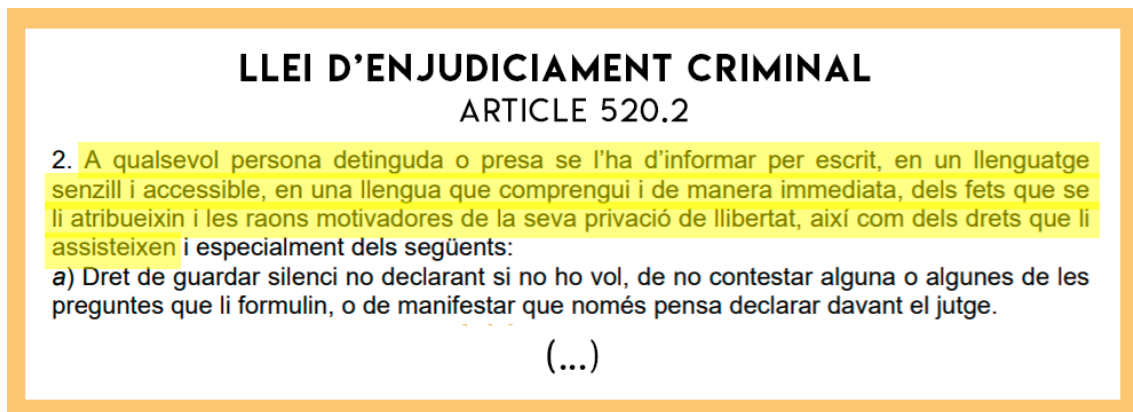
Elaboració pròpia

7.3.3. Fragments de text

Al llarg de *Seqüeles d'octubre*, es mencionaran diversos textos legals i normatius. Si bé la veu en off no citarà textualment els fragments als quals es faci referència per permetre que el reportatge tingui un ritme adequat, creiem convenient oferir a l'espectador la possibilitat de consultar la literalitat dels documents als quals es faci referència.

És amb aquest objectiu que utilitzarem els fragments de textos, que comptaran amb la següent estètica:

Gràfica 19. Fragment de text (Article 520.2 de la Llei d'enjudiciament criminal)

Elaboració pròpia

8. Següents passos

Després de planificar l'elaboració del reportatge audiovisual *Seqüeles d'octubre* en aquest treball, emprendrem diverses actuacions per poder dur el projecte a la pràctica.

En primer lloc, tornarem a contactar amb les persones que hem seleccionat com a testimonis per concertar les dates exactes de gravació de les entrevistes dins dels períodes estipulats en la programació.

Quan ja hàgim realitzat les entrevistes i obtingut les imatges d'arxiu sol·licitades a fonts externes, tenint tots els materials inicialment plantejats al nostre abast, valorarem la necessitat o no d'obtenir recursos d'addicionals. Un cop la tria sigui definitiva, caldrà preparar el muntatge audiovisual definitiu del reportatge, que haurà de perseguir l'objectiu d'elaborar un producte fluïd i amb un eix clar.

Posteriorment, en paral·lel a l'edició del material visual –que inclourà tant els vídeos propis i externs ja enregistrats com la preparació de les diferents gràfiques utilitzades al llarg del reportatge i l'elaboració dels crèdits–, enregistrarem la versió final de la veu en off.

Un cop el muntatge d'imatges definitiu estigui preparat, combinarem la veu en off i les peces musicals –tant les seleccionades amb anterioritat com aquelles que durant l'edició es considerin convenientes– amb aquest.

Finalment, un cop completada l'edició de *Seqüeles d'octubre*, autopublicarem el reportatge a YouTube i el farem arribar a les persones entrevistades i a altres actors relacionats amb la temàtica del reportatge, consultant la possibilitat que ens puguin donar suport amb la difusió.

Els actors addicionals amb els quals tenim previst contactar de cara a difondre el reportatge són els següents:

- Grup de suport d'en Charaf i l'Ibrahim
- Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans
- Irídia
- Alerta Solidària
- *Mèdia.cat*
- Grup de suport de l'Andrea
- Col·legi de Periodistes de Catalunya
- SOS Racisme
- *Tanquem els CIE*
- IACTA

Pel que fa a la difusió de forma directa, farem conèixer l'existència de *Seqüeles d'octubre* a través dels comptes personals a les xarxes socials Twitter i Instagram.

Finalment, considerem important mencionar el fet que els camps tractats al reportatge –detencions i empresonaments, agressions a la premsa i racisme institucional, a més de les pràctiques policials detallades a la introducció– són molt extensos i complexos, de manera que podria ser convenient dedicar projectes centrats en cadascun d'ells individualment per a analitzar-los amb més profunditat.

Bibliografia:

- Acín, A. (15 novembre 2019). La sabadellenca empresonada pels aldarulls de Barcelona, en llibertat. *Diari de Sabadell*. Recuperat de: <https://www.diaridesabadell.com/2019/11/15/llibertat-sabadellenca-empresonada-obrera/>
- ACN Sant Cugat del Vallès. (5 novembre 2019). AMPLIACIÓ:Alerta Solidària presenta una querella per maltractaments contra els agents que van detenir un noi de Sant Cugat el 18-O. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/ampliacioalerta-solidaria-presenta-una-querella-per-maltractaments-contra-els-agentes-que-van-detener-un-noi-de-sant-cugat-el-18-o/>
- ACN. (19 octubre 2019). Denuncien l'actuació "descontrolada" i "no justificada" de la Policia Nacional en els aldarulls. *El Punt Avui*. Recuperat de: <https://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1683125-denuncien-l-actuacio-descontrolada-i-no-justificada-de-la-policia-nacional-en-els-aldarulls.html>
- ACN. (2 novembre 2019). Presó provisional per al jove detingut a Terrassa pels aldarulls de la vaga general. *El Punt Avui*. Recuperat de: <https://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1690020-presó-provisional-per-al-jove-detengut-a-terrasa-pels-aldarulls-de-la-vaga-general.html>
- Alerta Solidària. (19 febrer 2020). Anul·lat judici de'n Charles [...] C/Pelai vora PI Universitat [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/AlertaSolidaria/status/1230035416402874370>
- Alerta Solidària. (2020). *Més de 600 persones represaliades en els darrers 6 mesos en la lluita per la llibertat del nostre país*. Recuperat de: <http://alertasolidaria.cat/2020/02/19/mes-de-600-persones-represaliades-en-els-darrers-6-mesos-en-la-lluita-per-la-llibertat-del-nostre-pais/>
- Amnesty International. (2019). Human rights in Europe. Recuperat de: <https://www.amnesty.org/download/Documents/EUR0120982020ENGLISH.PDF>
- Àngel García Vicente. (Barcelona, Espanya). [Pàgina de LinkedIn]. Recuperat el 13 de juny de 2020 de: <https://es.linkedin.com/in/angelgarciafoto>
- Ara. (8 abril 2020). La Fiscalia demana 9 anys de presó per a dos joves acusats de participar en les protestes contra la sentència a Girona. *Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/societat/fiscalia-participar-protestes-sentencia-Girona_0_2431556947.html
- Ardèvol, C. (29 octubre 2019). 'Volien tornar a casa i els van apallissar i detenir': el cas d'en David i l'Álvaro, dos dels joves empresonats. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/david-alvaro-presos-protestes-sentencia/>
- Armengol, A. (5 novembre 2019). L'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans denuncia humiliacions sexistes a les comissaries. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/societat/observatori-sistema-penal-drets-humans-denuncia-humiliacions-sexistes-comissaries/>

- Arrels Advocats. (2019). *Contacte amb Arrels Advocats*. Recuperat de: <http://arrelsadvocats.cat/contacte/>
- Arrels Advocats. (2020). *Eduardo Cáliz Robles*. Recuperat de: <http://arrelsadvocats.cat/eduardo-caliz-robles/>
- Aznar, L. (1 desembre 2019). La història de la Xènia, la noia dels cabells blaus detinguda per les protestes del 18-O. *Crític*. Recuperat de: <https://www.elcritic.cat/investigacio/la-historia-de-xenia-la-noia-del-cabell-blau-detinguda-per-les-protestes-del-18-o-43227>
- Aznar, L. (13 desembre 2019). Les contradiccions dels Mossos en el cas del Charaf i de l'Ibrahim. *Crític*. Recuperat de: <https://www.elcritic.cat/investigacio/les-contradiccions-dels-mossos-en-el-cas-del-charaf-i-ibrahim-empresonats-per-les-protestes-contr-la-sentencia-44401>
- Bàsics. (5 desembre 2019). Entrevista a Mercè Duch, portaveu de Tanquem els CIE. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/basics/tanquem-els-cie-zona-franca/>
- *Betevé*. (19 octubre 2019). Mig milió de persones omplen el passeig de Gràcia en la manifestació de la vaga general. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/societat/manifestacio-18-octubre-vaga-general/>
- Bou, D. (21 octubre 2019). Qui són les 28 persones empresonades durant la primera setmana de protestes contra la sentència. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/qui-son-les-28-persones-empresonades-durant-la-primera-setmana-de-protestes-contr-la-sentencia/>
- Calvó, S. i Franch, S. (10 març 2017). Aïllament: opacitat i impunitat a la presó. *Anuari Mèdia.cat*. Recuperat de: <https://www.media.cat/aillament/>
- Carro, J.L. (1990). Sobre los conceptos de orden público, seguridad ciudadana y seguridad pública. *Revista Vasca de Administración Pública*, (27), 9-26. Recuperat de: <https://www.euskadi.eus/r61-s20001x/es/t59aWar/t59aMostrarFicheroServlet?t59aldRevista=2&R01HNoPortal=true&t59aTipoEjemplar=R&t59aNumEjemplar=27>
- *Catalunya al dia*. (18 novembre 2019). L'Ayoub ja és al Marroc i la seva defensa denuncia l'opacitat del procés de deportació. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/catalunya-al-dia/layoub-ja-es-al-marroc-i-la-seva-defensa-denuncia-lopacitat-del-proces-de-deportacio/audio/1055246/>
- *Catalunya al dia*. (19 desembre 2019). Un segon deportat al Marroc pels aldarulls postsentència. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/programa/un-segon-deportat-al-marroc-pels-aldarulls-postsentencia/audio/1058506/>
- *Catalunya al dia*. (22 novembre 2019). La policia deté a les portes de la presó el Mohammed, un dels joves que sortien en llibertat. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/catalunya-al-dia/la-policia-dete-a-les-portes-de-la-pres-o-el-mohammed-un-dels-joves-que-sortien-en-llibertat/audio/1055803/>

- *Catalunya migdia*. (18 gener 2020). Tots els blancs han sortit en llibertat i tots els racialitzats es mantenen en presó provisional. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/catalunya-migdia-cap-de-setmana/tots-els-blancs-han-sortit-en-llibertat-i-tots-els-racialitzats-es-mantenen-en-preso-provisional/audio/1060806/>
- *Catalunya nit*. (18 octubre 2019). La Policia Nacional agredeix el periodista de Catalunya Ràdio Arnau Maymó. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/catalunya-nit/la-policia-nacional-agredeix-el-periodista-de-catalunya-radio-arnau-maymo/audio/1052336/>
- *Catarsi*. (2020). Eduardo Cáliz. Recuperat de: <https://catarsimagazin.cat/autor/eduardo-caliz/>
- CatSalut. (2017). Informe sobre els incidents dels dies 1 al 4 d'octubre de 2017. Recuperat de: <https://internationaltrialwatch.org/wp-content/uploads/2018/12/2017.10.19-CAT-Informe-sobre-els-incidentes-dels-dies-1-al-4-doctubre-de-2017-Catsalut.pdf>
- Col·legi de Periodistes de Catalunya. (21 octubre 2019). *Més de 120 adhesions al manifest "Sense periodisme no hi ha democràcia* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <https://www.periodistes.cat/actualitat/noticies/sense-periodisme-no-hi-ha-democracia>
- Col·legi de Periodistes de Catalunya. (21 octubre 2019). *Més de 120 adhesions al manifest "Sense periodisme no hi ha democràcia* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <https://www.periodistes.cat/actualitat/noticies/sense-periodisme-no-hi-ha-democracia>
- Colomer, Í. (26 octubre 2019). 31 joves continuen empresonats a Catalunya després de les mobilitzacions del judici. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/societat/joves-preso-mobilitzacions-sentencia/>
- Commission Nationale de Déontologie. (2009). Rapport 2009. Recuperat de: <https://www.vie-publique.fr/sites/default/files/rapport/pdf/104000229.pdf>
- Constitución Española, Boletín Oficial del Estado, 311 § I. Disposiciones generales (1978). Recuperat de: https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1978-31229
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2016). *Contactes CCMA*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/contacte/>
- Council of Europe. (2019). Letter from the Permanent Representation of Spain. Recuperat de: <https://rm.coe.int/spain-en-reply-twelve-journalists-victims-of-violence-on-the-sidelines/1680985328>
- Council of Europe. (2019). Letter from the Permanent Representation of Spain to the Council of Europe. Recuperat de: <https://rm.coe.int/spain-reply2-en-12-journalists-victims-of-police-violence-in-catalonia/168098bca3>

- Council of Europe. (2019). Protection of the rights to freedom of expression and peaceful assembly during last week's demonstrations in Catalonia. Recuperat de: <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/protection-of-the-rights-to-freedom-of-expression-and-peaceful-assembly-during-last-week-s-demonstrations-in-catalonia>
- Council of Europe. (2019). Twelve journalists Victims of Violence on the Sidelines of Demonstrations in Catalonia. Recuperat de: https://www.coe.int/en/web/media-freedom/detail-alert?p_p_id=sojdashboard_WAR_coesoportlet&p_p_lifecycle=0&p_p_col_id=column-4&p_p_col_count=1&sojdashboard_WAR_coesoportlet_alertId=53293041
- Cros, B. (24 gener 2014). Las armas de los Mossos que sustituyen a las balas de goma también mutilan. *eldiario.es*. Recuperat de: https://www.eldiario.es/catalunya/armas-Mossos-sustituyen-balas-mutilan_0_221527850.html
- DECRET 306/2006, de 20 de juliol, pel qual es dóna publicitat a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 4680 (2006). Recuperat de: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=401680&action=fitxa&language=ca_ES
- DECRET 415/2011, de 13 de desembre, d'estructura de la funció policial de la Direcció General de la Policia, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 6025 § DISPOSICIONS. Recuperat de: https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=594021
- Departament d'Interior, Relacions institucionals i Participació i Col·legi de Periodistes de Catalunya. (2009). Acord de col·laboració entre el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i el Col·legi de Periodistes de Catalunya, en relació amb la utilització d'elements visuals i identificatius. Recuperat de: http://www.upisindi.cat/documents/CATALUNYAacreditacioVISUALconveniDIRIP_CPC_010409.pdf
- Departament de Justícia. (2010). *Centre Penitenciari de Dones*. Recuperat de: http://justicia.gencat.cat/ca/ambits/reinsercio_i_serveis_penitenciaris/serveis_penitenciaris/els_centres_penitenciaris/cp_dones/
- Departament de Salut. (2015). Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària. Recuperat de: <https://catsalut.gencat.cat/web/.content/minisite/catsalut/ciutadania/drets-deures/carta-drets-deures.pdf>
- *Diari de Girona*. (2007). *Localització*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/servicios/corporativo/localizacion.jsp>
- *El matí de Catalunya Ràdio*. (21 octubre 2019). Alerta Solidària: "Hi ha jutges que han arribat cridant: 'Vamos a limpiar las calles nosotros'". *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catràdio/alacarta/el-mati-de-catalunya-radio/alerta-solidaria-hi-ha-jutges-que-han-arribat-cridant-vamos-a-limpiar-las-calles-nosotros/audio/1052440/>

- *El matí de Catalunya Ràdio*. (21 octubre 2019). Benet Salellas: “Tenim jutges que resisteixen la pressió de la Fiscalia, i jutges que no”. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/el-mati-de-catalunya-radio/benet-salellas-tenim-jutges-que-resisteixen-la-pressio-de-la-fiscalia-i-jutges-que-no/audio/1052438/>
- *El suplement*. (23 novembre 2019). Andrea: “No entenc per què he estat un mes en presó preventiva”. *Catalunya Ràdio*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/catradio/alacarta/el-suplement/andrea-no-entenc-per-que-he-estat-un-mes-un-preso-preventiva/audio/1055831/>
- *ElNacional.cat*. (2017). *On som*. Recuperat de: <https://www.elnacional.cat/ca/on-som.html>
- *Els Matins*. (16 octubre 2019). Els matins - 16/10/2019. TV3. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/els-matins/els-matins-16102019/video/5939347/>
- Escrito de calificación. (2020). Dins *Diccionario del español jurídico*. Recuperat de: <https://dej.rae.es/lema/escrito-de-calificaci%C3%B3n>
- Espanya. Tribunal Supremo (Sala Segunda). SENTENCIA 19/1985, de 13 de febrero. Recuperat de: <http://hj.tribunalconstitucional.es/es-ES/Resolucion/Show/399>
- Espanya. Tribunal Supremo. (Sala de lo Penal). Sentencia núm. 459/2019 de 14 d'octubre. Recuperat de: http://www.poderjudicial.es/stfls/TRIBUNAL%20SUPREMO/DOCUMENTOS%20DE%20INTER%20C3%89S/Sentencia%20459_2019.pdf
- Esparch, P. i Bonilla, L. (25 octubre 2019). Balanç de les protestes a Catalunya contra la sentència del Procés. *Ara*. Recuperat de: <https://interactius.ara.cat/protestes-ferits-detinguts-catalunya>
- Fornós, S. (20 octubre 2019). Uno de los detenidos durante los disturbios del viernes en Tarragona es redactor de la revista El Replà de Vinyols i els Arcs. *Diari de Tarragona*. Recuperat de: <https://www.diaridetarragona.com/tarragona/Libertad-con-cargos-para-el-redactor-de-la-revista-El-Repl-de-Vinyols-i-els-Arcs-detenido-durante-los-disturbios-del-viernes-en-Tarragona--20191020-0018.html>
- FotoNostra. (2005). *Amarillo, rojo, naranja y azul*. Recuperat de: <https://www.fotonostra.com/grafico/lenguajecolor.htm>
- Gabriela Grifol porta. (Barcelona, Espanya). [Pàgina de LinkedIn]. Recuperat el 13 de juny de 2020 de: <https://es.linkedin.com/in/gabriela-grifol-porta-80864244>
- García, L. B. (29 novembre 2019). El Síndic ve “desproporcionada” la actuación policial en los disturbios tras la sentencia. *La Vanguardia*. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20191129/471947605608/sindic-de-greuges-desproporcionada-actuacion-policial-manifestaciones-sentencia-proces.html>
- Generalitat de Catalunya. (6 octubre 2017). *El Govern trasllada els resultats definitius del referèndum de l'1 d'octubre al Parlament de Catalunya* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/intrade/235869>

- Grup de Periodistes Ramon Barnils. (2011). *Contacte*. Recuperat de: <https://www.grupbarnils.cat/contacte/>
- Hernández, A. (21 desembre 2019). «Va ser quan vaig arribar a la presó que em vaig sentir tractada com una persona». *Nació Digital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/sabadell/noticia/28029/va/ser/quant/vaig/arribar/preso/em/vaig/sentir/tractada/persona>
- lacta Advocades #8Mcadadia. (19 desembre 2019). 1/ Obrim fil sobre [...] @centre_IRIDIA @novact__ @ACDDH_ [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/lactaSociojurid/status/1207709762495885313>
- lacta Advocades #8Mcadadia. (19 octubre 2019) ACTUALITZACIÓ Llibertat amb càrrecs [...] @ACDDH_ @centre_IRIDIA @novact__ [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/lactaSociojurid/status/1185686986838941696>
- lacta Advocades #8Mcadadia. (19 octubre 2019). 1/ ATENCIÓ INICIEN PROCÉS [...] @novact__ @centre_IRIDIA @laredjuridica [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/lactaSociojurid/status/1185619349316558848>
- IACTA. (2013). *IACTA*. Recuperat de: <http://www.iacta.coop/contacte/>
- IACTA. (2020). *Laura Fernández González*. Recuperat de: <http://www.iacta.coop/nosaltres/equip/>
- Informe de la Comissió d'Estudi dels Mossos de Seguretat i Ordre Públic i de l'Ús de Material Antiavalots en Esdeveniments de Masses, Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, 198 (2013). Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/nom/10b198.pdf>
- Institut de Drets Humans de Catalunya. (2016). *Com ens organitzem*. Recuperat de: <https://www.idhc.org/ca/institut/com-ens-organitzem.php>
- Instrucció 16/2013, de 5 de setembre, sobre la utilització d'armes i eines d'ús policial, Direcció General de la Policia (2013). Recuperat de: <http://www.elsindi.cat/pdf/juridiques/Instru1316armesPolicials.pdf>
- Instrucció 6/2013, de 14 de març, sobre l'establiment del número operatiu policial a l'Àrea de la Brigada Mòbil, Direcció General de la Policia (2013). Recuperat de: <http://www.elsindi.cat/pdf/juridiques/Instru1306numBrimo.pdf>
- Instrucció 7/2013, de 21 de març, per la qual es modifica la Instrucció 6/2013, de 14 de març, sobre l'establiment del número operatiu policial a l'Àrea de la Brigada Mòbil, Direcció General de la Policia (2013). Recuperat de: <http://www.uspac.cat/sites/default/files/instruccions/INSTRU1307%20MODIFICA%201306.pdf>
- Interior. (2009). *El Departament d'Interior i el Col·legi de Periodistes constitueixen la comissió de seguiment per al braçal de premsa* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/92908/departament-dinterior-collegi-periodistes-constitueixen-comissio-seguiment-bracal-premsa>

- IRIDIA. (18 octubre 2019). Avui de nou els [...] física de les persones [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/centre_IRIDIA/status/1184969559792594945
- IRIDIA. (19 octubre 2019). Los agentes de @policia [...] para denunciar los hechos [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/centre_IRIDIA/status/1185330609893380097?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1185330609893380097&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.elpuntavui.cat%2Fpolitica%2Farticle%2F17-politica%2F1683125-denuncien-l-actuacio-descontrolada-i-no-justificada-de-la-policia-nacional-en-els-aldarulls.html
- Irídia. (2015). Recuperat de: <https://iridia.cat/>
- Irídia. (2016). *Qui som*. Recuperat de: <https://iridia.cat/qui-som/>
- Irídia. (2020). Informe sobre violència institucional 2019. Recuperat de: <https://iridia.cat/wp-content/uploads/2020/05/SaidaviCAT.pdf>
- Irídia. (2020). Informe sobre violència institucional 2019. Recuperat de: <https://iridia.cat/wp-content/uploads/2020/05/SaidaviCAT.pdf>
- IRIDIA. (24 octubre 2019). 4 persones han perdut [...] la impunitat #PoliBand #ProuImpunitat [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/centre_IRIDIA/status/1187477895452610560
- *iSabadell*. (2012). *Contacta amb nosaltres*. Recuperat de: <https://www.isabadell.cat/contacta-amb-nosaltres/>
- Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal, Boletín Oficial del Estado, 281. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>
- Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, Boletín Oficial del Estado, 279. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-544>
- LLEI 7/1996, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 2232 (1996). Recuperat de: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=136518&language=ca_ES
- Lleonart, A., Ardévol, C. i Rexach, J. (25 octubre 2019). Vint-i-vuit joves empresonats: radiografia d'unes detencions irregulars. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/28-detinguts-presos-provisional-resposta-sentencia/>
- Llibertat Charaf, Ibrahim i Mohsin. (12 desembre 2019). [DIFUSIÓ] Comunicat de la [...] retirada del @govern d'acusació [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/ICharaf/status/1205117349365501954/photo/1>
- Llibertat Charaf, Ibrahim i Mohsin. (6 maig 2020). ATENCIÓ | Tenim data de [...] mai caminarau sols. #llibertatpresopolitica [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/ICharaf/status/1257985622108667905>

- Llibertat Charaf, Ibrahim i Mohsin. (8 abril 2020). [COMUNICAT] La Fiscalia demana [...] seva posterior absolució #Llibertatpresopolitics [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/ICheraf/status/1247839760695152640/photo/1>
- Llibertat Charaf, Ibrahim i Mohsin. (9 maig 2020). ATENCIÓ | Avui hem rebut [...] DERT. @justiciacat VOLEM EXPLICACIONS [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/ICheraf/status/1259151669474066433>
- Mèdia.cat. (2016). *Elisenda Rovira Olivé*. Recuperat de: <https://www.media.cat/author/elisenda-rovira/>
- Mèdia.cat. (2018). *Què és Mèdia.cat*. Recuperat de: <https://www.media.cat/que-es/>
- Mèdia.cat. (2019). 70 periodistes ferits: recull definitiu un mes després de la nit més dura de protestes. Recuperat de: <https://www.media.cat/2019/10/16/recompte-agressions-periodistes-protestes-sentencia/>
- Mèdia.cat. (2020). *Mapa de la Censura 2019*. Recuperat de: <https://www.media.cat/mapacensura/mapa-censura-2019/>
- Merino, A. (21 octubre 2019). Un ciutadà dels EUA, en risc de ser deportat per manifestar-se contra la sentència. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/189574/ciutada/dels/eua/risc/ser/deportat/manifestar-se/contra/sentencia>
- Merino, A. (4 novembre 2019). En llibertat dos dels joves empresonats per les mobilitzacions contra la sentència. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/190374/llibertat/dos/dels/joves/empresonats/mobilitzacions/contra/sentencia>
- Merino, A. i Surroca, B. (5 maig 2020). El primer judici a empresonats per les protestes contra la sentència de l'1-O serà el 30 de juny. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/201789/primer/judici/empresonats/protestes/contra/sentencia/1-o/sera/30/juny>
- Més 324. (23 octubre 2019). Eduardo Caliz: “En aquests moments a Catalunya hi ha 43 presos polítics”. *TV3*. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/mes-324/entrevista-a-eduardo-caliz-advocat-dalerta-solidaria-en-aquests-moments-a-catalunya-hi-ha-43-presos-politics/video/5944249/>
- Alors, M. (2018). *Mikel Alors*. Recuperat de: <http://www.mikelalors.com/>
- *NacióDigital*. (19 octubre 2019). 18 persones detingudes i tres ferides durant els aldarulls de Lleida. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/lleida/noticia/35489/18/persones/detingudes/tres/ferides/durant/aldarulls/lleida>
- *NacióDigital*. (2011). *Contacte*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/contacte>
- *NacióManresa*. (2016). *Contacte*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/manresa/contacte>

- Naciones Unidas. (2015). Resolución aprobada por la Asamblea General el 17 de diciembre de 2015. Recuperat de: <https://www.acnur.org/fileadmin/Documentos/BDL/2016/10266.pdf?view=1>
- Naciones Unidas. (1948). Declaració Universal de Drets Humans, resolució 217 A (III), de 10 de desembre de 1948. Recuperat de: https://www.ohchr.org/en/udhr/documents/udhr_translations/cln.pdf
- No en el nostre nom. (9 abril 2020). La fiscalia demana 9 [...] durant el confinament! #Llibertat [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/NoennostrenomLI/status/1248152905003290625>
- Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans. (1999). Protocol d'Istanbul. Recuperat de: <http://www.prevenciontortura.org/wp-content/uploads/2010/01/protocol.pdf>
- OSCE. (22 octubre 2019). *OSCE Representative concerned by attacks against journalists during demonstrations in Spain, calls for protection of journalists covering protests* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <https://www.osce.org/representative-on-freedom-of-media/436550>
- P.E. (18 novembre 2019). Deportat al Marroc un dels detinguts durant les protestes per la sentència. Ara. Recuperat de: https://www.ara.cat/politica/Deportat-Marroc-detinguts-protestes-sentencia-Suprem-Ayoub-Lleida-expulsat_0_2346365489.html
- Parlament de Catalunya. Organització i composició del Govern – XI legislatura. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/intrade/163659>
- Photographic Social Vision. (2016). Àngel García. Recuperat de: https://www.photographicsocialvision.org/ca/pt_socios/angel-garcia/
- *Planta Baixa*. (19 febrer 2020). Deportats per les protestes: “Estava assegut tranquil·lament i va venir la policia. Em van pegar amb la porra a la panxa”. TV3. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/planta-baixa/deportats-per-les-protestes-estava-assegut-tranquillament-i-va-venir-la-policia-em-van-pegar-amb-la-porra-a-la-panxa/video/6030941/>
- Poder Judicial. (31 octubre 2019). *Detenidos que han pasado a disposición judicial entre el 14 y el 31 de octubre* [Comunicat de premsa]. Recuperat de: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Poder-Judicial/Tribunales-Superiores-de-Justicia/TSJ-Cataluna/Sala-de-prensa/Archivo-de-notas-de-prensa/Detenidos-que-han-pasado-a-disposicion-judicial-entre-el-14-y-el-31-de-octubre>
- *Preguntes Freqüents*. (25 abril 2020). “Preguntes Freqüents”: el desconfinament amb la consellera Vergés, el dr. Esteller i la sexòloga Valérie Tasso. TV3. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/preguntes-frequents/preguntes-frequents-el-desconfinament-amb-la-consellera-verges-el-dr-esteller-i-la-sexologa-valerie-tasso/video/6040483/>
- *Públic*. (20 octubre 2019). Gairebé 200 detinguts, 24 empresonats i prop de 600 ferits, el balanç repressiu de sis dies de protestes a Catalunya. *Público*. Recuperat de: <https://www.publico.es/public/gairebe-200-detinguts-24-empresonats-i-prop-600-ferits-balanc-repressiu-sis-dies-protestes-catalunya.html>

- Real Decreto 240/2007, de 16 de febrero, sobre entrada, libre circulación y residencia en España de ciudadanos de los Estados miembros de la Unión Europea y de otros Estados parte en el Acuerdo sobre el Espacio Económico Europeo, Boletín Oficial del Estado, 51 (2007). Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-4184>
- Real Decreto de 14 de septiembre de 1882 por el que se aprueba la Ley de Enjuiciamiento Criminal, Boletín Oficial del Estado, 260 (1882). Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1882-6036>
- Redacció. (15 novembre 2019). Llibertat per a en Pau, l'Andrea, en Joan i en Marc, empresonats des de fa un mes per les protestes contra la sentència. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/audiencia-de-girona-decreta-llibertat-pel-pau-empresonat-fa-un-mes-per-les-protestes-contra-la-sentencia/>
- Redacció. (15 novembre 2019). Un noi, detingut als aldarulls de protesta per la sentència a Lleida, deportat al Marroc. 324. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/324/un-noi-detingut-als-aldarulls-per-la-sentencia-a-lleida-deportat-al-marroc/noticia/2963554/>
- Redacció. (17 octubre 2019). Guia per les Marxes per la Llibertat: horari i recorregut. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/marxes-llibertat-anc-omnium-resposta-sentencia/>
- Redacció. (18 novembre 2019). El jove de Lleida deportat per l'estat espanyol ja és al Marroc. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/el-jove-de-lleida-deportat-per-lestat-espanyol-ja-esta-al-marroc/>
- Redacció. (18 octubre 2019). Guia de la vaga general del 18 d'octubre com a resposta a la sentència contra el procés. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/vaga-general-ajornada-18-octubre-intersindical/>
- Redacció. (18 octubre 2019). Miles de personas desbordan Lleida contra la sentencia del 'procés'. *SEGRE.com*. Recuperat de: https://www.segre.com/es/noticias/lleida/2019/10/18/miles_personas_desbordan_lleida_contra_sentencia_del_proces_89564_1092.html
- Redacció. (19 desembre 2019). Deporten al Marroc l'Ashraf, detingut durant les protestes contra la sentència. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/deporten-ashraf-protestes-sentencia/>
- Redacció. (19 octubre 2019). L'actuació policial, en el punt de mira. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/societat/mossos-policia-actuacio-critiques-2019/>
- Redacció. (20 març 2020). Charles A. Pittman, empresonat durant les protestes contra la sentència, sortirà avui de la presó. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/charles-llibertat-protestes-sentencia/>
- Redacció. (22 novembre 2019). Queda en llibertat pels aldarulls i el detenen davant de la presó per deportar-lo. 324. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/324/queda-en-llibertat-pels-aldarulls-i-el-detenen-davant-la-presó-per-deportar-lo/noticia/2965422/>

- Redacció. (23 febrer 2020). 'Racisme institucional': tres deportats i cinc empresonats encara per les protestes contra la sentència. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/presos-deportats-protestes-sentencia-proces-suprem/>
- Redacció. (24 octubre 2019). Andrea, la noia de Sabadell, empresonada a les protestes contra la sentència. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/andrea-llibertat-obrera-preso-wad-ras-sentencia/>
- Redacció. (31 octubre 2019). Detinguts i ferits en les mobilitzacions arran de la sentència: balanç actualitzat. *Betevé*. Recuperat de: <https://beteve.cat/societat/detinguts-ferits-mobilitzacions-sentencia-proces/>
- Redacció. (9 març 2020). Retiren les mesures cautelars per a la sabadellenca encausada pels aldarulls a Barcelona. *Diari de Sabadell*. Recuperat de: <https://www.diaridesabadell.com/2020/03/09/andrea-sabadell-manifestacio/>
- Redacción. (13 desembre 2019). Fotoperiodista investigado por altercados de Barcelona niega desobediencia. *La Vanguardia*. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/vida/20191213/472201294671/fotoperiodista-del-pais-investigado-niega-desobediencia-en-altercados.html>
- Redacción. (13 març 2017). Sentencia del 9N: El fallo que inhabilita a Artur Mas. *La Vanguardia*. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20170313/42850339989/fallo-sentencia-9n-tsjc-artur-mas.html>
- *Regió7*. (2011). *Edicions Intercomarcals - Regió7*. Recuperat de: <http://empreses.regio7.cat/mitjans-de-comunicacio/premsa-escrita/edicions-intercomarcals-regio7.html>
- Resolució 476/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aproven les conclusions de l'Informe de la Comissió d'Estudi dels Models de Seguretat i Ordre Públic i de l'Ús de Material Antiavalots en Esdeveniments de Masses, BOPC, 222 (2013). Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/nom/10b222.pdf>
- Rexach, J. (22 novembre 2019). Un dels detinguts després de la sentència surt en llibertat i la policia espanyola l'arresta per deportar-lo. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/un-dels-detinguts-despres-de-la-sentencia-surt-en-llibertat-i-la-policia-espanyola-larresta-per-a-deportar-lo/>
- Riart, M. (13 desembre 2019). El fotoperiodista detingut durant les protestes contra la sentència del Procés nega haver agredit cap policia. *Ara*. Recuperat de: https://www.ara.cat/societat/fotoperiodista-pais-detingut-protestes-sentencia-proces-nega-agredir-policia_0_2361363984.html
- Roselló, P., Tarrés, A. i López, M. (23 octubre 2019). Periodistes i fotoperiodistes es concentren contra les agressions durant les protestes. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/periodistes-i-fotoperiodistes-es-concentren-contra-les-agressions-durant-les-protestes/>
- Rovira, R. (15 febrer 2020). Sis detinguts, cinc estrangers, continuen a la presó per les protestes postsentència. 324. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/324/sis-detinguts-cinc-destrangers-continuen-a-la-preso-per-les-protestes-postsentencia/noticia/2990611/>

- Rubio, M. (25 octubre 2019). Xènia, Paula i Andrea, la història de tres de les joves empresonades els darrers dies enmig d'abusos i brutalitat policial. *Público*. Recuperat de: <https://www.publico.es/public/xenia-paula-i-andrea-historia-tres-les-joves-empresonades-els-darrers-dies-enmig-d-abusos-i-brutalitat-policial.html>
- Salazar, C. (2019). *¿Para qué sirven los colores complementarios en la pintura?*. Recuperat de: <https://pintar-al-oleo.com/colores-complementarios-pintura/>
- Salellas Advocats. (2020). *Contacte*. Recuperat de: <https://salellasadvocats.cat/contacte/>
- Salellas Advocats. (2020). *Qui som*. Recuperat de: <https://salellasadvocats.cat/qui-som/>
- Serra, M. (20 octubre 2019). Història de l'Èric, un nord-americà que volen expulsar del país per una estelada. *VilaWeb*. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/historia-de-leric-un-nordamerica-que-volen-expulsar-del-pais-per-una-estelada/>
- Seu Judicial Electrònica de Catalunya. (2013). *Apoderament*. Recuperat de: https://seujudicial.gencat.cat/ca/que_cal_fer/cita_previa/apud_acta/
- Sindicat de Periodistes de Catalunya. (2020). *Qui és qui?*. Recuperat de: <https://www.sindicatperiodistes.cat/content/qui-%C3%A9s-qui>
- Sira Esclasans. (2018). *Sira Esclasans Cardona*. Recuperat de: <https://www.lamira.cat/autor/sira-esclasans>
- SIRECOVI. (2019). Protocol de visites a les persones a la presó des del 14 d'octubre com a conseqüència de les protestes socials contra la sentència del Tribunal Suprem 459/2019. Recuperat de: <https://sirecovi.ub.edu/submitforms/documentosweb/29>
- SIRECOVI. (2020). *Mapa*. Recuperat de: https://sirecovi.ub.edu/mapa_es.html#mapa
- SomDefensores. (2017). *Xarxa d'observadores de drets*. Recuperat de: <http://www.lafede.cat/som-defensores/>
- *somMollet*. (19 octubre 2019). Dos joves de Parets a presó preventiva acusats de participar en els aldarulls de Barcelona. *somMollet*. Recuperat de: <https://www.sommollet.cat/noticia/49645/dos-joves-de-parets-a-presopreventiva-acusats-de-participar-en-els-aldarulls-de-barcelona>
- SOS Racisme. (2012). *Contacte*. Recuperat de: <http://www.sosracisme.org/contacte>
- SOS Racisme. (2013). *Qui som*. Recuperat de: <http://www.sosracisme.org/que-es-sos-racism>
- SOS Racisme. (2018). *Consell de SOS Racisme*. Recuperat de: <http://www.sosracisme.org/consell-de-sos-racisme>
- Surroca, B. (13 febrer 2020). En Charles, empresonat per les protestes de la sentència, s'enfronta a sis anys de presó. *Nació Digital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/196294/charles/empresonat/protestes/sentencia/enfronta/sis/anys/preso>

- Surroca, B. i Merino, A. (25 novembre 2019). La doble repressió dels joves estrangers detinguts per protestar contra la sentència. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/191643/doble/repressio/dels/joves/estrangers/detinguts/protestar/contra/sentencia>
- Surroca, B. i Merino, A. (26 gener 2020). El racisme de la repressió: més de tres mesos empresonats pels aldarulls de la sentència. *NacióDigital*. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/noticia/195053/racisme/repressio/mes/tres/mesos/empresonats/pels/aldarulls/sentencia>
- Tanquem els CIE!. (13 novembre 2019). #LAYoubEsqueda #AyoubSeQueda ALERTA! L'Ayoub [...] exigim la seva alliberació [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/TanquemElsCIE/status/1194745047494860800?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1194745047494860800&ref_url=https%3A%2F%2Fdirecta.cat%2Ftraslladen-a-madrid-un-detingut-durant-les-protestes-contra-la-sentencia-per-expulsar-lo-de-lestat-espanyol%2F
- Tanquem els CIE!. (19 gener 2020). Això és #Racisme: Tres [...] denuncia el component racista [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/TanquemElsCIE/status/1218872143309656064>
- *Tot es mou*. (15 novembre 2019). Estrangers detinguts durant les protestes. TV3. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/tot-es-mou/estrangers-detinguts-durant-les-protestes/video/5960487/>
- Vázquez, Á. i Albalat, J. G. (12 febrer 2019). Comença el judici del procés. *El Periódico*. Recuperat de: <https://www.elperiodico.cat/ca/politica/20190212/comenca-judici-proces-primer-dia-7299311>
- VOTACIÓ DE LA MOCIÓ de CatECP SOBRE LES ACTUACIONS DE LA POLICIA (Tram. 302-00154/12), Parlament de Catalunya (2019). Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/actualitat/26820049.pdf>
- #LlibertatAndrea. (21 octubre 2019). L'Andrea té 21 anys [...] la casa del poble [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/AndreaLlibertat/status/1186366896209387520>
- 365ENFOQUES. (2015). *Tipos de Planos En Cine y Fotografía Con Ejemplos*. Recuperat de: <https://365enfoques.com/video-reflex/tipos-de-planos-cine/>

Imatges d'arxiu:

- 324.cat. (21 octubre 2019). Bales de goma prohibides [...] sermana. Obrim fil #SentènciaProcés [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/324cat/status/1186350700600713219>
- 324.cat. (21 octubre 2019). Diversos policies nacionals arrossegueu [...] Jonqueres de Barcelona #SentènciaProcés [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/324cat/status/1186382744915529728>
- 324.cat. (21 octubre 2019). Diversos policies nacionals colpegen [...] cintura són delictes #SentènciaProcés. Recuperat de: <https://twitter.com/324cat/status/1186383930137731072>

- 324.cat. (21 octubre 2019). El 18 d'octubre, la [...] de diversos agents #SentènciaProcés [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/324cat/status/1186381737795969032>
- Albert Mercadé. (17 octubre 2019). Els ultres de Plaça [...] d'Espanya". (Vídeo de @martiurgell) [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/albertmercade/status/1184915783337558016>
- Anna Punsí. (17 octubre 2019). Els manifestants d'ultradreta abandonen [...] de "A por ellos" [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/punsix/status/1184903280339623936>
- Anna Punsí. (18 octubre 2019). Aquest és el moment [...] Garcia a Plaça Urquinaona [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/punsix/status/1185314159652753411>
- De Arriba, J. (16 octubre 2019). Batalla campal a la Gran Via. *iSabadell*. Recuperat de: <https://www.isabadell.cat/sabadell/societat-sabadell/batalla-campal-a-la-gran-via-de-sabadell-entre-mossos-i-manifestants-1/>
- ElNacional.cat. (17 octubre 2019). #ENDIRECTE | Primers incidents a [...] la plaça Artós | @ramossalvat [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/elnacionalcat/status/1184883495493079040>
- ElNacional.cat. (18 octubre 2019). ATENCIÓ | Un policia espanyol [...] mentre cobreix els aldarulls [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/elnacionalcat/status/1185301047578976256?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1185301047578976256&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.media.cat%2F2019%2F10%2F16%2Frecompte-agressions-periodistes-protestes-sentencia%2F
- Esther Aixalà. (16 octubre 2019). HAN ATROPELLAT GENT A [...] PLAUI!!! #tarragona #tsunamidemocratic @tsunami_dem [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/rehtse_alaxia/status/1184573341853736960
- Fontanals, P. (16 octubre 2019). VÍDEOS Manresa es barcelonitza: foc, corredisses i càrregues policials. Recuperat de: <https://www.naciodigital.cat/manresa/noticia/86396/videos/manresa/es/barcelonitza/foc/corredisses/carregues/policials>
- Giralt, J. (8 novembre 2019). La sentència del carrer. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/la-sentencia-del-carrer/>
- Jordi. (28 octubre 2019). NOU VÍDEO inèdit d'un [...] AQUESTS VÍDEOS!!! #Tsunamidemocratic #spainisfasciststate [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/jordirooca/status/1188804000906465283>
- Mikel Alors. (15 octubre 2019). "Ho tornarem a fer" [...] canviarà tot. @tsunami_dem @mossoscatalunya [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B3o8VKhlM3q/>
- Mikel Alors. (16 octubre 2019). 15 d'octubre. Les manifestacions [...] nit de Sant Joan [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B3rhRfilWvf/>

- Mikel Alors. (17 octubre 2019). "No hi haurà gàbies [...] tercera nit consecutiva @independenciacatalana [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B3uf85RI0sU/>
- Mikel Alors. (18 octubre 2019). "Catalunya serà la tomba [...] per enviar-me aquesta declaració [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B3xOldsnkbf/>
- Mikel Alors. (19 octubre 2019). "La revolució. "18 d'octubre [...] d'aigua a pressió. @cdr.cat [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B3zRfyQHOhI/>
- Mikel Alors. (21 octubre 2019). "Una setmana que durarà [...] passarà a la història [Vídeo d'Instagram]. Recuperat de: <https://www.instagram.com/p/B34talXo0Xh/>
- NacióDigital. (14 octubre 2019). VÍDEO Els agents de [...] a l'aeroport del Prat [Tuit]. Recuperat de: <https://twitter.com/naciodigital/status/1183772443338510337>
- NacióDigital. (16 octubre 2019). EN DIRECTE Un agent [...] vídeo de @martiurgell #SentènciaProcés [Tuit]. Recuperat de: https://twitter.com/naciodigital/status/1184554773904875531?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1184554773904875531&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.media.cat%2F2019%2F10%2F16%2Frecompte-agressions-periodistes-protestes-sentencia%2F
- Redacció. (16 octubre 2019). Enfrontaments a última hora a Manresa: càrregues i contenidors cremats després de la Marxa per la Llibertat. Recuperat de: <https://www.regio7.cat/manresa/2019/10/16/caos-ultima-hora-manresa-carregues/574055.html>
- Redacció. (18 octubre 2019). Nous enfrontaments a la subdelegació del Govern espanyol a Lleida. *SEGRE.com*. Recuperat de: https://www.segre.com/noticies/lleida/2019/10/18/nous_enfrontaments_subdelegacio_d_el_govern lleida 89565 1092.html
- Rigol, M. i Pérez, M. (14 abril 2020). Després de la sentència: una altra mirada a la repressió. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/despres-de-la-sentencia-una-altra-mirada-a-la-repressio/>
- Roselló, P. (17 octubre 2019). El tercer dia de protestes a Barcelona acaba amb barricades i dotze detingudes al voltant d'Interior. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/el-tercer-dia-de-protestes-a-barcelona-acaba-amb-barricades-i-dotze-detingudes-al-voltant-dinterior/>
- Roselló, P., Tarrés, A. i López, M. (23 octubre 2019). Periodistes i fotoperiodistes es concentren contra les agressions durant les protestes. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/periodistes-i-fotoperiodistes-es-concentren-contras-les-agressions-durant-les-protestes/>
- Sala, A., Fanals, L. i Julià, C. (16 octubre 2019). Batalla campal al centre de Girona. *Diari de Girona*. Recuperat de: <https://www.diaridegirona.cat/catalunya/2019/10/16/batalla-campal-al-centre-girona/1008329.html>

- Tarrés, A., Roselló, P. i Pérez, M. (14 octubre 2019). Resposta immediata i multitudinària a Barcelona després de la sentència del procés. *Directa*. Recuperat de: <https://directa.cat/resposta-immediata-i-multitudinaria-a-barcelona-despres-de-la-sentencia-del-proces/>

Google Maps i música:

- Google. (s.d.). [Aeroport de Barcelona - El Prat]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: <https://www.google.com/maps/place/Aeroport+de+Barcelona-El+Prat/@41.297445,2.0832941,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0xf32be942fb6f9bd7!8m2!3d41.297445!4d2.0832941>
- Google. (s.d.). [Catedral de Girona]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: <https://www.google.com/maps/place/Catedral+de+Girona/@41.9874205,2.826152,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0x6f4fed7de449c046!8m2!3d41.9874205!4d2.826152>
- Google. (s.d.). [CIE BARCELONA]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: <https://www.google.com/maps/place/CIE+BARCELONA/@41.327744,2.1248074,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0x42ad8008b332c027!8m2!3d41.327744!4d2.1248074>
- Google. (s.d.). [Comissaria Provincial de Girona]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: https://www.google.com/maps/place/Comissaria+Provincial+de+Girona/@41.9901248,2.8254211,15z/data=!4m2!3m1!1s0x0:0x85413f8f9f126d00?sa=X&ved=2ahUKEwjrlabT_NzpAhUHEBQKHfRNDJcQ_BlwE3oECBAQCA
- Google. (s.d.). [CP Puig de les Basses]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: <https://www.google.com/maps/place/CP+Puig+de+les+Basses/@42.2864177,2.9357187,17z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x12ba8e1d7e3dd929:0x1570931f8d7319c9!8m2!3d42.2864177!4d2.9379074>
- Google. (s.d.). [Delegación del Gobierno de España en Cataluña]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: https://www.google.com/maps/place/Delegaci%C3%B3n+del+Gobierno+de+Espa%C3%B1a+en+Catalu%C3%B1a/@41.3955351,2.1650591,15z/data=!4m2!3m1!1s0x0:0x7b40108d7f28178c?sa=X&ved=2ahUKEwjBjLPWnNzpAhVuAGMBHSPjCuYQ_BlwCnoECBIQCA
- Google. (s.d.). [Departament d'Interior]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: <https://www.google.com/maps/place/Departament+d'Interior/@41.3955652,2.1736861,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0x8f232ac30fd3c6a2!8m2!3d41.3955652!4d2.1736861>
- Google. (s.d.). [Jefatura Superior de Policia de Catalunya]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: https://www.google.com/maps/place/Jefatura+Superior+de+Policia+de+Catalunya/@41.3864611,2.1751033,15z/data=!4m2!3m1!1s0x0:0xcf55421c1ee72d20?sa=X&ved=2ahUKEwj3-6LKm9zpAhUTCWMBHdBGC5MQ_BlwCnoECBMQCA
- Google. (s.d.). [Pont de les Peixateries Velles]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de: https://www.google.com/maps/place/Pont+de+les+Peixateries+Velles/@41.984563,2.8238813,15z/data=!4m2!3m1!1s0x0:0xf0d6611959717a25?sa=X&ved=2ahUKEwj5nIHXS9zpAhXm1uAKHYUaC1AQ_BlwE3oECBIQCA

- Google. (s.d.). [Pont de Pedra, Girona]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de:
<https://www.google.com/maps/place/Pont+de+Pedra,+Girona/@41.9902296,2.8249557,18z/data=!4m5!3m4!1s0x12bae6dddcf66549:0x6affd3d85383951e!8m2!3d41.9827171!4d2.8233161>
- Google. (s.d.). [Subdelegación del Gobierno en Lleida]. Recuperat el 13 de juny del 2020 de:
https://www.google.com/maps/place/Subdelegaci%C3%B3n+del+Gobierno+en+Lleida/@41.6164475,0.6294958,15z/data=!4m2!3m1!1s0x0:0x293196180f0f3c39?sa=X&ved=2ahUKEwiG5PS-tdzpAhX56eAKHa6vBqMQ_BlwCnoECBUQCA
- Bird Creek. (s.d.). Paintball Theme. [Àudio]. Recuperat de:
<https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>
- Fulero, A. (s.d.). Eternal Structures. [Àudio]. Recuperat de:
<https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>
- Gallagher, J. (s.d.). Monumental Journey. [Àudio]. Recuperat de:
<https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>
- MacLeod, K. (s.d.). Measured Paces. [Àudio]. Recuperat de:
<https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>
- Meixsell, E. (s.d.). Battleground. [Àudio]. Recuperat de:
<https://www.youtube.com/audiolibrary/music?nv=1>
- Smoking Souls. (2019). SMOKING SOULS - Metralleta i cafè (Translúcid, 2019) [Vídeo]. Recuperat de: <https://youtu.be/9l1botpugh8>

Annexos:

A. Transcripcions de les entrevistes:

A.1. Benet Salellas (19 de maig del 2020):

- **Els 7.200 euros de multa que es demanen des de la Fiscalia s'haurien d'abonar en conjunt entre en Charaf i l'Ibrahim?**

La Fiscalia els hi demana com a responsabilitat civil, que seria el que és conjunt, 105 euros per un agent, 70 per un altre, i llavors 720 euros pel cotxe.

- **Tinc recollit que serien uns 900 euros.**

Sí, serien uns 900 euros de responsabilitat civil. Llavors, la resta de quantitats són multa. Les multes sempre són responsabilitat individual, i, per tant, cada persona haurà de pagar una multa, en cas que sigui condemnada.

- **Al reportatge de *Crític* titulat *Les contradiccions dels Mossos en el cas del Charaf i de l'Ibrahim*, es fa referència al Ministeri Fiscal. Aquest òrgan i la Fiscalia General de l'Estat són el mateix?**

La Fiscalia està concebuda, a banda de com un òrgan jeràrquic, amb la idea que qualsevol fiscal representa a la totalitat de la Fiscalia, amb independència de, físicament, qui sigui el fiscal que tu tinguis al judici. Aquests casos concrets són una mica una excepció, perquè, en general, els fiscals van fent la seva feina i, com a molt, reten comptes al seu cap immediatament superior. Però, en temes com els de l'octubre, sí que sabem que hi ha una coordinació que es fa directament des de la Fiscalia General. Per tant, amb tot el que té a veure amb el procés independentista i amb les protestes vinculades al procés independentista, els fiscals reben directrius directament de la Fiscalia General a Madrid.

- **Pel que fa a l'acusació particular de la Generalitat, com d'habitual és que aquesta es personi en els casos en què agents dels Mossos d'Esquadra hagin estat presumptament afectats? Existeix un protocol que estableixi aquesta obligació?**

Jo potser no parlaria de protocol. Aquí el que hi ha és una llei que habilita a la Generalitat a comparèixer com a acusació sempre que els seus béns o els seus funcionaris hagin resultat perjudicats pel delictes. Això, encara que no ho digués aquesta llei autonòmica específica, pel mateix funcionament de la llei d'enjudiciament criminal, la Generalitat, com a perjudicada, podria comparèixer sempre com a acusació particular. En qualsevol cas, és una potestat, no és una obligació. És una decisió que s'ha de prendre en cada expedient, i, en cada expedient en què així es valora, el departament, el conseller o consellera en qüestió, dicta una ordre i es compareix.

Això existeix també per a l'administració general de l'Estat, i nosaltres el que denunciem, amb una perspectiva més enllà d'aquest cas concret, és que la Generalitat –i jo això t'ho puc dir per la meua experiència com a diputat, i és la informació que jo tenia sempre que ho discutíem– té un acord amb els sindicats de Mossos pel qual ells compareixeran sempre que hi hagi un agent lesionat. Com que no sóc part contractant,

t'ho puc confirmar indirectament, perquè a mi m'han fet referència a l'existència d'aquest acord. En qualsevol cas, és interessant que quan els perjudicats són agents del Cos Nacional de Policia o de la Guàrdia Civil, l'advocacia de l'Estat no compareix de la mateixa manera que compareix la Generalitat. Aquí és on se'ns permet veure que no és una qüestió de llei, és una qüestió de voluntat política.

- **En el moment en què van ser detinguts, així com en l'actualitat, l'Ibrahim i en Charaf es trobaven o es troben en situació administrativa irregular?**

No.

- **I en què s'agafen per tirar endavant el procediment d'expulsió que se'ls hi ha obert?**

La llei d'estrangeria té moltes portes per les quals es pot abordar una expulsió. En el seu cas, la plantejaven pel fet d'haver comès un delictes. Evidentment, doncs, aquesta expulsió en principi no es podria executar fins que no hi hagués una condemna, perquè la constatació jurídica de l'exercici del delictes no es produeix fins que no hi ha la condemna. Mentrestant, hi ha la presumpció d'innocència. Per tant, ells han obert l'expedient d'expulsió però no l'han finalitzat, a l'espera de com acabi el procediment penal. Sí que, per exemple, la jutgessa que els posa a la presó diu que estan en situació irregular, però desacreditem més endavant que això no és així.

- **S'acusa en Charaf i l'Ibrahim d'haver llançat dues pedres a un furgó policial des d'un dels laterals del vehicle, però, segons els informes fets posteriorment, sembla que únicament hauria entrat una pedra i ho hauria fet per la part frontal del furgó.**

Hi ha un problema de contradicció sobre què és el que realment va passar bastant evident. És un dels problemes grossos que crec que té l'acusació.

- **Un dels agents que haurien declarat en contra d'en Charaf i l'Ibrahim va assegurar que hauria existit “un risc greu per a la vida dels agents”. Des de la defensa, hauríeu contrastat això amb els informes del SEM, on s'establia que les lesions havien estat mínimes i que sols un dels agents hauria necessitat un mínim tractament mèdic.**

Bé, mínim tractament mèdic consistent en “dolor hemifacial derecho” i “excoriación a nivel de bíceps del brazo derecho”. És a dir, en el cas d'un, una petita rascada al braç, i en l'altre, dolor a la cara.

- **Pel que fa a la vinculació de l'Ibrahim i en Charaf amb el grup de manifestants que s'haurien concentrat el dia 16 d'octubre davant la comissaria del CNP, les declaracions dels agents presentarien algunes contradiccions. Alguns asseguraven que sí que en formaven part, i d'altres que no, utilitzant com a argument el fet de ser marroquins. No sé si em podries detallar una mica més aquestes contradiccions.**

El que et diria sobre això és que la identificació dels joves no es fa *in situ*, mentre passen els fets, sinó que ells són identificats en un lloc diferent de l'escenari de les protestes. A partir d'aquí, jo no et puc concretar gaire si ells havien estat a les

protestes però no hi eren en aquell moment, si hi eren en aquell moment però no són les persones que haurien participat dels fets. Fins aquest grau de concreció, no t'ho puc confirmar.

- **Des de l'autoritat judicial es va al·legar a una presumpta falta d'arrelament per establir la presó preventiva. Com valoreu des de la defensa els arguments que es van utilitzar per a justificar aquesta falta d'arrelament?**

Jo penso que el que sempre s'ha de tenir clar quan es parla d'arrelament és que no és el mateix parlar de l'arrelament d'una persona de 18 anys que el d'una persona de 48. Quan parlem de joves, penso que és important tenir clar quin és el context en què ells estan. En aquest cas, és evident que ells vénen d'un origen de fora, però també ho és que, quan vénen, com que són menors d'edat, entren en contacte amb un seguit de recursos públics. Ells són tutelats durant un període, i llavors entren en el marc de diversos programes formatius, etcètera. Aleshores, aquests joves, encara que portin poc temps aquí, sí que estan vinculats d'alguna manera amb entitats i amb administracions públiques d'aquí, i estan en un context amb xarxa, amb gent d'aquí.

I, sobretot, tenir clar l'argument invers. És a dir, si algú s'ha jugat la vida, anant en pastera o sota un camió, per venir fins aquí, els motius que tindrà per quedar-se un cop és aquí, doncs també s'han de tenir en compte. Pensar que marxarà tan bon punt sigui posat en llibertat, quan el que ha fet ha estat jugar-se la vida per venir cap aquí, doncs a mi em sembla una mica contradictori i absurd. Per tant, l'arrelament, encara que sigui petit, per les circumstàncies del seu cas, ha de ser valorat com a suficient perquè puguin sortir en llibertat. Perquè, a més a més, si no, correm el risc que, al final, el cribatge sigui exclusivament en termes de racialització.

- **A més d'en Charaf i de l'Ibrahim, hi ha un tercer jove empresonat des de les protestes de l'octubre: en Mouchine. El 9 de maig del 2020, des del seu grup de suport es denunciaven presumptes maltractaments i el fet que hauria estat internat en règim DERT. L'Ibrahim i en Charaf haurien viscut situacions similars?**

Que jo sàpiga, no. Ells no han estat mai al DERT. I jo tinc la meua opinió sobre tot el que va passar aquells dies, i crec que els que van ser detinguts pels Mossos d'Esquadra, com és el seu cas, van estar en millors condicions que els que van ser detinguts per la Policia Nacional.

- **Aquesta visió en què la bases?**

Bé, en què tota la gent que vaig assistir que havia estat detinguda pel CNP va denunciar haver estat víctima d'agressions físiques i psicològiques, i, en canvi, en els que vaig assistir de Mossos –en el meu cas, no puc certificar que en tots els casos fos així, ja que parlo des de la meua experiència, havent assistit a una vintena de persones aquells dies–, ningú va al·legar haver estat maltractat. I hi ha un informe que va elaborar l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans que va bastant en la mateixa línia.

A.2. Eduardo Cáliz (29 de maig del 2020):

- **La família d'Álvaro Alierta hauria denunciat maltractaments en el moment de la detenció, que es va produir el 17 d'octubre al carrer Aragó de Barcelona. En una entrevista publicada per VilaWeb el 29 d'octubre del 2019, parlaves del fet que aquests maltractaments, consistents en cops a la cara i al cap, haurien afectat als dos joves, tant a Alierta com a David Pérez. Podries oferir-nos més detalls sobre això?**

La versió que dona la policia és que sembla que, al voltant de les onze de la nit, al passeig de Gràcia, mentre un furgó d'antidisturbis passava, van veure als dos joves llançant una pedra. Després, al voltant de les 3 de la matinada, els haurien trobat agents d'una patrulla de paisà –no els primers als quals haurien llançat la pedra, en un altre lloc, al carrer Aragó–. Aleshores, aquests donen l'avís i van anar a detenir-los. Quan els detenen, casualment ho acaba fent la patrulla a qui, presumptament, havien llançat la pedra. Baixen del furgó de la BRIMO i surten corrents darrere els nois. En aquest moment, diuen els policies que hi ha un dels nois, no recordo quin dels dos, que llança una ampolla de vidre a un dels agents. Aleshores, els agafen, es resisteixen i donen molts cops en el moment de la detenció. Això és el que diuen els agents.

L'Álvaro i en David donen una versió absolutament diferent. Diuen que no van passar per passeig de Gràcia aquell dia i que, en el moment de la detenció, quan ells venien de prendre alguna cosa amb els amics, va baixar una patrulla de la BRIMO, els agents van anar al crit d'"a por ellos", els van tirar a terra i els van omplir de cops. Nosaltres hem posat denúncia en els dos casos i tenim els informes dels metges.

Aquí hi ha dues coses que a nosaltres, des d'un punt de vista objectiu, ens criden l'atenció. Primer, que la versió dels agents no està corroborada per cap element perifèric com a prova. No tenen cap lesió. Si tan agressius van ser els dos joves quan van ser detinguts, van llançar pedres, una ampolla de vidre, etcètera, com pot ser que els policies no tinguin res, ni un cop, mentre que l'Álvaro i en David sí que tenen moltes ferides? Tenen punts de sutura, cops, hematomes, rascades...

Després, la detenció va ser la nit del dijous, el dia abans de la vaga. Aquella tarda-nit, que va ser quan van baixar els nazis des de la plaça d'Artós, va haver-hi aldarulls des de les set de la tarda fins a les quatre de la matinada. La patrulla de la BRIMO va estar al carrer tota la tarda. Com pot ser que recordin totes les persones que havien vist que els hi llançaven pedres des de les onze de la nit fins a les tres de la matinada, que és quan es va produir la detenció, tenint en compte com estava la situació?

A més, els que veuen als dos joves no són directament la patrulla a qui haurien llançat les pedres, que ratifica la identificació després. Són una altra patrulla que, en un primer moment, havia passat la descripció. Però quina descripció? Amb 20.000, 30.000 o 40.000 persones al carrer, com de precisa pot ser per no caure en una confusió? Més tenint en compte que l'Álvaro i en David estan dient que no van passar pel lloc dels fets.

Per tant, aquests són els elements base pels quals pensem que hi ha un error en la identificació dels dos nois com a autors del llançament de les pedres, per una banda, i després hi ha una detenció força violenta per una altra. Llavors, el tema de la

resistència a la detenció jo crec que és una justificació per legitimar l'ús de la força que van fer els agents de la BRIMO.

- **Relacionat amb el que em comentés, també has afirmat en alguna ocasió que les acusacions contra els joves eren genèriques i incongruents. Per què?**

Sí que recordo que els agents deien que hi havia dos nois joves, alts, que van veure al passeig de Gràcia molt clarament com llançaven un objecte mentre el furgó anava circulant. Calcula, per molt lent que vagi el furgó –comptem que va a 30 quilòmetres per hora–, el marge de visió que té un agent de policia dins del vehicle quan passa a prop d'una persona. Aquest segon o dos segons que veu a la persona són suficients per recordar-se de tothom que ha vist des de les onze de la nit fins a les tres o les quatre de la matinada? Són les úniques persones que van llançar pedres aquella nit contra el furgó?

Bé, jo crec que és obvi que les dues persones, fossin les que fossin, del passeig de Gràcia no van ser les úniques que van llançar pedres. Crec que és lògic pensar que els agents han pogut confondre a l'Álvaro i en David amb qualsevol altre. I després, això, que la descripció que tu pots facilitar d'una persona a un tercer perquè la detinguin quatre hores després ha de ser molt precisa. Si es tractés d'una persona que portés un tatuatge d'una serp al mig de la cara, i et trobes algú amb el mateix tatuatge, doncs és lògic que pugui ser un sospitós, perquè és un fet molt particular. Però és que no hi havia cap fet distintiu d'aquestes persones.

- **Pel que fa als empresonaments i detencions durant les protestes de l'octubre, des d'Alerta Solidària s'ha parlat d'acusacions genèriques i poc concretes, a més de l'existència de similituds entre diversos casos. En els casos d'Alierta i Pérez s'estaria donant algun d'aquests factors?**

A gairebé totes les persones detingudes i empresonades se'ls hi imputen els mateixos delictes en funció del fet. Si els fets han passat durant les manifestacions, llavors també s'imputen danys, mentre que, si són posteriors a la manifestació, no s'imputen danys. Però sí, la descripció del fet és pràcticament genèrica. Llançament de pedres, després els identifiquen, els poden reconèixer... I diria que, aquella setmana, el 80% dels casos van ser així, o el 90%. Mai són detencions *in situ*, es parla de llançaments genèrics –no s'especifica si s'hauria llançat una pedra que hauria impactat a un policia en concret, almenys en cap dels casos que porto–, en els casos en què s'acusa d'haver cremat contenidors no s'especifica quins contenidors, no s'individualitzen els fets...

Són acusacions absolutament genèriques. Que són lògiques? Des d'un punt de vista policial, que la policia no pugui identificar perfectament a la persona que ha comès els fets, d'acord. Ara, el que tampoc es pot fer és acusar el primer que se't creua pel camí de tot el que han fet la resta.

- **Tornant a l'entrevista que et va fer VilaWeb, en aquesta parlaves d'irregularitats en la llista d'objectes confiscats als dos joves.**

Sí. De fet, es diu que els hi intercepten unes canyelleres i un martell de trencar vidres que ells no portaven i unes ampolles d'aigua de vidre, que tampoc portaven. Deu ampolles de vidre, que, a més, és surrealista, perquè com vas tu amb deu ampolles plenes d'aigua? I diuen que ho portaven a sobre, però tampoc tenien elements per fer-ho.

- **A banda d'això, des d'Alerta Solidària s'ha denunciat que en els atestats d'algunes de les persones detingudes, per exemple en el de la Xènia, una de les joves empresonades, apareixerien objectes molt similars. Això s'ha donat també en els casos d'Álvaro Alierta i David Pérez?**

A nosaltres, això ens ha passat amb el martell de trencar vidres. Sabem de casos d'altres persones a qui també han acusat de portar martells de trencar vidres. En David i l'Álvaro no en tenien, segur. Pot ser que hi hagi altres casos on també es donin aquestes coincidències? És possible.

El cas de la Xènia era molt particular, perquè se l'acusava de portar boles de billar que apareixien amb la mateixa numeració en altres casos. Aleshores, era molt evident. En el nostre cas, tampoc tenim proves per poder afirmar que el què s'imputa és el mateix que a un altre. Que podem sospitar que ho pot ser? Sí.

- **Has arribat a mencionar que la presó provisional era desproporcionada en el cas d'Alierta i Pérez, tenint en compte els delictes de què se'ls acusa. Què et fa tenir aquesta visió?**

Queda clar que era desproporcionada quan van ser dels primers que van sortir en llibertat. Primer, pel que fa a la presó preventiva, hi ha uns requisits legals que s'han de complir sí o sí perquè es pugui adoptar. Que la pena sigui de més de dos anys de presó, etcètera.

A més, ha de perseguir una finalitat que sigui constitucionalment legal. Una d'aquestes finalitats constitucionalment legals és evitar la reiteració delictiva –és a dir, que una persona que hagi comès diversos delictes de molta gravetat i se sospiti que, si surt en llibertat provisional a l'espera del judici, pugui tornar a cometre un delicte–. Aquesta situació és evident que no es donava, perquè l'Álvaro i en David no tenien absolutament cap antecedent, ni policial, ni penal ni administratiu. Tot i això, era un dels motius que s'al·legaven a la interlocutòria de presó. La seva sortida en llibertat, donat que continuaven les mobilitzacions, podia ocasionar una reiteració delictiva. Aquí, el que estava fent el jutge era objectivar una situació sobre unes persones sense que hi hagués cap element a partir del qual es pogués predir que això podia passar. És a dir, hi havia una intuïció del jutge que era plasmada per escrit. Però hi ha d'haver algun element objectiu, i aquest element objectiu no existia. Si m'haguessin dit “és que ja els han detingut tres vegades per desordres públics”, doncs ja hi hauria un element objectiu que podia fer pensar que existiria una reiteració delictiva, però això no existia.

Els altres objectius serien protegir a la víctima –en aquest cas, no hi havia una víctima concreta, si bé es podrien considerar els Mossos d'Esquadra, que no necessitaven

protecció— o evitar el risc de fuga. Pel que fa al risc de fuga, has de ponderar diverses coses. Sempre hem de partir del fet que ells són innocents, pel dret a la presumpció d'innocència. Llavors, partint d'aquest punt i que potser hi ha alguns indicis en contra seva, has de ponderar diverses situacions: la gravetat de la pena que els hi pugui correspondre, l'arrelament social, laboral i familiar que ells tinguin a l'Estat espanyol, i la fortalesa dels indicis per suposar que seran condemnats a la gravetat del delictes que tinguin.

Amb aquests tres elements sobre la taula, dèiem el següent: quantes condemnes hi ha hagut durant els darrers 10 o 20 anys per desordres públics, atemptat contra l'autoritat, etcètera, que hagin implicat l'ingrés a presó? Recordo que va haver-n'hi una, el 2009 em sembla, en un cas en què l'encausat va trencar el nas a un agent dels Mossos. Però només un cas. Ni de Can Vies, ni de les tres vagues generals.... Per tant, la gravetat dels delictes no es poden mesurar en abstracte, sinó en la possibilitat real que hi hagi condemna.

Però bé, suposem que la gravetat pugui ser que els puguin condemnar a 6 anys, encara que això no passi. Quina és la fortalesa dels indicis? Ja ho hem parlat abans: hi ha molta incongruència, hi ha molta inconnexió, hi ha una versió que és bastant més coherent, que és la de l'Álvaro i el David. I, després, hem de ponderar si es pot deduir que fugiran, tenint en compte la gravetat del delictes, els indicis que hi ha i l'arrelament social, laboral i familiar que tenen. Resulta que ells estan perfectament arrelats social, laboral i familiarment a Parets del Vallès. Aleshores, creus que a aquests nois se'ls condemnarà a una pena tan alta que si els deixes en llibertat fugiran? O es quedaran aquí? És obvi que es quedaran aquí, a l'espera del judici. Per què? Doncs perquè és probable que els absolguin; si els condemnen, no serà a una pena molt alta; i, a més, no els hi sortirà a compte fugir.

És per això que dèiem que la mesura era absolutament desproporcionada.

- **Com a última pregunta pel que fa al cas d'Álvaro Alierta i David Pérez, com es troba ara mateix el procés judicial, després que fossin deixats en llibertat amb càrrecs el 4 de novembre? Segueixen les mesures cautelars? Hi ha data de judici?**

En primer lloc, la mesura cautelar la vam recórrer i ens van acceptar el recurs. Ja no tenen la prohibició d'anar a manifestacions. I ara estem pendents que declarin els policies com a investigats per les denúncies que vam presentar. Estaven assenyalades les declaracions pel març, però, amb l'estat d'alarma, es van suspendre. Ara, suposo que han d'assenyalar-se de nou. I, un cop hagin declarat els policies, estarem pendents que es facin els escrits d'acusació. Suposo que nosaltres també farem escrits d'acusació contra els policies, i anirem a judici.

- **Parlant ara de forma més global pel que fa als casos de persones empresonades durant les protestes de l'octubre, des d'Alerta Solidària s'ha afirmat l'existència d'una justificació política de la presó preventiva. Què porta a fer aquesta afirmació?**

Que existeix una justificació política pel tema de la presó preventiva i l'organització de la repressió? Bé, jo crec que és evident. No es pot parlar de la setmana aquesta de

l'octubre del 2019 sense veure què és el que ha passat en aquest temps. El moviment popular independentista es va organitzar juntament amb les institucions per convocar un referèndum, i l'Estat, des del moment en que es posa en marxa tota la maquinària independentista, que l'independentisme accelera el pas, accelera també el pas repressiu. I ho fa a diferents nivells.

Hem d'entendre la repressió en un sentit ampli. No només la repressió que implica policia i jutges, sinó la repressió que implica als mitjans de comunicació posats al servei del sistema de l'Estat, amb el llançament d'un missatge constant criminalitzant al moviment; una criminalització política per part dels partits polítics; dur a terme accions legals per permetre la canalització i la vehiculació d'aquesta repressió –amb el 155 com a exemple més clar–; la policial –amb la presa policial del Principat per part de l'Estat– i la judicial, a la que no cal que entrem per veure tot el que ha passat. Això és la repressió estatal. Funciona com un engranatge en el qual cadascú mou les seves peces i això permet anar avançant.

Si anem a per què passa tot això, es dicta una sentència que és una autèntica barbaritat i que és una autèntica provocació, i es fa una mobilització absolutament pacífica. Això pel que fa a la de l'aeroport, el primer dia. També va haver-hi una mobilització a la ciutat de Barcelona aquell dia, absolutament pacífica fins que comencen unes càrregues policials que ningú s'explica per què comencen. I aquestes càrregues policials, el que fan és que la gent es defensi, mitjançant barricades, mitjançant diferents eines. Per què? Perquè estaven exercint el seu dret de manifestació, ni més ni menys.

L'endemà, es tornen a convocar manifestacions i torna a passar exactament el mateix. La manifestació era absolutament pacífica fins que la policia carrega, i, en el moment en què carrega, la gent es comença a defensar, perquè estaven exercint el seu dret de manifestació i no hi havia cap motiu per fer aquestes càrregues.

I aquí és ja quan comença tota la setmana de mobilització i càrrega, i sempre, cada dia, era la mateixa pel·lícula: mobilització, càrrega i disturbis. Els disturbis venien perquè hi havia càrregues, hi havia barricades, la policia dispersava als manifestants, i les barricades s'escampaven per tot arreu. Però el fi últim d'això era mantenir el dret de manifestació.

Tot això, evidentment, està premeditat. Hi ha ordres polítiques per fer aquestes càrregues. No hi ha càrregues en determinats tipus de manifestacions per molt que durin, per molt que hi hagi aldarulls, per molt que s'amenaci a la gent. A manifestacions unionistes, hem vist agressions a persones, agressions a periodistes, hem vist insults, i no hem vist càrregues policials. Per què? Perquè no hi ha una decisió política que digui que hi hagi càrregues.

Quan es produeixen les càrregues, evidentment, hi ha una situació de conflictivitat i hi ha unes detencions, i la Fiscalia –que és un òrgan jeràrquic depenent de la Fiscalia General de l'Estat que nomena el govern–, a tots els detinguts, els hi demanava presó provisional. És a dir, des d'una ordre política que ordena una càrrega fins a una ordre política que ordena demanar una presó provisional, hi ha dues decisions polítiques perfectament orquestrades. Evidentment, el jutge no depèn d'uns criteris polítics, però

tots sabem que la independència del poder judicial és bastant relativa i que hi ha determinats jutges que són molt més conservadors que d'altres.

- **Si no m'equivoco, el jutge encarregat, almenys en un primer moment, del cas d'Alierta i Pérez seria un d'aquests jutges més conservadors.**

Amb l'Álvaro i en David va passar una cosa bastant curiosa, i és que el seu cas va passar per tres jutges diferents. Però el que va ordenar la presó sí que és un dels jutges que tenim catalogats com a una mica més conservadors.

- **En el cas de les persones empresonades arran de les protestes de l'octubre, l'investigador en racismes de la Universitat de Girona, Mostafà Shaimi, assegurava que, per intentar separar a l'independentisme de la violència, s'havia centrat l'objectiu en persones de nacionalitat estrangera. Des d'Alerta Solidària teniu constància de dades que puguin confirmar aquesta situació?**

Hi ha hagut persones detingudes que no eren de l'Estat espanyol, que no eren del Principat de Catalunya, dels Països Catalans. Un percentatge important? Jo crec que no era major que el percentatge que pot haver-hi de persones independentistes que no són nascudes al Principat. Jo crec que pot anar en aquesta línia. Sí que és veritat que, un cop estan detinguts, i sobretot els que han passat a presó provisional, s'hi han mantingut més temps, fins i tot se'ls ha expulsat, i això forma part del racisme institucional. No crec que sigui del moviment independentista ni molt menys, sinó de la mateixa dinàmica de les institucions que diuen que, com que són estrangers, hi ha menys arrelament, i, per tant, hi ha major risc de fuga, motiu pel qual s'ha mantingut la presó provisional. En el cas del noi americà, que ja està en llibertat, hi havia problemes amb la seva adreça. Hi ha dos nois de Girona d'origen marroquí que estan a presó. N'hi ha dos més de Lleida que diria que també han estat expulsats.

No ho sé, no en porto cap cas. No sé si eren a la manifestació o no, si van ser detinguts aleatòriament o no. El que sí que sé és que la duresa de les mesures contra ells forma part de la dinàmica del racisme institucional que hi ha, malauradament, en qualsevol àmbit, sigui per protesta independentista o per qualsevol delictes de caràcter social.

- **Per últim, voldria saber si des d'Alerta Solidària heu detectat diferències pel que fa al tracte rebut entre els casos de persones detingudes pels Mossos d'Esquadra i el Cos Nacional de Policia.**

Sí, això ha passat. A Barcelona, no el tracte durant la detenció, que aquest va ser, si fa o no fa, el mateix –de fet, les denúncies que tenim són contra Mossos, no tenim cap denúncia cap al CNP–, però el tracte a comissaria sí que va ser molt més agressiu, molt més violent i intimidatori, a la comissaria de la Policia Nacional que no pas a les dels Mossos d'Esquadra. Sí que hi ha hagut vexacions, hi ha hagut amenaces... Pel que fa a la gent que he portat jo, no en van rebre, però sí que m'han relatat com gent estava rebent cops a la comissaria de la Policia Nacional. Sí que és veritat que aquestes escenes, dins de les comissaries dels Mossos, no s'han detectat.

A.3. Marta Bolinches (1 de juny del 2020):

- **Des d'Irídia, en més d'una ocasió, heu titllat de “desproporcionades” les actuacions policials durant les protestes de l'octubre del 2019. Per quin motiu?**

La veritat és que, durant l'octubre, a part que, pel que fa a dades, hi va haver moltíssimes persones lesionades –això ja indica que pot haver-hi hagut una desproporcionalitat–, moltes presentaven lesions greus.

Per un costat, tenim persones amb lesions molt greus, moltes persones amb lesions greus –com són, per exemple, alguns casos de fractures cranioencefàliques i lesions fruit de projectils–, i vam veure actuacions especialment preocupants. Nosaltres vam destacar l'ús abusiu de projectils, de goma i de foam. Com saps, les pilotes de goma estan prohibides a Catalunya des del 2014, però les vam tornar a viure l'octubre del 2017, i aquest octubre les van tornar a utilitzar. Ja en si mateix, és un projectil que té un potencial lesiu elevadíssim, i el simple fet que s'utilitzés ja és desproporcionat. No es pot controlar, és molt perillós, té un potencial lesiu molt greu, fins al punt que ha arribat a matar persones a l'Estat espanyol.

El projectil de foam és un projectil que no té res a veure amb la pilota de goma perquè té un visor. És un projectil de precisió cent per cent, diguéssim. Vam registrar casos en què s'havia disparat a molt poca distància i causant lesions, algunes greus. En total, vam atendre a 53 persones que presentaven lesions per projectils. No sabem, en molts casos, si eren de goma o de foam.

I un altre element que, com a entitat, ens preocupa, és que molts dels dispositius que es van fer durant l'octubre van ser conjunts entre Policia Nacional i Mossos d'Esquadra. Llavors, vèiem com s'estaven utilitzant les bales de goma –que, òbviament, generen una intimidació a la població, perquè són una arma molt perillosa que ha fet perdre ulls i inclús la vida a persones– en operatius conjunts, per exemple a l'aeroport o a diversos operatius en què es veu molt clarament a les imatges que els agents anaven junts. No sabem fins a quin punt de manera organitzada o no, això és el que haurem d'esbrinar en el marc judicial.

Per un altre costat –i molt preocupant, perquè la gran majoria de situacions que vam registrar nosaltres durant l'octubre responen a aquesta segona situació que et comentaré–, vam registrar moltes situacions especialment vexatòries. Moltes persones que havien sigut agredides fora del punt en concret de la protesta. És a dir, persones que van ser agredides en carrerons paral·lels quan ja estaven tornant cap a casa, persones que no estaven ni tan sols a la protesta i que, de cop hi volta, se'ls hi parava una furgoneta al costat i baixaven uns agents, els agredien i els identificaven. Aquestes situacions –malgrat que, per sort, en la majoria dels casos no hi ha lesions greus i simplement hi ha intimidació, hi ha una identificació–, molt aleatòries i aïllades del lloc en concret on s'estava produint la protesta, són alarmants. Comentaris que els agents van proferir, moltes amenaces, humiliacions... Tota aquesta situació, per nosaltres és especialment greu, ja que, si bé no té tant a veure amb les lesions que s'haurien produït, denota que hi havia una voluntat de càstig i d'intimidació per part del cos policial. I això és el que realment ens preocupa en l'àmbit de protesta, aquestes

actuacions especialment vexatòries amb ànim de castigar o d'intimidar, que el que busquen generar realment és una limitació del dret a la protesta.

De casos relacionats amb aquesta situació en vam registrar moltíssims, i això és especialment preocupant, perquè una cosa és que tinguem un model d'ordre públic molt qüestionable, que està clar que s'ha de replantejar, i l'altra és que hi hagin aquestes situacions, que no hi tenen res a veure. Una cosa són les actuacions que tu fas, més o menys criticables, si vols dispersar una protesta, i una altra és que una hora més tard, en carrers paral·lels, al barri del costat, es registrin situacions d'aquestes. I no són situacions aïllades, tenim moltíssims casos d'aquests. Així –i l'1 d'octubre del 2017 ho vam veure també–, el que denunciava molta gent no eren tant les lesions que havia patit, sinó el tipus d'actuació policial amb aquest ànim vexatori, amb insults, amb amenaces, etcètera.

Per últim, ens sembla també bastant alarmant la situació que van viure els periodistes i tots els professionals en general de la comunicació. Va tornar a ser un moment, com havíem vist fa bastants anys, en què molts periodistes van ser agredits. Vam veure inclús periodistes detinguts, periodistes amb lesions també. A part, va haver-hi protestes sobre el tema diversos dies, i, malgrat que va ser una situació que es va denunciar, es va seguir repetint.

Això també és alarmant des d'un punt de vista dels drets humans, perquè, en un estat de dret, hauria de ser bastant intocable i bastant clar que els agents haurien de respectar que no es pot i és molt perillós tenir actuacions desproporcionades amb els mitjans, perquè els efectes que poden tenir cap a l'estat de dret i cap a la protecció de la llibertat d'expressió són molt forts. De cap manera es pot tolerar que pateixin coaccions, intimidacions, agressions, els professionals de la comunicació. Nosaltres hem registrat molts casos d'aquests, l'observatori *Mèdia.cat* va comptabilitzar 72 periodistes ferits, detinguts...

No t'he mencionat el que ja és una tònica, per desgràcia, sobretot dels Mossos d'Esquadra. Vam registrar també molts cops antireglamentaris amb el bastó policial. Per sort, l'ús del bastó policial sí que està reglamentat –a diferència del foam, del qual desconexem la normativa–, i ens és relativament senzill assenyalar una actuació desproporcionada quan ja sabem que s'està utilitzant el bastó policial d'una manera que no s'hauria d'utilitzar. Vam veure moltes actuacions amb el bastó policial que estarien fora de la llei, i, durant l'octubre, vam registrar 18 lesions greus al cap, que vol dir lesions que requereixen una cura, com traus.

També, de les situacions aquestes especialment vexatòries que et comentava, n'hi ha moltes que van afectar persones que s'estaven refugiant. Persones que es trobaven dins de locals comercials amagant-se, i unitats d'antidisturbis que entraven a dins d'aquests locals. Fins i tot, tenim un cas especialment greu d'una persona que estava amb un periodista de *VilaWeb* –qui va enregistrar-ho i va fer-ho públic– amagada dins d'un lavabo d'un local comercial. Un agent antidisturbis va entrar fins al lavabo, els va treure, va agredir al noi i va intentar coaccionar al periodista perquè deixés de gravar, etcètera. Des d'Irídia, portem un altre cas d'uns nois que estaven en un local també, que estaven a terra i van patir agressions. Vam registrar bastants situacions d'aquestes especialment desproporcionades. Desproporcionades en el sentit que no

eren necessàries per a l'objectiu que, presumptament, es buscava, que era dispersar una concentració, una manifestació.

- **Em mencionaves el tema de les bales de goma. Si bé el Parlament de Catalunya va aprovar el 2014 la prohibició d'aquesta arma per part dels Mossos d'Esquadra, aquesta norma no afectaria cossos com el de la Policia Nacional. Això és així?**

Certament, la prohibició d'utilització de les bales de goma és pels Mossos d'Esquadra, i d'això en som conscients. És per això que demanem que aquesta es faci extensiva a altres cossos policials de l'Estat.

Ara bé, la prohibició de les bales de goma no sorgeix de la nit al dia. Sorgeix després que la ciutadania organitzada exigís aquesta mesura, després de bastants anys de moviments socials i moltes protestes al darrere. Des d'un punt de vista democràtic i de sobirania, si un territori, si una ciutadania, a partir de les seves institucions, consensua prohibir una cosa, doncs això hauria de ser respectat. Llavors, des d'un punt de vista democràtic, ens sembla un insult i una falta de respecte per la sobirania del poble català. En termes de drets humans, per això en concret, es va posar el llistó a un nivell –que és aquesta arma, que és molt perillosa perquè no pots controlar la seva trajectòria, té un potencial lesiu molt alt, etcètera–, i que vingui un altre cos policial i, per la força, utilitzi aquesta arma, és molt qüestionable.

Per això, seguim impulsant la campanya *STOP bales de goma* a la resta de l'Estat. Bé, i a Catalunya també, perquè fins que no es prohibeixi a la resta de l'Estat, sempre que hi hagi alguna actuació policial com les que hem vist en dues ocasions aquests últims anys, amb la Policia Nacional fent funcions d'ordre públic i muntant dispositius molt grans, podem veure que la nostra ciutadania pateixi aquesta arma policial.

- **A banda de la utilització de les bales de goma, has mencionat que no coneixeu els protocols en relació amb la utilització dels projectils de foam.**

El protocol d'utilització dels projectils i les llançadores de foam ara mateix no és públic. Òbviament, existeix, sabem que existeix. Esperem tenir-hi accés per la via judicial, perquè nosaltres hem demanat en alguns procediments que el jutjat requereixi aquests protocols per poder justament avaluar si s'ha utilitzat aquesta arma reglamentàriament o antireglamentàriament. No podem fer aquesta anàlisi si no tenim el reglament.

També denunciem, des d'un punt de vista democràtic i de protecció dels drets humans, que la Generalitat hauria de fer públics aquests protocols, per poder fer justament aquesta tasca de supervisió, tant per part de la ciutadania com de les entitats de drets humans, de poder avaluar si els cossos policials estan utilitzant l'arma correctament o no. El que et puc dir és que, moltes vegades, alguns protocols policials estan penjats als fòrums dels mateixos cossos policials, i a vegades els hem obtingut per aquesta via. Però no és el cas dels projectils i les llançadores de foam.

El que sí que sabem és que, quan es van prohibir les bales de goma a Catalunya, en la mateixa normativa, hi posava que els projectils de foam es poden disparar directament al cos i s'explicava quina és la funció que tenen. El que ens falta saber és

quina és la distància reglamentària a partir de la qual es pot disparar. Això no ho sabem, cosa que és molt important. Tot i això, per les dades de lesions que tenim de l'octubre, tot fa pensar que clarament no es va seguir aquesta distància.

Durant l'octubre, vam registrar casos de trets de foam a l'alçada del cap, fet que, tenint en compte que es dispara amb un visor, és molt preocupant. Vam registrar 53 persones que presentaven lesions per impactes de projectils, i algunes amb fractures molt greus, com són dues fractures cranioencefàliques, persones que van estar a l'UCI durant bastant temps... I, després, tenim quatre persones que han perdut la visió d'un ull, tres dels quals les vam atendre al nostre servei. No sabem encara si alguns dels casos han sigut per foam o per goma, però sí que tots s'han donat en operatius conjunts on podrien haver estat els dos projectils.

En relació amb el tema dels protocols d'ús, les entitats de drets humans i la ciutadania en general hem de poder conèixer el seu contingut per tal de poder fiscalitzar si són adequats o no. I les lesions tan greus que estem registrant els darrers anys, causades per projectils de foam, denoten que és necessari poder fer aquesta avaluació profunda.

- **Pel que fa als protocols d'utilització de les defenses policials, aquests sí que són públics o els heu aconseguit a través d'altres vies?**

La veritat és que això ho puc consultar a la meva companya que porta el tema de les defenses policials. No et sé dir ara si la primera vegada que vam tenir accés a aquests protocols va ser via judicial o va ser via fòrum, però ho puc demanar a la meva companya i t'ho envio.

- **Des d'Irídia va documentar la utilització de la tècnica del carrusel per part dels Mossos d'Esquadra fins a tres vegades durant l'octubre. Una el 16 d'octubre a Tarragona i dues a Barcelona, el 18 i el 26 d'octubre. Tot i això, hem trobat altres informacions que indicarien que el carrusel s'hauria utilitzat més vegades.**

Nosaltres, com a servei, només oferim les dades –també per una qüestió de rigor– d'aquells casos que ens arriben directament. La majoria de vegades, les víctimes afectades, familiars o amics ens contacten, i d'altres vegades, quan tenim la possibilitat a escala de recursos, també recollim casos especialment greus que podem veure per la xarxa o dels quals ens n'assabentem indirectament i podem arribar a comunicar-nos amb la persona. Així és com registrem els casos. Moltes vegades, veiem imatges per les xarxes, però, si no tenim opció de posar-nos en contacte amb la persona afectada, no registrem mai dades. Aleshores, totes les dades de l'octubre són les que nosaltres hem registrat de casos amb els quals hem pogut contactar. Clarament, hi ha més casos de tot. Sabem que durant aquells dies la tècnica del carrusel es va utilitzar en més ocasions, però, com que no hem tingut un contacte, no ho registrem.

- **Pel que fa a la utilització del Número Operatiu Policial, des d'Irídia va denunciar que agents tant de la Brigada Mòbil com de l'ARRO no l'haurien portat visible. Però segons la Instrucció 6/2013, de 14 de març, sobre l'establiment del número operatiu policial a l'Àrea de la Brigada Mòbil (juntament amb la modificació introduïda amb la Instrucció 7/2013), aprovada el 2013 per la Direcció General de la Policia, únicament la BRIMO estaria obligada a portar el NOP visible. Això és erroni i la normativa també s'aplica a l'ARRO?**

Efectivament, la instrucció només obliga a la Brigada Mòbil, però s'hi diu que el director general de Mossos també podrà autoritzar que l'ARRO la utilitzi. De fet, és a l'article 1 de la instrucció, a la del 14 de març, on es diu exactament això: "El director general de la Policia podrà acordar l'aplicació del NOP a altres unitats de la policia de la Generalitat de Catalunya en funcions d'ordre públic". Bé, nosaltres entenem que, *de facto*, és als dos cossos policials als quals el director general ha estat aplicant aquesta normativa. Ara mateix, que s'està realitzant la nova normativa en aquest sentit, es parla de les dues unitats de cossos antidisturbis, no només de la Brigada Mòbil. Es va aprovar i estem pendents que es publiqui aquesta instrucció, però ja es va arribar a un acord de com seria aquesta nova identificació. Estem pendents que es faci públic, perquè ja fa bastants mesos.

- **Aleshores, legalment, durant les protestes de l'octubre, l'ARRO no estava obligada a anar correctament identificada amb el NOP. Què us va portar a Irídia a denunciar-ho com els casos de la BRIMO?**

Nosaltres entenem que els dos cossos han d'anar correctament identificats per evitar la impunitat. La instrucció, si te la llegeixes, té punts en què és una mica ambigua, i no entenem quin sentit té que només s'apliqui directament a la Brigada Mòbil. Ara, sí que té aquest article que refereix que es pot utilitzar per a l'ARRO –perquè és l'únic altre cos que hi ha amb funcions d'ordre públic–, i pel compromís que, en el seu moment, va agafar la Generalitat de Catalunya en aquesta matèria, entenem que han d'anar correctament identificats tots els agents policials, i molt especialment els agents d'ordre públic.

Per tant, pensem que, més enllà de la literalitat d'aquesta instrucció, i des d'un punt de vista democràtic, és un deure que els agents vagin correctament identificats, per evitar la impunitat i per ells mateixos. Des d'un punt de vista de drets humans, ens és igual si és la BRIMO o si és l'ARRO; la qüestió és que tots els agents antidisturbis han d'anar correctament identificats.

De fet, normalment, els agents van correctament identificats segons la normativa actual. És en situacions puntuals on hi ha agents que porten l'armilla antibales i no porten visible en número d'identificació policial. Està clar que són ambdues unitats les que han d'anar correctament identificades. *De facto*, aquesta instrucció sempre s'ha aplicat a les dues unitats.

- **Des de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, s'ha parlat de l'existència de diferències per motius de gènere entre els casos repressius de l'octubre del 2019. Des d'Irídia va detectar algun biaix similar? Si és així, me'l podries detallar?**

La veritat és que nosaltres, aquest octubre, a diferència de l'octubre del 2017 –quan sí que vam registrar casos especialment greus amb un biaix de gènere molt clar, amb insults masclistes i inclús una agressió sexual–, no hem registrat cap cas del qual nosaltres hàgim tingut coneixement com a servei, ni tampoc tenim dades desagregades per gènere que ens facin possible treure una conclusió clara d'un biaix de gènere que hi hagi hagut.

Sí que, clarament, la gran majoria de persones que vam atendre aquest octubre eren homes, i també ho van ser la majoria de persones detingudes. No es corresponen les persones agredides amb els percentatges de les persones participants de les protestes, malgrat que tampoc tenim dades concretes. Per desgràcia, no et puc contestar, perquè la veritat és que no hem registrat situacions concretes de comentaris ni d'alguna cosa especialment significativa per poder treure'n una conclusió.

- **Des d'Irídia heu cobert multitud d'escenaris i moments de protestes. N'hi ha algun de similar a l'octubre del 2019?**

Nosaltres no hem registrat mai una situació com la dels fets d'aquest octubre. Per això hem posat tant l'accent en què es van veure situacions molt greus des d'un punt de vista de drets humans, sobretot pel que et comentava, per aquestes situacions molt especialment vexatòries i amb ànim de càstig. En alguns dels casos que portem, hem posat denúncies per delictes contra la integritat moral i per delictes que poden arribar a ser de tortures. I això, en aquesta magnitud, fins ara no ho havíem registrat, ni de bon tros. Situacions d'amenaques explícites, d'insults, d'intimidacions, d'humiliacions a persones indefenses, a persones al terra, a persones refugiades... I situacions que no són, per desgràcia, aïllades, sinó que vam registrar molts casos d'aquests. Jo crec que sí que podem dir que va ser una situació bastant única.

A.4. Sheila Marín (2 de juny del 2020):

- **En una entrevista per *Betevé* el 5 de novembre del 2019, parlaves de diferències per motius de gènere en el tracte a les persones detingudes i empresonades. Podries detallar-me una mica més aquesta qüestió?**

Bàsicament, el que vam trobar era un tracte diferenciats pel que fa a les noies que van ser detingudes i empresonades, sobretot a Barcelona. La noia detinguda a Tarragona no ens va explicar cap cosa en què es detectés un biaix de gènere. Però sí que, amb les tres noies que van acabar a Wad-Ras, hi va haver tota una sèrie de comentaris per part dels agents de policia de caràcter sexista que només van ser destinats a elles, pel fet de ser dones.

També, sí que és veritat que observem una diferenciació –i això no és nou, també es veu moltes vegades en l'àmbit penitenciari, quan hi ha interns que refereixen haver

estat víctimes de maltractaments—: que amb les dones, normalment, hi ha un ús del maltractament de tipus psicològic i verbal molt més acusat que no pas el físic. Que també n'hi ha, però hi ha aquesta diferenciació la majoria de vegades. I en aquest cas, per exemple, amb aquestes noies, és el que ens van relatar. Que, mentre elles veien com colpejaven als nois que estaven detinguts a la mateixa comissaria, amb elles exercien la pressió psicològica de veure això. Però a elles no les van tocar.

- **A banda de casos com el que em comentaves, en els quals la diferència entre maltractaments físics i psicològics poden ser força evidents, vau detectar alguna altra situació o element on es pogués apreciar també un biaix de gènere?**

Més que res, pel que elles ens comentaven, comentaris de tipus sexista. Hi va haver algun cas també d'algun tocament que no acabàvem de saber, ni la mateixa víctima ho acabava de tenir clar, si realment tenia una intencionalitat de tipus sexual o no.

I, en general, tot i que va passar amb força detinguts, dones i homes, pel fet de la seva edat —eren molt joves—, sí que amb les noies vam detectar que passava una mica més que, d'alguna manera, existia un tracte molt paternalista per part dels policies. I això és una mica diferent que quan es troben amb detinguts d'una edat més elevada. Hi havia comentaris com “què feu aquí?”, “si sou massa joves”... I sí que segurament amb les noies va passar més, perquè no hi havia tanta violència física i existia molt més la verbal i tot aquest seguit de comentaris.

- **En el cas d'una de les noies empresonades, existeixen informacions que apuntarien al fet que, per part dels agents, s'hauria animat a les noies a encarregar-se la de la resta de detinguts. Això és així?**

A nosaltres, el que ens van explicar era que, un cop a la comissaria, dins de tota aquesta pressió psicològica que van exercir cap a elles, les van tenir molta estona veient com colpejaven a altres detinguts. Un cop això va passar, sí que relataven que va haver-hi un moment en que, al dir que paressin, que deixessin de fer-los mal, un policia va dir a les noies que, si es preocupaven tant per ells, anessin a cuidar-los. Sí que em sembla que van deixar que s'apropessin a netejar una mica de sang de la cara, però bé, més enllà d'aquesta escena, no vam tenir constància de res més.

- **Des d'entitats com Irídia o Alerta Solidària s'ha parlat d'un tracte diferent a les comissaries entre les persones detingudes pels Mossos d'Esquadra i pel Cos Nacional de Policia. Des del SIRECOVI heu detectat aquesta dinàmica?**

Entre les 22 persones que vam entrevistar que havien ingressat en presó provisional, hi havia casos de tota mena. Sí que és veritat que, a priori —tot i que hem de ser cautes amb això, perquè no hem fet un estudi a escala comparativa centrat en aquest punt—, semblaria que, en el cas de la Policia Nacional, un cop a comissaria, el tracte hagués estat pitjor. Sí que, per exemple, pel que fa a Mossos, semblava que les detencions fetes a peu de carrer havien estat més violentes. Llavors, en funció del moment de la detenció, trobaríem diferències.

Sí que és cert que, en el cas de les detencions fetes per Policia Nacional i un cop els detinguts estaven ja en seu policial, el nivell de maltractament psicològic, el nivell d'abús verbal, era molt més acusat. Inclús ens vam trobar amb el cas de detinguts a Tarragona a qui es va impedir parlar en català, a qui es va fer pressió quan estaven al calabós, posant-los l'himne d'Espanya per no deixar-los dormir. És a dir, que hi havia una pressió de tipus ideològica més acusada en les detencions de Policia Nacional. Però sí que, en casos de detencions de Mossos d'Esquadra, també es van reportar casos de violència.

- **A l'informe vau mencionar que en alguns casos s'hauria forçat a les persones detingudes a comunicar-se amb les seves famílies en castellà, malgrat que aquesta no fos la llengua materna.**

En seu policial, pel que ens van relatar, era en les comunicacions amb els familiars, sobretot. Crec recordar, tot i que potser hi havia algun altre cas a Barcelona, que això va passar bàsicament a Tarragona.

- **Des del SIRECOVI heu parlat de la vulneració de drets que suposaria aquesta obligació de parlar castellà, independentment de la llengua materna de les persones detingudes. Exactament, però, quin dret i quina legislació s'estaria vulnerant?**

Nosaltres apel·lem directament a la Constitució Espanyola, en la qual es deixa clar que qualsevol ciutadà a l'Estat espanyol es pot expressar amb la seva llengua i no pot ser discriminat per l'ús d'una llengua o una altra. Evidentment, després podem anar baixant i hi ha tota una normativa de drets lingüístics, però és que no cal. Ens quedem amb el marc primer de la no discriminació per la llengua que parles.

- **Però en el moment en què es permet a aquestes persones contactar amb els seus familiars, què us fa considerar una discriminació el fet d'obligar-les a parlar en castellà?**

Creiem que és una discriminació en el sentit que estàs obligant a algú a expressar-se d'una manera que no li és natural basant-se en no res. Basant-se en el simple fet de molestar, perquè no hi ha cap mena de motiu que pugui justificar el fet que una persona no es pugui expressar en la seva llengua parlant per telèfon amb els seus pares o amb la seva parella.

Llavors, entenem que era un mecanisme més d'escarni, d'humiliació, de submissió a aquestes persones, obligades a fer una cosa que no volien fer i que no tenia cap mena de justificació des del punt de vista de securitari.

- **I aquesta discriminació per motius de llengua s'hauria limitat al moment de la comunicació amb les famílies?**

No hi vam aprofundir, la veritat. De fet, el tema de la llengua va sorgir precisament a partir de les mateixes víctimes, que ens ho van explicar. No ho teníem previst, la veritat. S'escapa una mica de les nostres competències, però va sortir i vam creure interessant incloure-ho a l'informe.

Sí que és cert que, en seu judicial, no tenim constància que hi hagués una discriminació lingüística, però segurament n'hi va haver, perquè és un clàssic. A més, molts dels detinguts, especialment els de Girona, explicaven que precisament es van trobar amb una jutgessa que anava amb diferents guarniments amb la bandera d'Espanya, fent una mica de pressió ideològica en aquest sentit contra els detinguts. Llavors, segurament també va passar, però nosaltres no en tenim la constància directa.

- **En termes generals, a l'informe que vau publicar des del SIRECOVI s'afirma que les persones entrevistades haurien viscut l'entrada a presó com un alleujament. Per quin motiu?**

Va ser tota una sorpresa per nosaltres. Perquè estem acostumades a treballar sobretot en l'àmbit penitenciari i amb les vulneracions de drets en aquest, i que hi hagi persones que ens indiquessin que la seva entrada a presó va ser un alleujament, va ser tot un xoc.

Però, de fet, té sentit. Per una banda, per la cosa més d'arrel. Pel fet que, d'alguna manera, el procés de detenció i tots els moviments a escala judicial que s'havien d'anar fent fins a l'entrada provisional a presó són un desgavell. Llavors, l'entrada a presó finalitza aquest procés, i les persones queden una mica més tranquil·les. Saben que podran començar a parlar tranquil·lament amb els seus familiars, que estaran a un lloc tranquil·les. I això és molt important, amb tot aquest procés frenètic de la detenció.

Però, després, havent entrat a presó a Catalunya en un moment en el qual la mateixa administració catalana, d'alguna manera, semblava donar suport *sui generis* a les protestes al carrer, ens van explicar tota una sèrie de rebudes als centres penitenciaris que no són habituals. Amb molt bon tracte, amb molt bona predisposició per part de l'administració penitenciària catalana d'acollir-los i que estiguessin el més bé possible. Venint-los a rebre el primer dia el secretari general de mesures penals, els directors de les presons... És un tracte que no és habitual. En aquest sentit, l'entrada va ser menys traumàtica que les entrades normals a presó, i entenem que el fet sobretot rau en aquesta rebuda tan càlida, dins del que és una presó, que van poder tenir.

- **A banda del moment d'entrada, què us van explicar les persones entrevistades, pel que fa a la seva estada a la presó?**

No ens van relatar cap episodi que detectéssim com a problemàtic. La veritat és que totes coincidien bastant en una molt bona acollida, en començar de seguida a tenir entrevistes amb el personal de la junta de tractament... Intentar continuar d'alguna manera amb les seves vides el més possible dins de la presó.

Per exemple, estic pensant en un noi molt jove a qui de seguida li van donar l'oportunitat de continuar els estudis que estava fent de manera telemàtica per no perdre el fil. Tota una sèrie d'acollides i els processos clàssics de dins de la presó – parlar amb el personal de la junta, poder tenir comunicacions amb els familiars... – es van fer bastant ràpid, i, per tant, tots semblaven, tenint en compte les circumstàncies, bastant conformes. No ens van explicar cap mena de possible vulneració de drets.

Sí que, per exemple, en el cas dels empresonats a Puig de les Basses que tenien origen migrant, és cert que un d'ells no parlava gens la llengua, ni castellà ni català. Llavors, aquí hi podria haver una situació una mica més problemàtica, però, pel que nosaltres vam veure quan el vam entrevistar, estava bastant ben atès en aquell primer moment, i sempre tenia a algú que li feia de traductor a prop. Després, sí que la seva situació, allargada en el temps, hem sabut que ha canviat bastant, perquè és un dels únics que queden empresonats, i, actualment, la seva situació penitenciària és diferent de la que era aleshores.

Però, ni tan sols en aquests casos, en el moment que vam fer les entrevistes, es detectaven problemes en l'àmbit penitenciari.

- **A l'informe, afirmàveu que 9 de les 22 persones que va entrevistar no haurien rebut cap mena d'atenció mèdica abans d'ingressar a presó. Quina importància doneu a aquest fet?**

Realment, va ser un dels fets segurament més conflictius quant a totes les detencions. Perquè no només es tracta d'aquests que no en van rebre, sinó també d'en quines condicions es van produir la resta. Quan una persona és detinguda, té dret a ser visitada per un metge, i més en les circumstàncies en les quals es van donar aquestes detencions, havent-hi hagut cops previs o algunes detencions una mica violentes. Hi havia hagut lesions, de menor o major importància, però n'hi havia hagut en pràcticament tots els casos. En canvi, hi havia força persones que no havien rebut cap mena d'atenció mèdica, i gairebé es pot considerar que en cap moment la van rebre. Perquè, per exemple, hi va haver uns detinguts a Girona –crec que, precisament, eren els tres nois migrants– que ni tan sols en seu judicial van ser visitats per un metge, i, si ho van ser, no es pot considerar visita, perquè simplement va passar, va veure que estaven allà i va marxar.

Això és molt greu, sobretot en els casos en els quals hi ha pogut haver, o la persona detinguda relata, episodis de violència policial. Perquè, si no queden acreditades en un primer moment les lesions que es puguin haver patit i passen els dies, això ja no es podrà presentar com a prova d'haver patit violència policial. En aquest sentit, és molt greu no tenir aquesta primera atenció mèdica.

- **En relació també als reconeixements mèdics, va reportar casos en els quals s'haurien dut a terme en presència d'agents policials.**

Aquí hi ha una problemàtica molt important. En el moment en què tu tens al cos agressor a la mateixa sala en la qual has de denunciar haver patit aquests cops davant del metge, es produeix una situació de vulneració, perquè tu no pots explicar tranquil·lament el què t'ha passat, amb confiança.

Aquí sí que creiem, i ho vam voler destacar una mica a la part de la responsabilitat del personal mèdic, que aquest hauria d'imposar-se molt més davant les forces i cossos de seguretat a la sala de reconeixement per garantir precisament aquesta privacitat entre metge i pacient.

Clar, què passa? Que, en molts d'aquests casos, les persones detingudes no van relatar res del que havien patit per por a represàlies. En el cas d'un noi que ho va fer

malgrat estar acompanyat d'un policia al despatx mèdic, després hi va haver molts problemes perquè, a l'hora de fer els informes mèdics, els professionals semblava que tinguessin por, no acreditant de forma fefaent el relat de les lesions i no seguint una normativa acceptada internacionalment en casos així de violència policial. Llavors, són informes que després, en seu judicial, pràcticament no serveixen de res, perquè no registren una causalitat de les lesions.

Creiem sincerament que hi ha hagut lesions a persones causades per violència policial que quedaran en un no res.

- **Parlàvem de com la presència d'agents policials en el moment de les revisions podria contaminar els informes mèdics. Però, més enllà d'això, també vau denunciar que alguns agents també haurien estat presents a la sala durant les declaracions en seu judicial. Com valoreu aquest fet?**

Com una intenció d'intimidat, clarament. De fet, van passar moltes coses preocupants en seu judicial, no només la presència dels mateixos policies –fins i tot amb la cara tapada en alguns casos, amb una imatge bastant terrorífica per a les persones que estaven allà–. En moltes ocasions, aquesta compareixença es va donar amb les persones emmanillades. Tota una sèrie de condicions que no faciliten la confiança que hauria de tenir la persona per poder expressar-se davant del jutge. Sí que sabem que, en el cas de Girona, que és on es van donar aquests episodis de policies presents i, a més a més, encaputxats, la defensa ho va denunciar després. És una presència clarament intimidatòria que no facilita el dret de la persona que està allà compareixent, i és bastant greu.

El relat comú en tot el procés de detenció, inclús en seu judicial, és aquest atemoriment, aquest terror. Ja no només cap a les persones detingudes, sinó també cap a les que estaven a fora, perquè la informació en relació amb com seria aquest procés, clarament molt més terrorífic que el que hagués sigut una detenció per fets similars en altres circumstàncies, anava sortint.

A.5. Mercè Duch (5 de juny del 2020):

- **Què és un Centre d'Internament d'Estrangers?**

Un Centre d'Internament d'Estrangers, sobre el paper, és un centre de caràcter administratiu. És un lloc on es té retingudes a les persones que tenen una ordre d'expulsió del país, i és el lloc on se'ls reté fins a un màxim de seixanta dies mentre es fa efectiva, o no, l'expulsió. Sobre el paper, no és una presó. Això és el que sempre s'ha d'aclarir.

Sobre el paper, no té caràcter penitenciari, i aquí hi ha, per nosaltres, la principal vulneració de drets que significa que es retingui a les persones en un centre que funciona i que té una estructura carcerària quan, en realitat, la raó per la qual estan allà a dins no és un delictes. No tenir papers, no és un delictes.

- **Aquest termini màxim de seixanta dies que em menciones és respectat?**

Sí. I és una de les peculiaritats del CIE. Quan es comença a explicar una mica el CIE i per què funciona, per què existeix, una de les paradoxes és que, en realitat, més de la meitat de les persones que entren en un CIE, finalment, no són expulsades del país perquè, per diverses raons, no s'ha pogut gestionar l'expulsió.

Això ens fa pensar que, en realitat, quina funció té un CIE. És el que sempre posem nosaltres en qüestió. Perquè realment, si es vol vendre com una manera de controlar el nombre de persones en situació irregular, com a mecanisme és totalment ineficaç. És molt poc el percentatge de gent que entra en un CIE respecte al total de la població en situació irregular. I, a més, dels que entren, més de la meitat no són expulsats, sinó que tornen al carrer amb la mateixa situació d'irregularitat en què estaven abans d'entrar.

Més aviat, nosaltres sempre definim al CIE com la punta de llança d'una política migratòria, d'una gestió de les migracions, que es fonamenta sobre una estructura totalment racista. El mateix nom de la llei d'estrangeria ja indica discriminació. És fer una llei expressament per persones depenent del seu origen.

Ens qüestionem molt què és un CIE perquè, realment, en si mateix, és una vulneració de drets. No és només que, dins, es vulnerin els drets de les persones i que moltes vegades hi hagi abusos, maltractaments, etcètera. És que, en si mateixa, l'existència d'un CIE ja vulnera tots els drets.

- **Em podries detallar a quins drets et refereixes exactament?**

En un CIE, d'entrada, es vulnera el dret a la mobilitat. La funció del CIE és tenir la persona retinguda. Tenir la persona retinguda per una falta administrativa com és la manca de documentació és com si a mi em detinguessin per una falta administrativa com deixar el cotxe aparcant en doble fila o circular amb el DNI caducat. Aquest concepte de la diferència entre què és un delictes i què no, el que només és una falta administrativa, és una diferenciació molt clara que hem de fer. Des del moment que a una persona se la reté i se'l té sense mobilitat, ja es comença, d'entrada, amb una vulneració greu de drets.

Després, un CIE no és una presó, però, a la pràctica, funciona pitjor que una presó. Una presó, amb totes les crítiques que puguem fer a les presons, és una estructura on, d'alguna manera, hi ha funcionaris, hi ha un funcionament organitzat, hi ha una estructura feta. Si a mi em jutgen i haig d'anar a la presó 2 o 3 anys, jo entraré a la presó sabent què m'espera, sabent el temps que haig de ser-hi, sabent que, un cop dins, puc estudiar, puc treballar... Tinc una sèrie de drets o de possibilitats i, a més a més, sé el temps que m'hi estaré.

Pensa que, quan una persona entra en un CIE, la seva vida queda en suspens. Perquè pot ser que l'endemà, o d'aquí dos o tres dies, tu no ho saps mai, et retornin al teu país –un país on potser ja no hi tens cap mena de connexió, cap arrel, com passa moltes vegades–. D'aquesta manera et tallen totalment el teu projecte de vida. O bé pot ser que t'obrin la porta i tornis de nou al carrer.

A part d'això, en si mateix, un CIE no té condicions. En un CIE, no hi ha funcionaris, no hi ha ningú que hagi fet algun estudi o alguna preparació per estar treballant en un CIE. Pensa que són policies nacionals qui ho gestionen. Quina preparació pot tenir un policia nacional per gestionar el dia a dia d'un lloc on hi ha tancades persones amb un grau d'incertesa, d'angoixa i d'estrès enorme?

A més, moltes vegades, el que passa és que les condicions sanitàries no són bones, el menjar no sempre és com cal. Sobretot, el nivell de salut és bastant precari, l'atenció sanitària no és bona. I es donen molts i molts casos de maltractaments i abusos, que moltes vegades intentem denunciar, sempre que l'intern vulgui –perquè, evidentment, qui mana és l'intern davant d'una situació així–, però que moltes vegades costa molt portar davant la justícia. Perquè el primer que fan quan hi ha un maltractament i algú ho vol denunciar és intentar deportar a la persona, o bé l'alliberen i se la treuen del mig. És molt difícil, perquè la justícia també un funcionament molt de creure en primer lloc sempre la versió de la policia. Tot l'aparell judicial està massa basat en la primera declaració del policia, que és qui té la credibilitat.

Vaig anomenant coses, però és que, realment, és tot un engranatge que, en si mateix, és una vulneració constant de drets.

- **Respecte al tema dels maltractaments, quines conseqüències físiques i psicològiques heu detectat en els casos de persones internades en CIE?**

Psicològiques, evidentment, moltes. Pensa que a nosaltres, i mira que ho intentem, moltes vegades ens és molt difícil mantenir la relació amb les persones que han estat al CIE i han pogut sortir, perquè el primer que volen és oblidar-se'n i no en volen saber res més. Evidentment, és una situació molt angoixant, i per moltes persones pot ser bastant colpidor i deixar una marca de por, de paranoia de persecució.

Respecte als maltractaments físics, pallisses n'hi ha molt sovint. Moltes que arribem a denunciar i moltes que no podem arribar a denunciar. Si ens assabentem –el nostre interès sempre és esbrinar què està passant dins el CIE, però és una lluita contínua, perquè és un espai opac, no hi ha facilitats– que algú ha estat colpejat, el primer que li demanem és si vol que denunciem. Moltes vegades, l'intern no vol denunciar, perquè ell continua allà dins i té por a les represàlies, i prefereix estar en un perfil baix.

Però moltes vegades hi ha maltractaments. No només físics, sinó moltes vegades de discriminació pura i dura, de maltractament verbal... Això és molt freqüent.

- **Abans em comentaves que les persones que són internades en CIE no ho són per haver comès cap delictes. Quins motius poden portar a algú a acabar en un CIE?**

Hi ha diverses situacions. La més freqüent és la falta administrativa de no tenir els papers en regla. Llavors, això pot passar amb persones que fa poc que han arribat, però també, moltes vegades ens hi hem trobat, pot passar amb persones que fa molt temps que estan arrelades aquí. Que tenen família aquí, que fins i tot han arribat a tenir papers, han arribat a treballar, i per raons de crisi econòmica, etcètera, han perdut el contracte, no han pogut renovar el permís de treball i no han pogut renovar el permís de residència. Hem vist casos així.

Hi ha molts perfils. Gairebé tothom que està sense papers què més voldria que tenir-ne. Gairebé tothom està en l'intent de tenir la documentació, cosa que és molt difícil perquè tot està organitzat perquè sigui tremendament difícil.

També, últimament, hem trobat que, dins del CIE, el què està passant molt és que hi ha molta gent que ve de la frontera sud, que ha estat interceptada en el moment en què han traspassat la frontera sud, per Ceuta o Melilla o perquè ha arribat en pastera a les costes andaluses, i, seguint lògiques aleatòries, ha estat repartida pels diferents CIE de l'Estat per, des d'allà, ser deportats de nou. Més que una deportació, és una devolució, tot i que, a la pràctica, és el mateix. A Barcelona, no és només la gent que arriba per la frontera sud, sinó que també estem començant a trobar-nos amb bastantes persones que han arribat en embarcacions fins a les Illes Balears. I, a les Balears, com que allà no hi ha CIE, a uns quants els alliberen i d'altres són derivats al CIE de Barcelona, per, des d'allà, ser retornats.

Però també hi ha altres perfils, que són les persones que sí que han tingut una condemna penal, que el jutge els ha condemnat a un temps de presó, i que el què es fa –és una cosa que ho marca el Codi Penal– és que se substitueix la pena de presó, quan és menor de tres anys, per la deportació. Llavors, les persones que tenen aquest perfil normalment tenen condemes petites per delictes que, òbviament, van lligats a la precarietat i a la pobresa. Aquestes persones que el jutge decreta que seran deportades en lloc d'entrar a la presó, també poden passar pel CIE un temps fins que són expulsades.

I encara hi ha una altra figura –que a nosaltres ens sembla també una gran vulneració de drets, perquè es tracta d'una doble condemna–, que són les persones que, per un delictes penal, han estat a la presó, han complert la seva pena dins la presó, i tal com surten de la presó, les esperen amb una ordre d'expulsió del país, les porten al CIE i, des d'allà, les deporten. Això és una doble pena. Si jo cometo un delictes i estic a la presó, compliré els meus anys a la presó i després quedaré en llibertat. A part, si qualsevol persona autòctona, per dir-ho així, comet un delictes i li toca anar a la presó, tindrà moltes més possibilitats de tenir beneficis penitenciaris que la gent que acaba a la presó que no ho és.

- **Quan es parla d'aquests privilegis que atorgaria el sistema a les persones autòctones per davant de les d'origen estranger, s'acostuma a mencionar el concepte de racisme institucional. Què és el racisme institucional?**

Bé, el racisme institucional és qualsevol mesura, qualsevol llei, qualsevol situació de racisme en què les mateixes institucions de l'Estat tracten a persones de manera diferent per raó del seu origen o dels seus trets. Això és racisme institucional.

El racisme institucional és quan, per exemple, a una dona migrant, és molt més fàcil que li treguin la custòdia dels fills que a una dona autòctona, i se li demanen moltes més condicions que a una dona autòctona.

Racisme institucional és el fet que una persona que arriba no pot regularitzar la seva situació, no pot demanar el permís de residència, fins al cap de tres anys d'arrelament aquí. Evidentment, és una manera ja de condemnar a les persones a l'economia precària, al treball en negre.

Racisme institucional són les enormes cues, les enormes dil·lacions en el temps que hi ha per a qualsevol gestió d'estrangeria. Hi ha moltes persones que no ho aconsegueixen. És molt i molt difícil gestionar la teva documentació perquè tot està fet perquè hi arribin el mínim de persones. No es donen cites, es donen amb un temps tan llarg que els papers que has gestionat entremig ja t'han caducat quan aconsegueixes tenir la cita... Hi ha moltes situacions així.

El racisme institucional és també el que s'està fent quan es persegueix, per exemple, als manters d'una manera desproporcionada. Quan es persegueix als manters i se'ls criminalitza, i se'ls castiga, i se'ls multa i se'ls pega d'una manera desproporcionada. Tu observes totes les situacions de la societat i hi ha un desequilibri enorme. Qui produeix aquest desequilibri? El policia, que és més o menys racista? No, el policia és un peó. El què és racista és l'estructura de la societat. La mateixa arrel de la societat és la que és racista, perquè es fonamenta en una gestió de la migració que parteix de principis racistes, de discriminació. Tractem diferent a la gent segons el seu origen. Això són racismes institucionals.

A.6. Laura Fernández (10 de juny del 2020):

- Com va anar la detenció de l'Ayoub el 18 d'octubre i de què se l'acusava?

Jo no et puc donar gaire informació sobre això perquè, en el moment que es practica la detenció, es va obrir un procediment penal i es va assignar a una advocada penalista. En aquest cas, es va designar a una advocada penalista del torn de Lleida i, per tant, jo no tinc informació i ni tampoc tenia la vènia d'aquest procediment. La informació que tinc és derivada i tampoc la podria facilitar. Sí que et puc dir, perquè també es va fer públic en aquell moment, és que l'Ayoub es trobava en l'espai on esdevenien les mobilitzacions arran de la sentència del Procés, que ell no participava d'aquesta manifestació, estava esperant a la seva parella que sortia de la feina, i sí que l'acusació, evidentment, va derivada de la situació dels aldarulls. Però, en concret, quina va ser l'acusació particular, no tinc la informació i tampoc te la podria donar perquè no era l'advocada designada.

- En quin moment va ingressar l'Ayoub al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca?

Sincerament, no tinc el dia en concret. A mi no em van designar d'ofici, va ser una designació particular posterior, i no sé el dia concret que el van internar. Crec que va ser el 20 d'octubre, perquè va ser quan se li va obrir i notificar la incoació del procediment d'expulsió, i entenc que devia ser en aquell moment. Però sí que és cert que no tinc dades de dates concretes. No vaig poder aconseguir tot l'expedient administratiu tot i demanar-lo i, per tant, no tinc una data oficial.

- **Es va obrir també un procediment d'expulsió preferent. Què és exactament aquest tipus de procediment, què implica i per què s'obre?**

El què implica que sigui preferent, principalment, són terminis molt curts. Terminis molt curts d'al·legacions, terminis molt curts de recursos, i, per tant, és un procediment que la idea és fer-lo el més ràpid possible per poder tenir una resolució aviat.

Nosaltres vam demanar la nul·litat del procediment, però la van desestimar. És habitual que s'incoïn procediments d'expulsió preferents quan en realitat haurien de ser ordinaris. A la llei d'estrangeria, s'estableix una llista de sancions, i, per algunes d'aquestes sancions, es pot incoar un procediment preferent si s'argumenten una sèrie de motius, com pot ser "risc d'incompareixença", "perill nacional o de seguretat pública"... A l'Ayoub, el motiu pel qual li van incoar el procediment d'expulsió només va ser per trobar-se en una situació administrativa irregular. En principi, per aquesta sanció no se li hauria d'haver aplicat un procediment preferent, sinó un d'ordinari. I, a més, se'n va incoar un de preferent sense argumentar cap dels motius que estan contemplats a la llei per incoar aquest tipus de procediment. L'Ayoub tenia passaport, tenia domicili conegut, tenia empadronament, no tenia antecedents penals, no tenia antecedents policials... Per tant, tenia una situació que realment ni s'havia justificat ni estava justificada per incoar un procediment preferent.

La qüestió és aquesta: quan existeix un procediment preferent, els terminis són molt curts. Només tenim 48 hores per presentar al·legacions, i això fa que la recopilació de proves, la recopilació documental, sigui molt difícil. Vas amb el que tens, amb molts dies és molt difícil aconseguir proves documentals.

- **Des de la defensa, va interposar un recurs al Jutjat contenciós de Lleida que tramitava el procediment d'expulsió i també va demanar una altra mesura cautelarríssima. Ambdues peticions van ser desestimades. Què demanàveu amb el recurs i amb la mesura cautelarríssima i per què van ser denegats?**

Quan s'incoa un procediment d'expulsió, es fa una proposta de sanció. Hi ha un període d'al·legacions i, finalment, existeix una resolució. Quan això passa, el que fem és presentar un recurs judicial, un recurs contenciós judicial, un recurs administratiu judicial, al jutjat corresponent.

En el mateix moment en què existeix una resolució d'expulsió, aquesta es pot executar en qualsevol moment. Tot i que des de la defensa presentem un recurs judicial, en qualsevol moment podien emportar-se a l'Ayoub, que, de fet, va ser el que va passar.

Nosaltres presentem el recurs contenciós, que poden tardar un any i mig, tranquil·lament, a resoldre'l. El que es demana amb una mesura cautelar és que el jutjat suspengui l'execució de l'expulsió fins que es resolgui en fase judicial.

La mesura cautelarríssima és diferent que la mesura cautelar. La mesura cautelarríssima es demana quan existeix una situació d'urgència, com en aquest cas. A l'Ayoub se l'estaven enduent i existia una expulsió que es podia executar en qualsevol moment. Per tant, la urgència estava justificada. La resolució de la cautelarríssima és molt més ràpida que la cautelar per la situació d'urgència del moment.

- **Com argumentàveu el recurs i la mesura cautelaríssima?**

Quan demanem una mesura cautelar o cautelaríssima en cas de procediment d'expulsió, perquè l'aprovin, s'ha de justificar un arrelament. S'ha de justificar que l'expulsió tindrà un perjudici per la persona o per la seva família. Com es justifica aquest perjudici per la persona i pels seus vincles? Doncs amb l'arrelament social i familiar al territori.

Nosaltres, en el recurs i en la mesura cautelaríssima, el que fem és argumentar que aquesta persona té vincles: tenia família, tenia una parella, portava tres anys de permanència a Espanya, hi havia cursos de català i castellà que provaven els seus esforços d'integració –no és méu el concepte, és el concepte de la llei d'estrangeria que, ja de per si, és racista–. L'arrelament social demana que es justifiquin una sèrie de vincles familiars, permanència, possibilitat de tenir un contracte laboral, vinculació amb el territori, etcètera.

Això és el què el jutjat va entendre que no era suficient i, per tant, va desestimar-nos la mesura cautelaríssima.

- **El 13 de novembre, l'Ayoub va ser traslladat a Madrid, i no va ser fins al 16 de novembre que va saber que ja es trobava a Casablanca. Em podries explicar com va ser el procés viscut durant aquells dies?**

Nosaltres, això també vam voler visibilitzar-ho molt en aquell moment, i vam criticar el procediment d'expulsió per la seva opacitat. Això és habitual, però sí que és veritat que en el cas de l'Ayoub va ser bastant extrem. L'expulsió va ser molt ràpida, en qüestió d'una setmana. Des que el van treure del CIE fins que va arribar al Marroc i en vam tenir coneixement, van passar uns tres dies durant els quals no només la defensa, sinó ni la mateixa família, ni la del Marroc ni la d'aquí, en sabia res.

L'Ayoub tenia carta d'identitat i passaport, i el van expulsar sense la seva documentació oficial. No sabíem des d'on sortia, no sabíem com sortia ni a quina hora se l'havien endut. Nosaltres i altres entitats i persones que ens estaven acompanyant a nosaltres, a la família i a l'Ayoub en tot aquest procés, vam buscar informacions. No sabíem si el traslladaven al CIE de Madrid o si directament se l'emportaven, si volava, si anava en ferri... No sabíem res. Vam estar tres dies intentant trobar informació i no en vam saber res.

Quan existeix una expulsió i el nacional arriba al seu país sense documentació identificativa, el que fan és portar-lo a comissaria a efectes identificatius. Això el que fa és que l'expulsió, que és espanyola, s'acabi traslladant a jurisdicció marroquina perquè, una vegada està en aquell territori, ha de seguir a efectes identificatius. I és el que li va passar a l'Ayoub.

De fet, al final vam intentar accedir al passaport, perquè el tenien a una comissaria de Lleida. Va ser bastant extrem, la veritat.

- **En un altre cas, el d'Achraf El Harbouli, també us van desestimar el recurs i la mesura cautelaríssima per una qüestió d'arrelament. Això és així? Amb quins arguments?**

Sí. Sempre és per una qüestió d'arrelament, i la desestimació va ser pels mateixos motius que en el cas de l'Ayoub. Perquè no estava justificat, segons ells.

- **En el cas de l'Achraf, va denunciar la manera com se us havia obligat a dur a terme l'apoderament *apud acta*. Podries explicar-me una mica més aquesta situació?**

A Lleida només hi ha un jutjat contenciós, no hi ha CIE, i, d'alguna manera, voldria pensar que existia un desconeixement pel que fa a la manera d'actuar quan hi ha un cas com el de l'Achraf. Perquè les persones que estan a un CIE, tot i només haver comès faltes administratives, es troben privades de llibertat i de mobilitat.

Quan es presenta qualsevol cosa davant dels jutjats, han d'acreditar la nostra representació. És a dir, que la persona ens ha donat autorització per representar-la. Aquesta representació sempre es pot fer de dues maneres: o bé amb un poder notarial, o bé amb una *apud acta*, que és el que fem normalment, perquè és gratuït. L'*apud acta* és un tràmit que cita el mateix jutjat, i llavors la persona va al jutjat a signar segons dóna representació a l'advocat o advocada.

Què va passar? Doncs que, evidentment, cap dels dos no tenim poder notarial, perquè tampoc és l'habitual, i necessitàvem que el jutjat oficiés una *apud acta*. No ho van voler fer, i el que ens van dir és que havíem d'aportar un poder notarial. Això va complicar-ho moltíssim. Vaig haver d'estar buscant notaris a Barcelona, és molt difícil que el notari es pugui desplaçar, que tingui agenda per fer-ho, que es pugui desplaçar al CIE de Barcelona...

Finalment, en aquests tres dies que vam estar batallant aquest tema, es van endur a l'Achraf. Al final, una cosa es va superposar amb l'altra i va perdre el sentit l'*apud acta*. No vam poder acabar de batallar-ho perquè ja havia perdut el sentit i ja, en tot cas, podíem fer una *apud acta* consular.

- **Em parlaves de l'*apud acta*. Com acostuma a anar aquest procés en casos com els de l'Achraf?**

El jutjat oficia al CIE de Barcelona, i llavors el mateix CIE fa una representació allà. La gent no s'ha de desplaçar al jutjat. Pensa que, per desplaçar a una persona, aquesta hauria d'anar amb un equip amb policia, que li hauria de fer l'acompanyament fins al jutjat. Això, al final, és cost, és temps, i l'habitual és que el mateix CIE faci l'*apud acta* a les seves instal·lacions.

Però, és clar, això no ho puc tancar jo. Ho ha d'oficiar un jutjat, cosa que no va passar. Vaig contactar amb tots els notaris de Barcelona i, quan vaig aconseguir que un vingués, no es va presentar. Jo vaig anar al CIE de Barcelona un dia que plovia, vaig trucar a la notaria i em van dir que el notari havia fet mitja volta perquè plovia i que ja vindria un altre dia. Va ser una situació molt greu, em vaig enfadar molt.

Just quan vaig arribar al CIE em van comunicar que s'havien endut a l'Achraf. Jo no constava com a representant perquè no havíem pogut fer l'*apud acta* ni el poder notarial. Tota la situació generava una indefensió absoluta. Era impediment rere impediment.

- **Personalment, què en penses dels procediments d'expulsió?**

Penso que són procediments opacs, que són procediments que no ofereixen les garanties que haurien de prestar –ni a efectes de notificacions, ni a efectes de coneixement ni a efectes de res–, i que això, evidentment, no hauria de seguir.

Jo parteixo de la base que no haurien d'existir els Centres d'Internament d'Estrangers. Em sembla que la mateixa existència dels CIE vulnera els drets fonamentals de persones migrades. Partint d'aquesta base, procediments que no garanteixen la defensa i els drets, em sembla que no haurien de ser-hi. Crec que no haurien de ser necessaris perquè no haurien d'existir els CIE, i, en el cas que existeixin, la pràctica administrativa d'oficiar i del mateix CIE hauria de canviar profundament.

B. Escrits de qualificació provisional del cas d'Ibrahim i Charaf:

B.1. Escrit del fiscal:

JUZGADO DE INSTRUCCIÓN NÚM. 2 DE GIRONA
DILIGENCIAS PREVIAS NÚM. 1481/2019-S
PROCEDIMIENTO ABREVIADO NÚM. 0044/2020-S

AL JUZGADO

EL FISCAL, en el procedimiento arriba referenciado, al amparo del artículo 780.1 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, interesa la apertura del Juicio Oral a celebrar con arreglo a lo dispuesto en el artículo 14, apartado cuarto, de la Ley de Enjuiciamiento Criminal **ante la Audiencia Provincial**, respecto de IBRAHIM AFQUIR y CHARAF FADLAOUI, en base a las siguientes, Conclusiones Provisionales:

PRIMERA.- Se dirige acusación contra IBRAHIM AFQUIR, mayor de edad, nacional de Marruecos, con NIE [REDACTED] sin antecedentes penales en prisión provisional por esta causa desde el día 17 de octubre de 2019 y CHARAF FADLAOUI, mayor de edad, marroquí, con NIE [REDACTED] sin antecedentes penales, en prisión provisional por esta causa desde el día 17 de octubre de 2019; basando la pretensión punitiva en los siguientes hechos:

En fecha 14 de octubre de 2019, a raíz de la publicación de la Sentencia número 459/2019 de la misma fecha dictada por la Sala de lo Penal del Tribunal Supremo en la causa especial número 20907/2017 comúnmente denominada "sentencia del procés", en la que se condenaba a determinadas persona que formaron parte del Gobierno de Catalunya y a quienes fueran dirigentes de las entidades Omnium Cultural y Asamblea Nacional Catalana por delitos de sedición, malversación y desobediencia, se convocaron en diferentes ciudades y localidades de la Comunidad Autónoma de Catalunya, diversos actos de protesta contra los pronunciamientos condenatorios de dicha resolución auspiciados, esencialmente, por diferentes organizaciones de seguidores y simpatizantes con la causa que tenía como objetivo la proclamación de una República independiente en Catalunya.

La semana del 14 al 20 de octubre de 2019 tuvieron lugar en Girona diversas protestas contra la referida resolución, convocándose a las 20:00 horas del día 16 de octubre de 2019, por determinadas entidades, entre otras, los llamados Comités de Defensa de la República de Salt-Girona, denominados con el acrónimo "CDR", el Sindicato de Estudiantes de los Países Catalanes, conocido con las siglas "SEPC" y la organización política juvenil llamada "La Forja", a través de las redes de comunicación social, una concentración de protesta contra las decisiones de la referida sentencia en la Plaza del Vi de Girona que congregó entre quince y veinte mil personas.

Una vez finalizada la manifestación, un grupo de unas cinco mil personas, sobre las 21:15 horas del mismo día, se reunió ante la sede de la Subdelegación del Gobierno en Girona sita en la Avenida 20 de Junio núm. 2, que se hallaba acordonada por vallas metálicas que formaban un perímetro de seguridad, comenzaron a proferir expresiones insultantes a los

agentes y a lanzar piedras de grandes dimensiones, rodamientos metálicos, adoquines, botellas de vidrio, llaves inglesas, pelotas de golf, petardos y pintura que alcanzaron a funcionarios y vehículos policiales lo que motivó la intervención de las Fuerzas de Seguridad sobre las 23:30 horas de ese día disolviendo y dispersando a los manifestantes por las calles adyacentes, continuando los disturbios en grupos organizados de personas en diferentes lugares de la ciudad, mediante la quema de contenedores, formación de barricadas, destrozo de mobiliario urbano y múltiples lanzamientos de objetos hacia los agentes de policía y vehículos policiales.

En estas circunstancias y escenario de violencia, sobre las 00:15 horas del día 17 de octubre de 2019, un grupo de manifestantes que se había dispersado de la Subdelegación del Gobierno, entre los que se encontraban los acusados y que continuaba las algaradas, escaramuzas y disturbios en distintas calles de Girona, integrado por unas doscientas cincuenta personas la mayoría de ellas con la cabeza cubierta por capuchas tratando de evitar su identificación, provistos de cartones, maderas y diferentes pertrechos para provocar fuego, se replegó y reorganizó formando un grupo compacto para dirigir sus acciones lesivas colectivas y organizadas hacia su nuevo objetivo, la Comisaría Provincial de la Policía Nacional en Girona, sita en la calle Sant Pau núm. 2.

Alertados de tales hechos, se desplazaron hasta la Comisaría Provincial de Girona diversas dotaciones de agentes de Mossos d'Esquadra en las correspondientes furgonetas, formando los vehículos policiales un perímetro de seguridad frente a la comisaría de la Policía Nacional colocando las furgonetas en formación de resguardo defensivo, cuando, con la finalidad de atentar contra la paz pública y quebrantar los bienes públicos, infringiendo el principio de autoridad e interfiriendo notoriamente los cometidos policiales, diversos integrantes del grupo comenzaron a formar barricadas con contenedores y todo tipo de materiales que hallaban a su alcance, a romper señales viarias, lanzar piedras y mobiliario urbano que arrancaban de sus lugares de origen dirigiéndolos contra la comisaría y agentes que la custodiaban.

Ante el continuo ataque a que estaban siendo sometidos agentes de policía y los numerosos desperfectos en el mobiliario público, siendo alcanzados repetidamente los furgones policiales por la diversidad de objetos lesivos que lanzaban los integrantes del grupo, optaron los policías por avanzar las líneas defensivas hacia la Plaza Sant Pere para hacer retroceder a los atacantes ante la intensidad de la agresión; momento en que, los acusados, que llevaban cubierta la cabeza con una capucha de su vestimenta tratando de impedir su identificación, con unidad de propósito y de acción y de manera coordinada, portando cada uno de ellos una piedra de grandes proporciones que se habían procurado para la ocasión y, valiéndose de la agresión frontal que estaban sufriendo los vehículos policiales de los Mossos d'Esquadra mientras avanzaban que obligaba a los agentes que iban en su interior a centrar toda la atención en lo que acontecía delante de ellos y, guarecidos, en todo caso, los acusados por el coordinado ataque grupal directo a los agentes y vehículos por parte de numerosas personas, con la intención de alterar la seguridad pública, quebrantar el principio de autoridad dificultando el desempeño de las funciones policiales y, con el propósito de atentar contra la integridad corporal de los agentes y menoscabar la propiedad pública, se separaron del grupo agresor colocándose estratégicamente en la parte lateral izquierda de una de las furgonetas policiales con indicativo CME 4725 que circulaba debidamente

logotipada y con las señales luminosas y acústicas conectadas, impidiendo ser vistos por los agentes que la ocupaban, lanzaron los acusados desde esa posición, con desmedida fuerza, sendas piedras que portaban alcanzado ambas la furgoneta policial, golpeando una de ellas en la ventanilla delantera izquierda del furgón en la zona que se hallaba desprovista de rejillas de protección, rompiendo el vidrio penetrando en el habitáculo de la furgoneta, golpeando al conductor agente núm. 8612 en el brazo derecho, rebotando la piedra consecuencia del primer golpe hacia la cabeza del agente núm. 3334 que ocupaba el asiento delantero derecho del vehículo, impactando contra el casco que portaba, saliendo despedida hacia el parabrisas de la furgoneta quedando la piedra alojada en el interior del vehículo, mientras los acusados huían corriendo del lugar.

Consecuencia de los hechos descritos, el agente de los Mossos d'Esquadra con carnet profesional núm. 8612 resultó con menoscabos físicos, consistentes en escoriación a nivel del bíceps del brazo derecho precisando una primera y única asistencia facultativa, tardando en curar tres días, durante los cuales, el agente no estuvo impedido para sus habituales funciones, sin que le restasen secuelas, formulando reclamación.

A resultas de los hechos, el agente de los Mossos d'Esquadra con carnet profesional núm. 3334 resultó con quebrantos físicos, consistentes en dolor hemifacial derecho, precisando una primera y única asistencia facultativa, tardando en curar dos días, durante los cuales, el funcionario no estuvo inhabilitado para sus habituales tareas, sin que le restasen secuelas, formulando reclamación.

El furgón policial con indicativo CME 4725 propiedad de empresa ALPHABET ESPAÑA FLEET MANAGEMENT, S.A. resultó con desperfectos, pericialmente valorados en setecientos veinte euros con setenta y cuatro céntimos (720,74.-€), sin que conste la expresa renuncia a su reclamación.

SEGUNDA.- Los hechos anteriormente relatados en la Conclusión Primera son constitutivos de las siguientes infracciones penales:

- a) Un delito de desórdenes públicos previsto y penado en el artículo 557.1 del Código Penal en relación con el artículo 557 bis 2º, 3º y 6º del mismo texto legal.
- b) Un delito de atentado a los agentes de la autoridad previsto y penado en el artículo 550.1 y 2 del Código Penal en relación con el artículo 551.1º y 2º del mismo Código.
- c) Un delito de daños, previsto y penado en el artículo 263.2.1º y 4º del Código Penal.
- d) Dos delitos leves de lesiones, previstos y penados en el artículo 147.2 del Código Penal.

TERCERA.- De los hechos que han quedado narrados responden los acusados en concepto de autor, a tenor de lo dispuesto en los artículos 27 y 28.1 del Código Penal.

CUARTA.- No concurren circunstancias modificativas de la responsabilidad criminal.

QUINTA.- Procede imponer a cada uno de los acusados las siguientes penas:

- a) Por el delito de desórdenes públicos previsto y penado en el artículo 557.1 del Código Penal en relación con el artículo 557 bis 2ª, 3ª y 6ª del mismo Código, la pena de cuatro años de prisión e inhabilitación especial para el derecho de sufragio pasivo durante el tiempo de la condena, conforme previene el artículo 56.1.2º del Código Penal.
- b) Por el delito de atentado a los agentes de la autoridad previsto y penado en el artículo 550.1 y 2 del Código Penal en relación con el artículo 551.1º y 2º del mismo Código, la pena de tres años y seis meses de prisión e inhabilitación especial para el derecho de sufragio pasivo durante el tiempo de la condena, conforme previene el artículo 56.1.2º del Código Penal.
- c) Por el delito de daños, previsto y penado en el artículo 263.2.1º y 4º del Código Penal, la pena de un año y seis meses de prisión inhabilitación especial para el derecho de sufragio pasivo durante el tiempo de la condena, conforme previene el artículo 56.1.2º del Código Penal y veinticuatro meses de multa a razón de una cuota diaria de ocho euros con responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfecha de multa de acuerdo con lo establecido en el artículo 53 del Código Penal.
- d) Por cada uno de los dos delitos leves de lesiones previstos y penados en el artículo 147.2 del Código Penal, la pena de tres meses de multa a razón de una cuota diaria de ocho euros con responsabilidad personal subsidiaria en caso de impago de un día de privación de libertad por cada dos cuotas no satisfecha de multa de acuerdo con lo establecido en el artículo 53 del Código Penal.

Costas procesales conforme a lo dispuesto en el artículo 123 del Código Penal.

Las penas de prisión que se impongan a los acusados, una vez alcanzado el cumplimiento de las dos terceras partes de la condena o, en su caso, cuando los penados accedan al tercer grado de tratamiento o se le conceda la libertad condicional conforme a lo establecido en el artículo 89.2 del Código Penal, atendida su extensión, deberán ser sustituidas por la expulsión del territorio español, en la sentencia o en auto motivado posterior a la firmeza de la misma, con la mayor urgencia y con audiencia del Ministerio Fiscal y de las demás partes, **con prohibición de regresar a España en el plazo de ocho años** desde la fecha de la expulsión (art. 89. 5 del Código Penal), acordándose asimismo el archivo de todo procedimiento administrativo que tenga por objeto la autorización para trabajar o residir en España.

De conformidad con lo dispuesto en el art. 89.8ª párrafo primero del Código Penal, en caso de sentencia condenatoria y de acordarse la expulsión, si los acusados no se encontrasen o no quedasen efectivamente privados de libertad en ejecución de la pena impuesta, a fin de asegurar la efectividad de la expulsión, se proceda a acordar su ingreso en un centro de internamiento de extranjeros, en los términos y con las garantías previstos en la Ley para la expulsión gubernativa.

Según lo dispuesto en el art. 89.8ª, párrafo segundo, del Código Penal, si acordada la sustitución de la pena de prisión por la expulsión del territorio nacional, ésta no pudiera llevarse a efecto, se procederá a la ejecución de la pena de prisión originariamente

impuesta, o a la aplicación, en su caso, de la suspensión de la ejecución de la misma, cuando así proceda de conformidad con lo dispuesto en los arts. 80 y siguientes del Código Penal.

RESPONSABILIDAD CIVIL, de conformidad con lo establecido en los artículos 109, 110 y 116 del Código Penal los acusados deberán indemnizar conjunta y solidariamente:

Al agente núm. 8612 por los días que tardó en curar sus heridas con ciento cinco euros (105.-€) y al agente 3334 con setenta euros (70.-€) por los dos días de estabilización de sus quebrantos físicos, a razón de 35.-€ el día.

A la entidad mercantil ALPHABET ESPAÑA FLEET MANAGEMENT, S.A. con setecientos veinte euros con setenta y cuatro céntimos (720,74.-€) por los desperfectos causados en el vehículo furgón policial con indicativo CME4725.

Dichas cantidades devengarán los intereses previstos en el artículo 576 de la Ley de Enjuiciamiento Civil.

I OTROSÍ: El Ministerio Fiscal interesa la apertura de la correspondiente pieza de responsabilidad civil a fin de asegurar las responsabilidades pecuniarias exigidas, adoptando las medidas necesarias para garantizarlas incluido el embargo de bienes de los acusados.

II OTROSÍ: Para el acto del Juicio Oral, el Ministerio Fiscal interesa la práctica de los siguientes medios de prueba, al amparo de lo previsto en el artículo 781.1 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal a fin de que el Órgano de Enjuiciamiento, y de acuerdo con el artículo 785 de la misma Ley procesal, se admitan todos ellos por entender su pertinencia

1.- INTERROGATORIO DE LOS ACUSADOS.

2.- TESTIFICAL, con examen de los siguientes testigos, que deberán ser citados a través de la oficina judicial, a tenor del artículo 656 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, interesando que se tenga por cumplimentado lo previsto en el párrafo segundo del citado artículo 656 de dicha Ley procesal, en cuanto a la expresión de su domicilios o residencias, mediante la indicación de los folios de la causa donde obren sus domicilios:

1.- Agentes de los Mossos d'Esquadra con carnet profesional números, 3833 6784, 3334, 8612, 13144, 11228, 8029, 8125, 1775, 15957, 10474, 17811 , 1388 y 4178. Debiendo ser citados a través de su superior jerárquico.

2.- Agentes del Cuerpo Nacional de Policía con carnet profesional núm. 81.585, 82.576, 120.946 y 127.348. Debiendo ser citados a través de su superior jerárquico.

3.- Representante legal de la entidad mercantil ALPHABET ESPAÑA FLEET MANAGEMENT, S.A; folio 271.

- a) **Por lectura y examen** de los siguientes folios de la causa: 02 a 28, 92 a 95, 241 a 256 y vuelto 275 a 289; 38 y 39 45 y 46; 47 a 49, 50 a 52, 56 a 58; 64 a 66; 186 a 189; 194 a 196; 200 a 202; 203; 204; 272; 296 a 298; 354 a 361; la cual deberá practicarse en las sesiones del juicio Oral por medio de la íntegra lectura de los mismos, salvo que la defensa del acusado, por entenderse informada de su contenido, renuncie a ella expresamente, de lo cual se tomará oportuna nota en el acta, y todo ello sin perjuicio de la obligación impuesta al Órgano Judicial en el artículo 726 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal.
- b) **Para que se proceda a la reproducción audiovisual** en el acto del juicio de las imágenes y sonidos que constan incorporadas en las actuaciones en diferentes soportes CD, DVD y formato USB o pen drive correspondientes a los disturbios acaecidos en la ciudad de Girona los días 16 y 17 de octubre de 2019 y, especialmente:
- Disco en formato CD-R rotulado en las actuaciones como **“diligencias previas 1481/2019, fotografías y grabaciones”**. Fotogramas correspondientes al día 17/10/2019 y las dos videograbaciones en dos archivos denominados **Agencia Atlas 14-15 de octubre de 2019 y Agencia Atlas 15-16 de octubre de 2019**.
 - Disco en formato **DVD-R rotulado MEDIASET 16-10-2019 día 17-10-2019; día 18-10-2019 día 19-10-2019 día 20-10-2019; carpeta MYDVD 16-10-2019 subcarpeta VIDEO TS**. Videograbaciones íntegras contenidas en los dos archivos denominados **VTS 01 1 VOB y VTS 02 2VOB**.
 - Discos (6) rotulados como DP 1481/2019; Dil. 985034/2019 MME. **Disco 1**, videograbaciones contenidas en los archivos IMG-0567; IMG-0568; IMG-0569; IMG-0570 y IMG-0572. **Disco 5** videograbaciones contenidas en los archivos 20191016-000000 y 20191016210000.

4.- PERICIALES:

- a) **MÉDICO-FORENSE:** para que la Dra. Forense Inmaculada Valentí Fusté, ratifique, aclare, explique o amplíe sus informes de sanidad obrantes en los folios 186 y 187 (agente de los Mossos d'Esquadra 8612) y 188 y 189 (agente de los Mossos d'Esquadra 3334) ambos de fecha 26 de noviembre de 2019. Citación judicial.
- b) **VALORACIÓN DESPERFECTOS:** para que la perito Dña. Pilar Comalada Muñoz, ratifique, aclare, explique o amplíe su informe de fecha 17 de enero de 2020 obrante en los folios 296 a 298. Citación judicial.

III OTROSÍ: Dado que el Ministerio Fiscal interesa la aplicación del art. 89 del Código Penal respecto de los acusados y la sustitución de la pena de prisión por la expulsión del territorio nacional, a los efectos de que puedan ser oportunamente valoradas y debatidas en el plenario las circunstancias de arraigo del acusado en España y la pertinencia y proporcionalidad de la expulsión, el Ministerio Fiscal interesa que por el órgano

jurisdiccional de enjuiciamiento se comuniqué esta circunstancia expresamente a los acusados a fin de posibilitar que, a través de su defensa y representación, aporten a la causa o presenten en el acto del juicio oral la totalidad de los documentos y demás elementos de prueba que estime adecuados para justificar su oposición a la expulsión, para el caso de que no estén conformes con la misma.

IV OTROSÍ: Para el caso de que se dicte sentencia condenatoria con aplicación del art. 89 del Código Penal, deberá procederse con celeridad a comunicar la misma a la autoridad gubernativa, a fin de que por ésta se inicien las gestiones oportunas para llevar a efecto la expulsión dentro de los plazos legalmente establecidos.

V OTROSÍ: De conformidad con lo dispuesto en la Disposición Adicional 17ª, de la LO 19/2003, de 23 de diciembre, de modificación de la LO 6/1985, de 1 de julio del Poder Judicial, deberá comunicarse a la autoridad gubernativa la finalización del proceso judicial a los efectos de que por las autoridades administrativas pueda reanudarse, iniciarse o archivarse, si procede y según los casos, el procedimiento administrativo sancionador. Igualmente, para el caso de sentencia condenatoria con imposición de pena privativa de libertad superior a un año, a los efectos de incoación del correspondiente expediente sancionador.

VI OTROSÍ: A tenor de lo previsto en el último inciso del art. 89.2ª del Código Penal, se sustituirá la ejecución del resto de la pena por la expulsión de los penados del territorio español, cuando los penados cumplan las dos terceras partes de la pena que se hubiera determinado, accedan al tercer grado o se les conceda la libertad condicional.

Por ello, el Ministerio Fiscal interesa que sea concretado, en sentencia condenatoria o en auto motivado posterior, que una vez producida la expulsión sustitutiva se imponga la prohibición de entrada en el territorio nacional por tiempo de ocho años desde que la referida expulsión se haya hecho efectiva.

VII OTROSÍ: El Ministerio Fiscal interesa el mantenimiento de las medidas cautelares de prisión provisional comunicada y sin fianza impuesta a los acusados durante la instrucción de la causa.

VIII OTROSÍ: Que se libre al órgano de enjuiciamiento la totalidad de las piezas de convicción que consten afectas a la causa.

IX OTROSÍ: El Ministerio Fiscal interesa que se le de traslado del escrito de Defensa que presenten los acusados.

En Girona, a 07 de abril de 2020

El fiscal.:
Juan Francisco García.

B.2. Escrit del lletrat de la Generalitat de Catalunya:

2. Abr. 2020 11:08

Generalitat de Cat
Departament d'Interior
AJJ/JLF/Conc DP 1461-19

935512429

Nº4733 P. 1

AL JUTJAT D'INSTRUCCIÓ NÚM. 2 DE GIRONA

EL LLETRAT DE LA GENERALITAT sotaescrit, en ús de les facultats que em confereix l'article 551.3 de la Llei orgànica del poder judicial i l'article 9.1 de la Llei 7/96, de 5 de juliol, d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de la forma més procedent en Dret, comparec i MANIFESTO:

Que en relació amb les Diligències Prèvies núm. 1481/2019, Procediment Abreujat núm. 44/2020, i d'acord amb el tràmit previst a l'article 780 de la Llei d'enjudiciament criminal, es sol·licita l'obertura de judici oral davant l'Audiència Provincial tot formulant el present escrit d'acusació respecte dels encausats CHARAF FADLAOUI i IBRAHIM AFQUIR, d'acord amb les següents

CONCLUSIONS PROVISIONALS

Primera.- A partir del dia catorze d'octubre de dos mil dinou, arran de la publicació de la Sentència dictada pel Tribunal Suprem en l'assumpte denominat com "el procés" (referit al procés independentista i en relació als esdeveniments ocorreguts a Catalunya els mesos de setembre i octubre de 2017) es varen convocar i verificar multitud de manifestacions en tot el territori català dirigits a mostrar la disconformitat amb aquella resolució judicial, amb una àmplia participació ciutadana, determinant que s'organitzés un important desplegament policial.

En concret, a partir de les vint hores i durant la tarda i la nit del dia setze d'octubre i la matinada del disset d'octubre de dos mil dinou, va tenir lloc en la ciutat de Girona una concentració a la Plaça del Vi d'unes vint mil persones per tal de protestar contra l'esmentada sentència del procés. Manifestació que va recórrer diferents carrers fins arribar un grup d'unes cinc mil persones, al voltant de les vint-i-una hores i quinze minuts, davant la Subdelegació del Govern d'Espanya, on es varen produir diferents aldarulls, provocant la intervenció d'efectius policials d'ordre públic i la disgregació del grup per diferents carrers de Girona.

Un grup d'unes dos-centes persones es va dirigir fins la Plaça Sant Pere de Girona per arribar davant de la Comissaria del Cos Nacional de Policia al voltant de les zero hores i trenta minuts del dia disset d'octubre de dos mil dinou, col·locant-se ràpidament una línia policial amb quatre furgonetes del cos de Mossos d'Esquadra, amb les senyals acústiques i lumíniques enceses, al davant d'aquella Comissaria, desplaçant-se aquesta línia policial cap els

DJ Cos DP 1461-19 1/04/2020 13:40

Hora de recepció 2. Abr. 2020 11:00 Nº6161

2. Abr. 2020 11:09

Nº4733 P. 2

Generalitat de Cat
Departament d'Interior
AJJ/LF/Conc DP 1481-19

935512429

manifestants per tal que marxessin del lloc, fent cas omís els manifestants a l'actuació policial, llençant des del davant de les furgonetes policials pedres a aquestes, bolcant contenidors, arrencant senyals de trànsit, obstruint el pas dels vehicles policials i insultant als policies amb cànctics com ara "hijos de puta, marchad de aquí".

És en aquest moment quan CHARAD FADLAOUI, major d'edat, natural del Marroc, amb NIE [REDACTED], sense antecedents penals i en situació de presó provisional per aquesta causa des del disset d'octubre de dos mil dinou, i IBRAHIM AFQUIR, també major d'edat, natural del Marroc, amb NIE [REDACTED], sense antecedents penals i en situació de presó provisional per aquesta causa des del disset d'octubre de dos mil dinou, els quals portaven posada la caputxa de la seva dessuadora en el cap, i a les mans, cadascun d'ells, portava una pedra d'uns quinze centímetres per quinze centímetres, aproximadament, es varen apropar lateralment a la furgoneta policial Tropic 22, marca Ford, model Transit, indicatiu CME4725, propietat d'Alphabet España Fleet Management, S.A., emparats pel grup de manifestants que continuava fent llançaments d'objectes frontalment contra les furgonetes, i a una curta distància, varen llençar cadascun d'ells la pedra que portaven a les mans contra la finestreta de la porta del conductor de l'esmentada furgoneta policial, amb la voluntat d'alterar la pau pública coneixent que executaven actes de violència sobre els policies i sobre el vehicle policial, de pertorbar el legítim exercici de les funcions d'ordre públic que desenvolupaven els agents de policia coneixent que feien ús d'un objecte perillós com eren les pedres que portaven, d'atacar la integritat física d'aquells agents i, també, de causar danys en el vehicle policial coneixent que així tractaven d'impedir el lliure exercici de les funcions d'ordre públic que desenvolupaven els agents de policia. Les pedres llençades per Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir varen impactar en la finestreta de la porta del conductor de la furgoneta policial Tropic 22, marca Ford, model Transit, indicatiu CME4725, propietat d'Alphabet España Fleet Management, S.A., trencant el vidre de la finestreta i, si més no, una d'aquestes pedres es va introduir en l'habitacle de l'esmentat vehicle policial, en la seva part davantera, impactant la pedra en l'avantbraç dret de l'agent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional 8612 que conduïa la furgoneta, així com impactant la pedra també en la part esquerra de la cara i en el casc del sergent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional 3334, per a, finalment, impactar la pedra en el vidre davanter de la furgoneta policial, fisurant-lo. L'esmentat llançament de les pedres per part de Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir, que seguidament varen marxar corrents, va ser observat pels agents del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional 8029, 8125, 11228, 13144 i 17274, que integraven l'indicatiu Ter.200 i anaven de paisà, els quals no varen poder detenir Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir però varen comunicar per emissora la seva descripció física i de vestimenta. Al voltant de les dues hores del dia disset d'octubre de dos mil dinou, al Passatge Pont de Pedra de Girona, la

De Conc DP 1481-19 1/04/2020 10:40

Hora de recepció 2. Abr. 2020 11:00 Nº6161

2. Abr. 2020 11:09

Nº4733 P. 3

Generalitat de Cat
Departament d'Interior
AJ/JLF/Conc DP 1481-19

935512429

dotació d'agents del cos de Mossos amb número de carnet professional 8125 i 17274 va aturar Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir perquè coincidien plenament amb la descripció facilitada pels agents de l'indicatiu Ter 200, els quals es varen adreçar al lloc i varen reconèixer sense cap mena de dubte que Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir eren les persones que havien llençat les pedres al lateral del vehicle policial, procedint-se a la detenció de Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir.

A conseqüència de la conducta de Charaf Fadlaoui i Ibrahim Afquir en llençar les pedres contra la furgoneta policial, el sergent 3334 va patir lesions consistents en contusió en la zona hemifacial esquerra, que varen guarir, després d'una primera assistència facultativa, en dos dies, cap d'ells imeditiu per a les ocupacions pròpies de la seva funció policial, mentre que l'agent 8612 va patir lesions consistents en excoïació a nivell bíceps del braç dret, que varen guarir, després d'una primera assistència facultativa, en tres dies, caps d'ells imeditiu per a les ocupacions pròpies de la seva funció policial. Igualment, es varen causar danys en la furgoneta policial Tropic 22, marca Ford, model Transit, indicatiu CME4725, propietat d'Alphabet España Fleet Management, S.A., que, una vegada taxats pericialment, importen la quantitat de set-cents vint euros amb setanta-quatre cèntims d'euro (720,74,- euros).

Segona.- Els fets descrits són constitutius dels següents il·lícits

- A) Un delictes de desordres públics, previst i penat en els articles 557.1 i 557 bis.1, 3 i 6 del Codi Penal, en relació de concurs ideal amb
- B) Un delictes d'atemptat agreujat a agents de l'autoritat, previst i penat en els articles 550, 1 i 2 i 551.1 del Codi Penal,
- C) Dos delictes lleus de lesions de l'article 147.2 del Codi Penal, i
- D) Un delictes de danys previst i penat en l'article 263.1 i 2.1er del Codi Penal.

Tercera.- Dels il·lícits anteriors són responsables, en concepte de coautors, d'acord amb el que disposa l'article 28 del Codi Penal, els encausats Charaf Fadlaoui i Ibrahim Afquir.

Quarta.- No concorren en la conducta dels encausats circumstàncies modificatives de la responsabilitat criminal.

Cinquena.- Procedeix imposar a cadascun dels encausats Charaf Fadlaoui i Ibrahim Afquir la pena de TRES ANYS I SIS MESOS DE PRESÓ, de

Hora de recepció 2. Abr. 2020 11:00 Nº6161

Df Cen DP 1481-19 1/94/2020 10:40

2. Abr. 2020 11:10

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
AJ/JLF/Conc DP 1481-19

935512429

Nº 4733 P. 4

conformitat amb allò disposat amb l'article 77.2 del Codi Penal, així com les accessorïes legals i les costes processals causades.

Sisena.- En concepte de responsabilitat civil, els encausats Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir indemnitzaran, conjunta i solidàriament, al sergent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional **3334** en la quantitat de setanta-cinc euros amb disset cèntims d'euro (**75,17,-€**) per les lesions que va patir, a raó de trenta euros per cadascun dels dos dies no improductius, increment del 20% pel caràcter dolós de l'acció, increment del 0,25% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2017, increment del 1,60% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2018, increment del 1,60% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2019 i increment del 0,90% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2020. Igualment, els encausats Charad Fadlaoui i Ibrahim Afquir indemnitzaran, conjunta i solidàriament, a l'agent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional **3612** en la quantitat de cent-dotze euros amb setanta-cinc cèntims d'euro (**112,75,- euros**) per les lesions que va patir, a raó de trenta euros per cadascun dels tres dies no improductius, increment del 20% pel caràcter dolós de l'acció, increment del 0,25% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2017, increment del 1,60% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2018, increment del 1,60% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2019 i increment del 0,90% en atenció a l'índex de revalorització de les pensions de 2020. Quantitats que hauran de ser incrementades amb els interessos previstos en l'article 576 de la Llei d'enjudiciament civil.

ALTRESSÍ MANIFESTO PRIMER: Prova que es proposa pel judici oral:

1. **Interrogatori** dels encausats,
2. **Testifical** dels següents testimonis, que seran citats judicialment:
 - Sergent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 3334
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 8612
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 8029
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 11228
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 13144
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 8125
 - Agent Mosso d'Esquadra amb carnet professional núm. 17274

Hora de recepció: 2. Abr. 2020 11:00. Nº 6161

Dd Cos DP 1481-19 1/04/2020 10:40

2. Abr. 2020 11:11

Nº4733 P. 5

Generalitat de Cat.
Departament d'Interior
AJ/JLF/Conc DP 1481-19

935512429

3. **Pericial**, per tal que la Metge Forense del Jutjat, la doctora Immaculada Valentí, ratifiqui o, si s'escau, amplii o modifiqui els sengles informes metges de sanitat que va emetre el 26 de novembre de 2019 respecte de les lesions patides pel sergent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional 3334 i per l'agent del cos de Mossos d'Esquadra amb número de carnet professional 8612.
4. **Documental** per lectura de tots els folis de les actuacions, i, en especial, dels folis 9 a 16, 38, 39, 43, 44, 70 a 73, 81 a 88, 92, 93, informe forense de sanitat del 26-11-19 de les lesions del sergent 3334, informe forense de sanitat del 26-11-19 de les lesions de l'agent 8612, informe pericial emès pel perit taxador judicial del 17-1-20, escrit de la Corporació Catalana de Mitjans de Comunicació de 12-2-20 i pen drive amb imatges que l'acompanyava i escrit de Mediaset España de 11-12-10 i Cd'a amb imatges que l'acompanyaven.

Aquesta part fa seva la prova que proposen les altres parts amb dret a intervenir-les i a demanar la seva pràctica encara que fossin renunciades.

Girona, 31 de març de 2020.

Josep Lluís Florensa Labazuy
EL LLETRAT DE LA GENERALITAT HABILITAT

D4_Cat DP 1481-19 10/04/2020 10:40

Hora de recepció 2. Abr. 2020 11:00 Nº6161

C. Preguntes de les entrevistes incloses al reportatge:

C.1. Andrea Peláez:

- Et podries presentar breument? Com et dius i a què et dediques?
- Em podries explicar què va passar el dia 15 d'octubre?
- Què recordes de la detenció?
- Com vas viure l'estada a la presó?
- De què se t'acusa?
- En quin moment es troba el procés judicial? Mesures cautelars?
- Com t'han afectat a nivell personal la detenció i l'empresonament? Com ha afectat al teu compte entorn?
- Quin penses que era l'objectiu del teu empresonament?
- Creus que existeix un element en comú entre el teu empresonament i la resta d'actuacions repressives, sigui contra manifestants, periodistes o persones migrades?

C.2. Eduardo Cáliz:

- Com va anar la detenció de l'Álvaro i d'en David?
- Des de la defensa vas denunciar maltractaments? Per què?
- De quins delictes s'acusa a l'Álvaro i en David?
- Quina és la seva versió dels fets?
- Com justifica l'acusació la presumpta culpabilitat dels joves? Com la valoreu?
- Existeixen similituds amb les acusacions de la resta de persones detingudes durant les protestes?
- La presó provisional dels dos joves estava justificada? I la del conjunt de persones empresonades? Per què?
- Quins requisits legals són necessaris perquè la presó provisional estigui jurídicament justificada?

- Com qualificarieu, des d'Alerta Solidària, les protestes de l'octubre? Eren violentes des d'un inici?
- En el cas que considereu que va existir violència, com es va originar?
- Existia una justificació política en els casos de detencions i empresonaments de les protestes de l'octubre? Per què?
- Van existir presions de la Fiscalia General per demanar presó provisional per les persones detingudes durant les protestes? Si la resposta és afirmativa, quin era l'objectiu que perseguia?
- Com han viscut i estan vivint la situació l'Álvaro i en David?
- Quin creus que era l'objectiu de la detenció i l'empresonament dels dos joves?
- Consideres que existeix algun element en comú entre l'empresonament de l'Álvaro i en David i la resta d'actuacions repressives, siguin agressions, detencions, empresonaments o expulsions, de l'octubre del 2019?

C.3. Marta Bolinches:

- Per què des d'Irídia vau tillar com a desproporcionades les actuacions policials durant les protestes de l'octubre? Hi ha algun element especialment rellevant?
- Quines pràctiques policials vau denunciar principalment durant aquells dies?
- Com valoreu la utilització de projectils de goma i de foam?
- Quina importància té que el CNP utilitzés bales de goma tota la prohibició que afecta als Mossos?
- Quines situacions denuncieu pel que fa a l'ús dels projectils de foam durant les protestes de l'octubre? Heu pogut accedir als protocols d'ús d'aquesta arma?
- Quines situacions vau registrar pel que fa a l'ús de les defenses policials?
- Vau denunciar que agents de la BRIMO i de l'ARRO no haurien portat visible el Número Operatiu Policial. Em podries donar més detalls sobre aquesta qüestió?
- Legalment, l'ARRO no estava obligada a portar el NOP visible, però vau denunciar també que no el portessin. Per quin motiu?
- Com valoreu la utilització de la tècnica del *carrusel* per part dels Mossos d'Esquadra?

- Quina valoració feu de les actuacions policials contra periodistes durant les protestes de l'octubre?
- Des d'Irídia, tenint en compte els elements que hem comentat, quin objectiu creieu que tenien les actuacions policials durant les protestes?

C.4. Sheila Marín:

- Vau registrar situacions de violència física i/o psicològica durant els processos de detenció?
- Vau detectar maltractaments durant els trasllats de les persones detingudes?
- Vau detectar maltractaments un cop les detingudes ja es trobaven en dependències policials?
- Pel que fa al tràmit de la comunicació de drets a les persones detingudes, com es va dur a terme?
- Què vau detectar en relació als reconeixements mèdics a les persones detingudes? Quina importància té?
- Quines situacions vau registrar durant les declaracions als jutjats de guàrdia?
- Durant les declaracions als jutjats, vau detectar la presència d'agents a la sala? Com ho valoreu?
- Es va permetre a les persones detingudes contactar amb els seus familiars? Com es va dur a terme el contacte?
- Va existir alguna diferència de tracte entre les detencions dutes a terme per Mossos d'Esquadra o les fetes pel Cos Nacional de Policia?
- Van existir diferències per una qüestió de gènere durant els processos de detenció? Quines?

C.5. Benet Salellas:

- Vau detectar similituds entre la llista d'objectes que haurien interceptat a la Xènia i a altres persones detingudes? Això va ser una tendència habitual en els casos de les persones empresonades l'octubre del 2019?
- Com es va produir la detenció de l'Ibrahim i d'en Charaf?
- Existeixen contradiccions en la versió de l'acusació? Quines?

- La Fiscalia demana també que s'expulsi als joves de territori estatal? En què s'agafa per fer-ho?
- La Generalitat de Catalunya s'ha personat com a acusació particular en el cas. Què suposa això i per què des de la defensa ho denuncieu?
- Existeix un acord entre la Generalitat i els sindicats de Mossos per tal que l'administració es personi en casos similars?
- Des de la defensa considereu que l'argument de la falta d'arrelament és vàlid per mantenir a l'Ibrahim i en Charaf en presó preventiva? Per què?
- Com estan vivint la situació l'Ibrahim i en Charaf?
- Quin penseu que és l'objectiu del procés judicial pel que estan passant els dos joves?
- Consideres que existeix algun element en comú entre el cas d'en Charaf i l'Ibrahim i la resta de casos repressius durant les protestes, sigui contra manifestants, persones migrades o periodistes?

C.6. Laura Fernández:

- Per què van obrir el procediment d'expulsió a l'Ayoub?
- En el cas de l'Ayoub, es va obrir un procediment d'expulsió preferent?
- Quins requisits són necessaris per a obrir aquest tipus de procés i què implica?
- Per què vau demanar la nul·litat del procediment d'expulsió preferent?
- L'Ayoub estava participant en les protestes quan va ser detingut?
- Vau presentar un recurs i una mesura cautelaríssima al jutjat contenciós de Lleida. Què demanàveu amb aquestes accions? Amb quins arguments?
- Què va passar amb el recurs i la mesura cautelaríssima? Per què?
- Com va viure el seu internament al CIE de la Zona Franca?
- Des del dia que va ser traslladat a Madrid, hi va haver uns dies que no va tenir notícies de l'Ayoub. Em podries explicar com van ser aquells dies?
- L'Ayoub va ser expulsat sense la seva documentació? Quina importància té això?

- Com ha viscut la situació en global l'Ayoub?
- Per què van obrir el procediment d'expulsió a l'Achraf?
- Com va anar la detenció de l'Achraf?
- Quan va entrar al CIE de la Zona Franca?
- Per què van obrir el procediment d'expulsió a l'Achraf?
- En el cas de l'Achraf, es va obrir un procediment d'expulsió preferent?
- En el cas de l'Achraf, també va presentar un recurs i una mesura cautelaríssima al jutjat contenciós de Lleida?
- En aquest cas, què demanàveu amb aquestes accions? Amb quins arguments?
- Què va passar amb el recurs i la mesura cautelaríssima? Per què?
- Quins tipus d'apoderament hi ha i quin s'acostuma a dur a terme en casos de persones retingudes en CIE?
- Quin tipus de procediment d'apoderament es va demanar en el cas de l'Achraf?
- Què va suposar un procediment d'apoderament com el que va existir en el cas de l'Achraf?
- Com va viure el seu internament al CIE de la Zona Franca?
- Com ha viscut la situació en global l'Achraf?
- Quin creus que era l'objectiu dels processos pels quals van passar l'Achraf i l'Ayoub?
- Consideres que existeix algun element en comú entre el cas de l'Ayoub i l'Achraf i la resta de casos repressius durant les protestes, sigui contra manifestants, persones migrades o periodistes?

C.7. Mercè Duch:

- Què és un Centre d'Internament d'Estrangers?
- Quines vulneracions de drets suposen els CIE?

- Les persones internades en un CIE poden comunicar-se amb l'exterior? Quines garanties tenen pel que fa al contacte amb advocats?
- Quines conseqüències físiques i psicològiques poden provocar l'internament en un CIE?
- Per quins motius es pot obrir un procediment d'expulsió?
- És habitual que s'obrin procediments d'expulsió preferents de manera irregular?
- Quant temps acostumen a durar els procediments d'expulsió? Això què suposa per les persones afectades?
- A banda de l'objectiu empíric de fer fora a algú de territori estatal, consideres que hi ha un objectiu polític o ideològic en l'expulsió de les persones d'origen estranger?
- Què és el racisme institucional? Quins objectius persegueix?

C.8. Karlos Castilla:

- Què és el racisme institucional? Quins objectius persegueix?
- Aquest racisme institucional s'observa en els contextos de protesta a l'Estat espanyol? De quina manera?
- De quins privilegis gaudeix una persona blanca per davant d'una d'origen migrant quan és detinguda i/o empresonada?
- Què és l'arrelament social, laboral i familiar?
- L'element de l'arrelament per a justificar o no la presó provisional suposa alguna desigualtat per les persones d'origen migrant?
- Quines vies per obrir un procediment d'expulsió permet la llei d'estrangeria?
- Una de les vies per aturar un procediment d'expulsió és acreditar l'arrelament de la persona afectada. Quins elements s'acostumen a tenir en compte des de la justícia per valorar-lo?
- La interpretació habitual de l'arrelament per part de la justícia suposa alguna vulneració de drets per les persones d'origen migrant afectades per procediments d'expulsió?

- L'obertura de procediments d'expulsió preferents de forma irregular és habitual?
- Què suposa per una persona d'origen migrant, a nivell de drets, una ordre d'expulsió?
- Quant temps acostumen a durar els procediments d'expulsió? Això què suposa per les persones afectades?
- Hi ha nacionalitats que siguin més susceptibles que d'altres de patir una expulsió?
- Existeix una relació entre el racisme institucional i les irregularitats en els processos d'expulsió?
- A banda de l'objectiu empíric de fer fora a algú de territori estatal, consideres que hi ha un objectiu polític o ideològic en l'expulsió de les persones d'origen estranger?

C.9. Sira Escclasans:

- Et podries presentar breument? Com et dius i a què et dediques?
- Què va passar el 16 d'octubre?
- Heu demanat imatges per identificar l'agent que hauria disparat?
- Heu pogut identificar a l'agent?
- Quines accions heu emprès després de l'agressió?
- Us heu organitzat entre les persones agredides?
- Havies viscut alguna situació similar abans? Com l'havies enfrontat?
- Quin creus que era l'objectiu que perseguia la policia amb l'agressió? Penses existeixen similituds amb altres casos?
- L'agressió policial ha condicionat o creus que condicionarà la teva pràctica periodística? Quin impacte ha tingut a nivell personal?
- Consideres que hi ha un element en comú entre les agressions contra periodistes i la resta d'actuacions repressives durant les protestes?

C.10. Àngel García:

- Et podries presentar breument? Com et dius i a què et dediques?
- Podries explicar-nos què va passar el 18 d'octubre?
- Quines accions has emprès a partir de l'agressió?
- Us heu organitzat entre les persones agredides?
- Vas viure alguna situació similar a la del 18 d'octubre durant aquells dies? I abans?
- Quin creus que era l'objectiu que perseguia la policia amb les agressions a la premsa?
- L'agressió ha condicionat o creus que condicionarà la teva pràctica periodística? Quins han estat els efectes a nivell personal?
- Com valores la solidaritat existent en casos com el teu en el món del periodisme?
- Penses que existeix un element en comú entre les agressions a periodistes i la resta d'actuacions repressives de l'octubre?

C.11. Elisenda Rovira:

- Què us va portar a recopilar les agressions a professionals de la informació?
- Quina metodologia seguïu?
- Quines conclusions principals vau extreure de les dades recollides a l'octubre?
- Quins consideres que van ser els fets més destacats durant les protestes a partir de les informacions que vau obtenir?
- Les situacions viscudes a l'octubre formen part d'una tendència habitual o es tracta d'un fet excepcional?
- Quins penseu que eren els objectius que perseguia la policia agredint a periodistes?
- Com valores l'actuació de les institucions?

C.12. Gabriela Grífol:

- Des del Sindicat de Periodistes, quines van ser les situacions més rellevants que van registrar l'octubre del 2019?
- Com valoreu les agressions a periodistes viscudes durant aquells dies?
- Com valoreu les actuacions policials cap a periodistes durant les protestes de l'octubre?
- Quins efectes tenen les agressions, detencions i intimidacions cap a periodistes en un context com el de les protestes de l'octubre?
- Com afecten al dret a la informació i a la llibertat d'expressió situacions com les de l'octubre?
- Quines eines tenen els professionals de la informació per afrontar situacions com les de l'octubre?
- Quin impacte real tenen els sindicats de professionals de la informació?
- Els elements d'identificació, com per exemple el braçal taronja, són gratuïts pels professionals? Com hi poden accedir?
- Existeix algun protocol pel que fa a la relació que han de tenir els cossos policials i la premsa en contextos com els de l'octubre?
- Com valoreu l'actuació de les institucions?

D. Estructura temàtica:

APARTAT	CONTINGUT	VEUS
Introducció	Context previ a les protestes sentència 459/2019	Veu en off
Agresions a la premsa	Naturalitat i evolució de les protestes	Veu en off, Eduardo Cáliz
	Actuacions i protocols policials	Veu en off, Maria Bolinches
	Persones ferides	Veu en off
	Xifres d'agresions a professionals de la informació	Veu en off
	Pronunciaments d'institucions	Veu en off
	Agresions del 18 d'octubre	Veu en off
	Rellevància de les actuacions policials	Elisenda Rovira
	Acreditació dels periodistes	Veu en off, Elisenda Rovira
	Cas d'Angel Garcia	Veu en off, Angel Garcia
	Enumeració de tipus d'agresions	Veu en off
	Cas de Sira Escasans	Veu en off, Sira Escasans
	Mobilitzacions pels drets dels professionals	Veu en off
	Inseguretat laboral	Gabriela Grifols
	Coaccions policials	Veu en off
	Detencions	Veu en off, Elisenda Rovira
Detencions	Impacte en llibertat d'expressió i dret a la informació + Objectiu de les agressions	Gabriela Grifols
	Xifres de detencions	Veu en off
	Situacions de violència durant les detencions	Veu en off, Eduardo Cáliz, Sheila Marín
	Comunicació de drets a les persones delinqüents	Veu en off
	Reconeixements mèdics	Veu en off, Sheila Marín
	Declaracions al jutjat de guàrdia	Veu en off, Sheila Marín
	Comunicació amb els familiars	Veu en off
	Diferències per motius de gènere	Veu en off, Sheila Marín
	Entrada a presó de les persones delinqüents	Veu en off
	Xifres d'empresonaments	Veu en off
	Cas de l'Andrea Paléaz	Veu en off, Andrea Paléaz
	Cas de l'Álvaro Altierra i en David Pérez	Veu en off, Eduardo Cáliz
	Acusacions de les persones empresonades	Veu en off, Eduardo Cáliz
	Manipulació dels atesaats policials + Cas de la Xènia	Veu en off, Benet Salellas
	No justificació jurídica de la presó provisional	Veu en off, Eduardo Cáliz
Racisme institucional	Pressions i objectius de la Fiscalia	Veu en off, Eduardo Cáliz
	Persones d'origen estranger empresonades	Veu en off
	Cas d'en Mouchine	Veu en off
	Dades sobre el DERT	Veu en off
	Cas de Ibrahim i en Charaf	Veu en off
	Acusació del fiscal + Presumptes contradiccions	Veu en off, Benet Salellas
	Acusació de la Generalitat	Veu en off, Benet Salellas
	Argument de la falta d'arrelament	Veu en off, Benet Salellas, Karlos Castilla
	Joves expulsats de territori espanyol + Delictes + Causa de l'expulsió	Veu en off
	Cas d'en Mohamed	Veu en off
	Informació sobre els CIE	Veu en off, Mercè Duch
	Recursos i mesures cautelarsíssimes per aturar expulsions de l'Ayoub i l'Achraf + Argument de l'arrelament	Veu en off, Laura Fernández, Karlos Castilla
	Detenció de l'Ayoub + Procediment d'expulsió preferent	Veu en off, Laura Fernández
	Procediment d'expulsió opac de l'Ayoub	Veu en off, Laura Fernández, Mercè Duch
	Detenció de l'Achraf	Veu en off
Conclusió	Tràmit d'apoderament de l'Achraf	Veu en off, Laura Fernández
	Concepte de racisme institucional + Relació amb casos exposats	Veu en off, Karlos Castilla
	Objectiu dels casos + Element comú entre els casos exposats	Andrea Paléaz, Eduardo Cáliz, Benet Salellas, Laura Fernández, Sira Escasans, Angel Garcia
	Actualització dels casos	Veu en off
	Crèdits	-

E. Proposta de guió:

- INTRODUCCIÓ -

Off: 1 d'octubre del 2017. El Govern de la Generalitat de Catalunya celebra un referèndum d'autodeterminació, en el qual hi participen gairebé 2.290.000 persones. D'aquestes, poc més de 2 milions voten a favor de la independència de Catalunya.

Dos anys després, el 14 d'octubre del 2019, el Tribunal Suprem espanyol condemna a sis membres del govern organitzador, als líders de l'Assemblea Nacional Catalana i Òmnium Cultural, i a la presidenta del Parlament de Catalunya a un total de 99 anys i 6 mesos de presó. (complementat amb una infografia que reflecteixi les condemnes a presó en cada cas)

(TÍTOL: SEQÜELES D'OCTUBRE)

Des del moment de la publicació de la sentència, el moviment independentista i en defensa del dret a l'autodeterminació de Catalunya es mobilitza als carrers. A Barcelona, amb la convocatòria de la plataforma Tsunami Democràtic que anima a ocupar l'Aeroport del Prat, comença una dinàmica de protestes que es mantindrà durant tot l'octubre.

En aquesta primera mobilització, inicialment pacífica, es veuen per primer cop unes càrregues policials i aldarulls que acabaran sent la tònica de les següents setmanes en diferents punts de Catalunya. Eduardo Cáliz és advocat i membre de l'organització antirepressiva Alerta Solidària.

(Eduardo Cáliz: punt de vista d'Alerta Solidària pel que fa a la naturalesa i evolució de les protestes)

Off: Les actuacions policials d'aquells dies contra manifestants, i també cap a professionals de la comunicació i persones que van assegurar no haver participat en les protestes, van ser etiquetades com a desproporcionades en més d'una ocasió. Amnistia Internacional, el Síndic de Greuges o el centre de defensa de drets humans Irídia van ser alguns dels actors que van compartir aquesta visió. Marta Bolinches és advocada penalista i membre d'Irídia

(Marta Bolinches: visió d'Irídia sobre el caràcter desproporcionat de les actuacions policials, situacions especialment vexatòries i atacs al dret a la llibertat d'informació)

A l'Informe sobre violència institucional publicat per Irídia s'assenyalen com a indegudes diverses pràctiques policials vistes l'octubre del 2019. La primera de les pràctiques destacades és l'ús antireglementari de les defenses policials. A la Instrucció 16/2013 de la Direcció General de la Policia, s'especifica que l'ús de les defenses s'ha de limitar a un o dos cops, curts i secs i per sota de la cintura. (complementat amb fragment de text de la Instrucció 16/2013)

El llançament de projectils policials, tant pel que fa a les bales de goma com els projectils de foam, es menciona també a l'informe d'Irídia.

(Marta Bolinches: detalls sobre la utilització dels projectils, la prohibició de les bales de goma i la impossibilitat d'accés als protocols d'ús dels projectils de foam)

El coneixement dels protocols d'ús del foam adquireix encara més rellevància si es té en compte un informe publicat el 2009 per la Comissió Nacional de Deontologia de la Seguretat francesa. Segons aquest òrgan, els projectils disparats amb l'arma LBD 40x46, utilitzada pels Mossos d'Esquadra per llançar els projectils de foam, poden tenir “conseqüències dramàtiques” si impacten contra parts del cos com la cara o els ulls. A més, a l'informe s'especificava que si els projectils es disparaven a menys de deu o quinze metres, el risc augmentava “considerablement”. (complementat amb fragments de text traduïts de l'informe de la CNDS)

(Marta Bolinches: situacions detectades pel que fa a l'ús del foam)

Des del centre Irídia, s'ha denunciat també que agents dels Mossos d'Esquadra haurien actuat sense el Número Operatiu Policial visible, i que s'hauria utilitzat la tècnica del *carrusel*. Aquesta, consisteix en l'ús de furgons policials per a dispersar grups de manifestants, i el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya s'havia compromès a no utilitzar-la el maig 2019.

(Marta Bolinches: importància que el NOP s'apliqui tant a la BRIMO com a l'ARRO i perillositat de l'ús del carrusel)

Off: Segons dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, durant les protestes contra la sentència del Procés de l'octubre, el Servei d'Emergències Mèdiques hauria atès a 639 persones ferides. Del total, 367 haurien estat civils, 116 Mossos d'Esquadra i 110 agents del Cos Nacional de Policia. 4 persones haurien perdut la visió d'un ull a causa de l'impacte de projectils policials, i dues haurien acabat amb traumatismes cranioencefàlics. (complementat amb gràfiques de formatges i altres infografies que il·lustressin les xifres anteriors)

- AGRESSIONS A LA PREMSA -

Off: Durant les protestes contra la sentència de l'octubre del 2019, un dels col·lectius afectats per la violència policial va ser el que s'encarregava de la cobertura informativa de les mobilitzacions. Segons les dades recollides per l'observatori *Mèdia.cat* a la seva iniciativa coneguda com el Mapa de la Censura, entre el 14 i el 27 d'octubre, 70 professionals de la comunicació haurien patit agressions físiques mentre cobrien les mobilitzacions. D'aquesta setantena d'agressions, 48 haurien estat protagonitzades pels cossos policials. (complementat amb una gràfica de formatges on es mostrés el percentatge d'agressions que representarien les actuacions policials i les altres causes)

Les dades aconseguides per *Mèdia.cat* respecte les agressions a periodistes durant les mobilitzacions de l'octubre van servir per fonamentar la denúncia presentada al

Consell d'Europa per la Federació Europea de Periodistes i la Federació Internacional de Periodistes. Davant les informacions presentades, la Comissionada de Drets Humans del Consell d'Europa es va mostrar preocupada pel que va descriure com un ús desproporcionat de la força de la policia, i va exigir a les autoritats espanyoles que s'investiguessin totes les agressions a periodistes, també les protagonitzades pels cossos de seguretat. (complementat amb un fragment de text de les declaracions de la Comissionada)

Des de la representació permanent de l'Estat espanyol al Consell d'Europa, es va remarcar fins a dues ocasions el compromís amb la protecció dels drets humans i l'estat de dret i la intenció de seguir treballant per la protecció dels periodistes. (complementat amb un fragment de text de la resposta de la representació permanent)

Un altre organisme, l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa, també es va pronunciar en contra de les agressions a la premsa i en defensa dels professionals. En aquest cas, no hem tingut constància d'una resposta de les autoritats espanyoles.

Si ens fixem en les dades recollides per *Mèdia.cat*, el divendres 18, dia de major tensió als carrers, va ser també la data en què hi va haver un major nombre d'agressions físiques a periodistes. De les 24 totals, 19 van ser per part de la policia. (complementat amb una gràfica de barres on es mostren les agressions per dies i separades segons si van ser protagonitzades per Mossos d'Esquadra, CNP, cossos policials que no s'haurien pogut identificar o altres causes)

(Elisenda Rovira: element diferencial de les agressions de l'octubre, importància de les agressions protagonitzades per agents policials)

Off: El principal element identificatiu dels professionals de la informació en contextos de protestes a Catalunya és el braçal taronja butà. Aquest braçal, sorgit l'abril de 2009 a partir d'un acord entre el Col·legi de Periodistes de Catalunya i el Departament d'Interior, es va concebre com un element identificatiu visual que permetés als periodistes exercir la seva tasca amb garanties i facilitats. Interior també es comprometia a formar als agents en el nou acord i en el dret constitucional a la informació. (complementat amb fragments de text de l'acord entre el Col·legi de Periodistes i el Departament d'Interior)

Tot i això, l'octubre del 2019, l'acord de col·laboració entre el Col·legi i Interior no va garantir la seguretat dels professionals.

(Elisenda Rovira: detalls sobre les agressions a periodistes correctament acreditats)

Off: Un dels professionals agredits durant les protestes malgrat anar identificat amb el braçal taronja va ser el fotoperiodista Àngel García. El 18 d'octubre, mentre cobria els aldarulls al carrer Fontanella de Barcelona, va ser colpejat per un agent de la Policia Nacional.

(Àngel García: explicació del moment de l'agressió i valoració dels fets)

Off: Entre les 48 agressions policials registrades per *Mèdia.cat*, existeixen situacions diverses. Cops de defensa, empentes, atacs en portals i locals comercials o lesions per projectils de goma i de foam en són alguns exemples. Sira Esclasans, fotoperiodista *freelance*, va ser víctima d'aquesta última situació.

(Sira Esclasans: explicació del moment de l'agressió, valoració dels fets i inseguretat laboral)

Off: Algunes d'aquestes organitzacions eren a plaça Catalunya el 22 d'octubre del 2019. El Grup Ramon Barnils, el Sindicat de la Imatge, el Col·legi de Periodistes, el Sindicat de Periodistes, el Col·lectiu Ciutadella i l'Associació de Dones Periodistes acompanyaven aquell dia a 200 professionals, en una concentració en contra dels atacs que s'estaven patint durant les mobilitzacions.

(Gabriela Grífol: inseguretat laboral dels periodistes, especialment en un context com el de l'octubre, i relació dels professionals amb la policia)

Off: A banda de les agressions físiques, durant les protestes contra la sentència del Procés també es van detectar altres tipus d'actuacions dels cossos de seguretat cap a la premsa. Des de *Mèdia.cat*, es van registrar dos casos d'escorcolls, els dos a Barcelona. També en dues ocasions, agents policials haurien forçat als periodistes a mostrar les seves fotografies. A Tarragona, els Mossos d'Esquadra haurien fet pujar a un dels furgons al fotoperiodista Lluç Queralt, i l'haurien pressionat perquè esborrés imatges. En els quatre casos recollits per *Mèdia.cat*, els professionals anaven correctament identificats. (complementat amb una infografia d'un mapa on apareguessin les localitzacions dels fets relatats i la data en què s'haurien produït)

Durant les mobilitzacions de l'octubre contra la sentència del Procés, des de l'observatori *Mèdia.cat* es van registrar també les detencions de dos periodistes. La del fotoperiodista de *El País*, Albert García, a Barcelona, i la del redactor de la revista *El Replà*, Joan Viso, a Tarragona. Les dues s'haurien produït el 18 d'octubre.

(Gabriela Grífol: què suposen per la llibertat d'expressió i pel dret a la informació les actuacions policials de l'octubre)

- DETENCIONS -

Off: Les dues detencions que van afectar professionals de la informació, però, no van ser les úniques de l'octubre. Durant les protestes contra la sentència, van ser detingudes 214 persones arreu de Catalunya. Segons dades del Ministeri de l'Interior, un 90% d'aquestes detencions van produir-se entre el 14 i el 19 d'octubre. En aquell moment, els Mossos d'Esquadra n'havien realitzat gairebé el 80%, la Policia Nacional un 16% i la Guàrdia Urbana de Barcelona un 4%. (complementat amb una gràfica de formatges que il·lustri el nombre de detencions i els percentatges de detencions per cos policial)

Diversos dels processos de detenció viscuts durant aquells dies van anar acompanyats de la denúncia de situacions de violència física i psicològica exercida per

agents policials. Casos com el del jove detingut el 18 d'octubre a Via Laietana, Guillem Padilla, en el que la defensa hauria interposat una querella per delictes de tortures, contra la integritat moral i lesions, o les detencions d'Álvaro Alierta i David Pérez serien exemples d'aquesta violència.

(Eduardo Cáliz: explicació del moment de la detenció d'Alierta i Pérez i de la denúncia per maltractaments)

Off: Les situacions de violència en els processos de detenció de l'octubre van ser investigades també pel Sistema de Registre i Comunicació de la Violència Institucional de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans. Durant l'elaboració d'un informe centrat en el testimoni de 22 persones que havien acabat en presó provisional, es van recollir casos de violència física o psicològica en el total de les entrevistes.

(Sheila Marín: explicació de les situacions de violència registrades en els processos de detenció)

Off: A banda de la violència física i psicològica, des de l'Observatori del Sistema Penal es van registrar altres irregularitats durant les detencions. Una de les altres situacions problemàtiques va ser el moment de comunicar els seus drets a les persones detingudes. Tant a la Constitució Espanyola com a la Llei d'enjudiciament criminal s'estableix que les persones detingudes han de ser informades immediatament i de manera comprensible dels seus drets i de les raons de la detenció. (complementat amb fragments de text de la legislació on s'especifica aquesta qüestió)

Tot i això, només un 16% de les persones entrevistades per l'Observatori del Sistema Penal haurien estat informades dels seus drets en el moment de la detenció, i un 21% haurien rebut la comunicació un cop en dependències policials. Un 47% de les persones entrevistades asseguraven haver rebut la comunicació de drets hores més tard o l'endemà de la detenció, mentre que un 16% del total no hauria estat informat o no en va ser conscient. (complementat amb una gràfica de formatges que reflecteixi aquests percentatges)

La qüestió dels reconeixements mèdics també és d'especial importància. De les 22 persones entrevistades, 9 no haurien estat reconegudes per cap metge després de la detenció.

(Sheila Marín: importància del no reconeixement mèdic en el context de les protestes i detalls sobre les condicions en què es van produir els reconeixements)

Off: La presència d'agents policials en el moment del reconeixement mèdic xocaria amb el Protocol d'Istanbul, document no vinculant aprovat el 1999 per les Nacions Unides. En aquest, es marca que els reconeixements mèdics a persones detingudes mai s'haurien de realitzar en presència de cossos de seguretat o altres funcionaris del govern. (complementat amb un fragment de text del Protocol on es parla d'aquesta qüestió)

A la Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària de la Generalitat de Catalunya també es tracta la qüestió de la presència policial. En el document del Departament de Salut, s'estableix que aquesta sempre haurà de ser aprovada pel pacient. (complementat amb un fragment de text de la Carta on es parla d'aquesta qüestió)

La presència d'agents policials, però, no es va donar només en els reconeixements mèdics. Durant les declaracions al jutjat de guàrdia, diverses persones van relatar la presència de policies.

(Sheila Marín: detalls sobre la presència d'agents durant les declaracions al jutjat de guàrdia i altres elements que podrien haver contaminat les declaracions de les persones detingudes)

Off: Des de l'Observatori del Sistema Penal també es va incidir en la comunicació de les persones detingudes amb els seus familiars. Un 73% de les persones entrevistades hauria pogut contactar, però en un 18% dels casos no s'hauria donat l'opció. Cal remarcar que, en casos registrats a Tarragona, s'hauria forçat a les persones detingudes a comunicar-se amb els seus familiars en castellà, independentment de la seva llengua materna. Això vulneraria tant la Constitució Espanyola com l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. A la carta magna s'estableix que les llengües incloses als estatuts d'autonomia seran oficials juntament amb el castellà, mentre que a l'Estatut, on s'estableix el català com a llengua oficial, s'especifica que cap persona podrà ser discriminada per raons lingüístiques. (complementat amb fragments de text de la Constitució i de l'Estatut que fan referència a la qüestió tractada)

Durant els processos de detenció monitorats per l'Observatori del Sistema Penal, l'element de gènere també hauria jugat el seu paper, existint diferències entre el tracte viscut per les dones detingudes i l'experimentat pels homes.

(Sheila Marín: desenvolupament de les diferències entre el tracte a dones i homes durant els processos de detenció)

- EMPRESONAMENTS -

Off: Les 22 persones entrevistades per l'Observatori del Sistema Penal van acabar, després de ser detingudes, en presó provisional. En termes generals, i segons el que es desprèn dels seus relats, aquestes persones van viure l'entrada a presó com un alleujament. Amb aquesta, es posava fi a uns tensos processos de detenció.

La vintena de persones consultades per l'Observatori del Sistema Penal no van ser les úniques en acabar entre reixes. El 21 d'octubre, ja havien entrat a presó 28 persones, totes amb edats compreses entre els 18 i els 25 anys. De les més de 200 persones detingudes per les mobilitzacions de l'octubre, 33 van acabar en presó provisional, sent internades en diversos centres penitenciaris arreu del Principat. (complementat amb la infografia d'un mapa on s'ubicaran els centres penitenciaris en què van ser

internades les persones empresonades, amb el nombre de persones tancades en cadascun)

Una de les persones que va acabar en presó provisional va ser Andrea Peláez. El 15 d'octubre, mentre es manifestava a la Delegació del Govern espanyol a Barcelona, aquesta jove de Sabadell vinculada al centre social l'Obrera i estudiant d'enginyeria química va ser detinguda pels Mossos d'Esquadra. Acusada dels delictes d'atemptat contra l'autoritat, desordres públics i danys, va estar a la presó de dones de Wad-Ras fins al 15 d'octubre, quan el Jutjat d'Instrucció número 20 de Barcelona va deixar-la en llibertat amb càrrecs.

(Andrea Peláez: explicació del procés de detenció, dels fets que se li imputaven i de com va afectar la seva vida l'empresonament)

Off: Dos altres joves que van ser empresonats durant les protestes contra la sentència van ser Álvaro Alierta i David Pérez. Detinguts al carrer Aragó de Barcelona la matinada entre el 17 i el 18 d'octubre, van estar tancats al Centre Penitenciari de Joves de la Roca del Vallès fins al 4 de novembre. Com l'Andrea, els dos joves van ser acusats de desordres públics, atemptat contra l'autoritat i danys després que, segons la versió dels Mossos d'Esquadra, haguessin llançat pedres contra un furgó policial al passeig de Gràcia. Eduardo Cáliz, advocat d'Alerta Solidària, és l'encarregat de la defensa d'Alierta i Pérez.

(Eduardo Cáliz: explicació del procés de detenció, de la presumpta debilitat i element genèric de l'acusació, i dels paral·lelismes entre les acusacions dels casos de persones empresonades)

Off: Des de l'organització Alerta Solidària, també es va denunciar que els atestats policials d'algunes de les persones empresonades haurien estat manipulats, incloent proves similars en casos diferents. Un dels casos en què s'hauria observat aquesta situació va ser el de la Xènia. L'advocat Benet Salellas s'ocupa de la defensa de la jove.

(Benet Salellas: detalls sobre els paral·lelismes entre els materials que el Cos Nacional de Policia hauria interceptat a la Xènia i els que s'haurien interceptat en altres casos)

Off: Així, amb unes acusacions genèriques i contradictòries i uns atestats policials presumptament manipulats, des d'Alerta Solidària s'ha afirmat que, des d'un punt de vista jurídic, en cap dels casos de les persones detingudes durant les mobilitzacions de l'octubre estaria justificada la presó provisional.

(Eduardo Cáliz: breu explicació dels requisits que s'haurien de complir jurídicament per aplicar la presó provisional, dels motius que porten a pensar que existeix una justificació política de la mesura i de les presumpes pressions de la Fiscalia General per demanar presó provisional)

- RACISME INSTITUCIONAL -

Off: L'octubre del 2019, els procediments de privació de llibertat van afectar centenars de persones a Catalunya. Tot i això, no ho van fer sempre de la mateixa manera. A principis de març del 2020, quedaven quatre persones en presó provisional al Principat, totes de nacionalitat estrangera. A la data de publicació d'aquest reportatge, les tres úniques persones que segueixen tancades són en Mouchine, Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui. Els tres, de nacionalitat marroquina, es troben a la presó de Puig de les Basses (complementat amb una infografia que mostri l'evolució dels casos de persones estrangeres empresonades)

Des del grup de suport d'en Mouchine, s'han denunciat maltractaments i l'internament del jove al Departament Especial de Règim Tancat, conegut també com a DERT. En aquest tipus de règim d'aïllament, les persones internades estan tancades a les cel·les 21 hores diàries, i només poden sortir a l'exterior una vegada per dia. Segons els especialistes, a partir del catorzè dia, aquest tipus d'internament pot provocar "danys psicològics irreversibles". Malgrat que l'ONU prohibeix aplicar el DERT de manera perllongada, a l'Estat espanyol, hi ha hagut casos en què els reclusos hi han passat mesos o anys. A Catalunya, la taxa de suïcidis en règim DERT és 3 vegades superior que en règim ordinari i 12 vegades major que fora de la presó. (complementat amb infografia que il·lustri les dades exposades sobre el DERT)

En el cas d'Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui, en canvi, no s'han registrat maltractaments ni tampoc l'internament dels joves en règim DERT. Els dos nois, detinguts a Girona la matinada entre el 16 i el 17 d'octubre, estan acusats de desordres públics, atemptat contra l'autoritat, danys i lesions lleus. Segons la versió dels Mossos d'Esquadra, Afquir i Fadlaoui haurien llançat dues pedres contra un furgó policial davant la comissaria de la Policia Nacional del carrer Sant Pau. Així, haurien trencat la finestra del conductor i haurien ferit a dos agents. A l'escrit de qualificació provisional del fiscal, s'especifiquen les lesions patides pels agents, que inclourien una rascada a l'alçada del bíceps del braç dret i un dolor a la banda dreta de la cara. En els dos casos, els policies haurien pogut seguir desenvolupant les seves tasques habituals.

La defensa d'Ibrahim Afquir i Charaf Fadlaoui ha assenyalat l'existència de diversos elements que posarien en qüestió la versió dels agents. L'advocat Benet Salellas s'encarrega de la representació dels dos joves.

(Benet Salellas: detalls sobre les contradiccions que existirien en la versió de l'acusació i altres elements que la posarien en dubte)

Off: En el cas d'en Charaf i de l'Ibrahim, des de la fiscalia, es demanen 9 anys de presó, 7.200 euros de pena multa i una indemnització conjunta d'uns 896 euros en concepte de responsabilitat civil. Un 20% d'aquesta última quantitat serviria per indemnitzar als agents ferits, i un 80% per cobrir els costos dels danys al furgó policial. A més, el fiscal exigeix també que els dos joves siguin expulsats de l'Estat espanyol un cop hagin complert dues tercers parts de la condemna. (complementat amb infografia que il·lustri les penes demanades per la fiscalia)

(Benet Salellas: explicació d'on s'agafa la fiscalia per demanar l'expulsió, tot i la situació regular dels dos joves)

Off: En canvi, des de la Generalitat de Catalunya, que s'ha personat en el cas com a acusació particular, es demanen 3 anys i 6 mesos de presó pels acusats. També es demanen uns 188 euros d'indemnització pels agents (complementat amb infografia que il·lustra les penes demanades per la Generalitat)

Des de la defensa d'Afquir i Fadlaoui, es mostren especialment molestos amb el paper de la Generalitat. Malgrat que la Llei d'enjudiciament criminal i la Llei d'organització dels serveis jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya permeten que l'administració comparegui com a acusació en casos en què funcionaris hagin resultat afectats, no s'estableix l'obligació. (complementat amb fragments de text referents a la legislació que regula la possibilitat de l'administració de personar-se)

(Benet Salellas: què suposa l'acusació de la Generalitat, diferències amb l'administració estatal i menció del presumpte acord entre l'administració i els sindicats de Mossos d'Esquadra)

Off: Tot i que encara no hi ha hagut sentència, l'autoritat judicial manté tancats a l'Ibrahim i a en Charaf. El principal argument utilitzat per a mantenir la presó provisional ha estat la presumpta falta d'arrelament social, laboral i familiar. Aquesta idea, defensada també per la fiscalia, es basaria en el fet que els joves havien arribat dos anys abans a l'Estat espanyol. Ibrahim Afquir hi hauria arribat amagant-se sota un autobús, mentre que Charaf Fadlaoui ho hauria fet en pastera. **La fiscalia al·lega també que els dos joves havien viscut en centres de menors tutelats i que, en el moment de la detenció, l'Ibrahim i en Charaf residien, respectivament, en un pis tutelat i en una casa ocupada.**

Des de la defensa dels dos nois, però, l'argument de la falta d'arrelament dels joves no seria suficientment sòlid.

(Benet Salellas: motius pels quals l'argument de la falta d'arrelament no seria vàlid per a mantenir la presó preventiva)

Off: I és que el factor de l'arrelament social, laboral i familiar com a argument per a mantenir la presó provisional pot perjudicar especialment a la població migrant. Karlos Castilla és membre del Consell de SOS Racisme i investigador en Dret Internacional de Drets Humans, Dret Constitucional i Migracions a l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

(Karlos Castilla: què és l'arrelament i quines desigualtats suposa per les persones d'origen migrant en presó provisional)

Off: L'element de la manca d'arrelament també va jugar un paper important en les situacions viscudes per en Mohamed, l'Achraf i l'Ayoub. Els tres joves, detinguts pels Mossos d'Esquadra durant les protestes del 18 d'octubre a Lleida, van acabar sent expulsats de l'Estat espanyol. Tot i que se'ls acusava dels delictes de desordres

públics i danys, la seva expulsió no va estar relacionada amb això, sinó amb la seva situació administrativa irregular. (complementat amb infografia que mostri on van ser detinguts, els delictes dels quals se'ls acusava i el motiu de la seva expulsió)

En Mohamed va ser l'única persona que, abans de ser expulsada, va estar en presó provisional. Acusat d'haver llançat pedres als agents policials i dels delictes de desordres i danys, va ser internat al Centre Penitenciari Ponent, on va estar fins al 22 de novembre. Aquell dia, l'Audiència de Lleida deixava al Mohamed en llibertat amb càrrecs després d'acceptar un recurs de la seva defensa, en el qual al·legava l'arrelament del jove per invalidar el risc de fuga.

Però la llibertat d'en Mohamed no va durar. En el moment en què sortia de la presó, agents de la Policia Nacional el van tornar a detenir, aquest cop per traslladar-lo al Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca, a Barcelona. En aquests centres, es pot retenir fins a seixanta dies a les persones sobre qui s'està tramitant un procediment d'expulsió de l'Estat espanyol. Des de Tanquem els CIE, denuncien les vulneracions de drets que comporten les instal·lacions com en les que va ser internat en Mohamed.

(Mercè Duch: vulneracions de drets que suposen els CIE)

Off: En el cas d'en Mohamed, el procediment d'expulsió va iniciar-se a causa de la seva situació administrativa irregular. Però les situacions que poden portar a una persona a acabar retinguda en un CIE són diverses.

(Mercè Duch: motius que poden portar a obrir un procediment d'expulsió)

Els procediments d'expulsió es poden aturar, però, si s'acredita l'arrelament social, laboral i familiar de la persona afectada. Això és el que va intentar la defensa de l'Ayoub i de l'Achraf. Laura Fernández, de la cooperativa IACTA, era l'advocada dels dos joves.

(Laura Fernández: detalls del recurs i la mesura cautelarríssima per justificar l'arrelament)

Els arguments utilitzats per la defensa per justificar l'arrelament de l'Ayoub i de l'Achraf, però, no van ser acceptats.

(Karlos Castilla: elements que s'acostumen a tenir en compte des de la justícia per a valorar l'arrelament i vulneracions de drets que suposa per les persones d'origen migrant en procediment d'expulsió)

En el cas de l'Ayoub, que, segons Laura Fernández, hauria estat detingut mentre esperava a la seva parella i sense haver participat en les protestes, el procediment d'expulsió va ser qualificat de preferent.

Per tal que un procediment d'expulsió es marqui com a preferent en lloc d'ordinari, la persona afectada hauria d'haver comès algun dels supòsits establerts a l'article 63 de

la llei d'estrangeria. En el cas de l'Ayoub, en què l'únic motiu de l'expulsió hauria estat la situació administrativa irregular, s'hauria d'haver acreditat el risc d'incompareixença, el jove hauria d'haver dificultat la seva expulsió o hauria d'haver representat un risc per l'ordre públic, la seguretat pública o la seguretat nacional. Segons la defensa, cap d'aquests requisits es complia. (complementat amb infografia dels requisits)

(Laura Fernández: explicació de per què es va demanar la nul·litat i què suposa un procediment preferent)

(Mercè Duch: detalls sobre com és d'habitual l'obertura de procediments d'expulsió preferents de forma irregular)

El 13 de novembre del 2019, l'Ayoub va ser traslladat a Madrid, i no va ser fins tres dies després, el 16 de novembre, que la família i la defensa del jove van tenir notícies seves.

(Laura Fernández: explicació dels dies en què no van saber res sobre l'Ayoub i valoració del procés i del fet que el jove fos expulsat sense documentació)

L'última de les persones expulsades de l'Estat espanyol arran de les protestes contra la sentència va ser l'Achraf. Segons la versió del jove, quan els Mossos d'Esquadra van anar a detenir-lo, no estava participant en les protestes, sinó que estava assegut amb un amic i la seva parella.

Després de la detenció, l'Achraf va quedar en llibertat, però, a causa de la seva situació administrativa irregular, va ser internat al CIE de la Zona Franca. Va estar tancat en aquest centre fins al 2 de desembre, data en què es va fer efectiva l'ordre d'expulsió.

Des de la defensa del cas, es va denunciar la vulneració del dret de defensa, en concret durant el procés d'apoderament. L'apoderament és el tràmit a través del qual una persona confereix poders de representació a un professional jurídic en un procediment judicial. Aquest procediment es pot dur a terme de dues maneres. Via *apud acta* o a través d'un poder notarial. (complementat amb infografia que representi les dues formes d'apoderament)

(Laura Fernández: explicació dels dos tipus de procediment d'apoderament, de quin és l'habitual en casos de persones retingudes en CIE i de quin es va demanar en el cas de l'Achraf)

Després de contactar, segons paraules de Laura Fernández, amb tots els notaris de Barcelona, es va aconseguir que un es comprometés a traslladar-se fins al CIE. Allà, l'Achraf autoritzaria, a través d'un poder notarial, la seva representació per part de l'advocada de IACTA. Finalment, però, això no va passar.

(Laura Fernández: detalls sobre la no assistència del notari, la no acreditació de la defensa i la immediata expulsió de l'Achraf)

En els casos d'en Mohamed, l'Ayoub i l'Achraf, el període entre el moment de la detenció i la seva expulsió de territori espanyol no va arribar els dos mesos.

(Karlos Castilla: què suposa la rapidesa dels procediments d'expulsió per a les persones afectades, definició del concepte de racisme institucional i relació d'aquest amb les irregularitats durant les expulsions)

- CONCLUSIÓ -

L'octubre del 2019, a Catalunya, milers de persones van sortir al carrer. Ho van fer indignades per una sentència i un tracte que consideraven injustos. Aquells dies, van trobar-se amb maltractaments policials i irregularitats judicials.

(Eduardo Cáliz: objectiu de l'empresonament de l'Álvaro i en David i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(Sira Esclasans: objectiu de l'agressió policial que va patir i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(Àngel García: objectiu de l'agressió policial que va patir i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(Laura Fernández: objectiu de la detenció i expulsió de l'Ayoub i l'Achraf i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(Benet Salellas: objectiu de l'empresonament de l'Ibrahim i en Charaf i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(Andrea Peláez: objectiu del seu empresonament i element en comú entre els casos de l'octubre del 2019)

(ACTUALITZACIÓ DELS CASOS)

(CRÈDITS)